Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

د کتاب ځانګړني:

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتـاب نـوم : (تعليم الاسلام) ديني ښوونې

ليـکـــــــوال : مفتي کفايت الله رحمه الله

ژبـــــــاړه : حبيب الله قاسمي

کــــمـــپــوز : محمدابراهيم نبيل

دچــاپ کــال : 1383 ل تله، 2004 ستمبر

دچــاپ ځــای : لاهور – پاکستان

خــپــروونـکــي : نفيس علمي ټولنه اکوړه خټك دارالعلوم حقانيې ته مخامخ دسيد احمدشهيد مکتبي ترڅنګ

تليفون : 0092-3335199088 _ 0092-3005778253

دمــونــدلــو درکــونــه:

پيښور: سرحد بك ايجنسي خيبربازار، دانش کتابخانه ډهکي نعلبندي ، مکتبه روضۍ القرآن ، مکتبه رشيديه ، قصه خوانی ، مکتبه سيداحمد شهيد اکوړه خټك.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ډالۍ:

دخپل ځورېدلي او نیمه خوا اولس هغو کمکیانو ته!

چې زیاتره یې له لیك لوست بې برخې دي او برخمن یې بیا له دیني شوونو محروم دي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

د خپرندو يې ټولنې ياد ښت

مورږ له وړکتوبه خپلو کمکيانو ته داخبره ورزده کوو چې : داسلام بناوې (ارکان) پنځه دي ، ستاسې په لاس کې کتاب په همدې هکله څه دپاسه (670) پوښتنې په ډېره ساده اوداسې روانه ژبه ځوابوي چې راښکون لري او ديني پوهه تاندوي.

په اوس وخت کې زمونږ دکمکيانو اوځوانانو له ديني ښوونو ناخبري اوله هغو سره لاپروايي پټه خبر نه ده ، ځکه خو دامهال ددغه ځېر کتابونو لوستل ، کمکيانو اوځوانانوته ترپخوازيات اړين اوارزښتمن ښکاري.

کوچنيانواولويانوته دزده کړې اولوست لپاره دپښتو داوسني ليکدود له معيارسره سم دديني کتابونو برابرول دنفيس علمي ټولنې (چې يوه آزاده، ناپيلې، اسلامي، علمي اوفرهنګي ټولنه ده) ترټولو ستره هيله ده، بلکې دهمدې موخې دلاسته راوړلو په مقصديې دبنسټ ډېره ايښودل شوې ، زمونږ هيله له ميندو، پلرونو اومشرانو څخه داده چې داکتاب پر خپلو کمکيانو نه يواځې ولولي بلکې داملا په ډول يې پرې هم وليکي، ځوېې له يوه پلوه املا زده شوي وي اوله بل لوري به يې دکتاب ديني مسئلې په ذهن کې دڅوند ترپايه ناستې وي، همداهيله مو دافغاني مکتبونو اوليسوله مشرانو څخه هم ده چې نومورى کتاب په خپل نصاب کې داخل کړي.

ټولنه له تاسې سره ژمنه کوي چې په نږدې راتلونکي کې به (که خداى کول) ددې لړۍ يو بل کتاب د (ديني ښوونه) په نامه چې څو تنو افغاني علماوو دوه لسيزې دمخه په ګډه دسږو اوميرمنو لپاره ليکلى اودعقايدو، عباداتو اواخلاقو درى بيلابيلې ګڼورې برخې لري له نويو زياتونو اوسمونو سره يو ځاى خپورکړي.

دياددولو وړ ده چې ټولنې دغه ځېر دنوروګټورو کتابونو دژباړې ترڅنګ د (معارف القران) تفسير په ژباړه هم لاس پورې کړى ، اوس نوداهرڅه په تاسې کيږي چې څومره په خپلو لورينو، رغوونکو لارښوونو دټولنې کارونه تاند اوچټك ساتيْ، په تلو تلو کې له ټولو هغودوستانو اوملګرومننه کوو چې ددې کتاب په بشپړولو اوخپراوي کې يې راسره زيار ايستلى، په ځانګړې توګه دسعودي عربستان له مسافرورور الحاج عبدالحنان نه يو جهان مننه کوو چې ددې کتاب دخپرولولپاره يې ټولنې ته په ورين تندي پور ورکړ.

سوکاله اونيکمرغه اوسئْ!

دنفيس علمي ټولنې له خوا

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

زیری

تعليم الاسلام يا (ديني ښوونې) دمولانا مفتي کفايت الله صاحب هغه اثردی چې دهند په نیمه وچه او ورته څېرمه پرتو نورو هیوادو پاکستان اوافغانستان کې يې شهرت ترهرچارسيدلی ، اوس دپښتو ژبې ته په نوې بڼه ژباړل شوی ،دنفيس خپرندويه علمي ټولنې له خوا خپورشوی

کتاب په عام ډول هرچاته اوپه خاص ډول نوي ځوان کول ته ډیرګټور دی چې په ډير ساده او روان انداز کې دژوند په هره برخه کې ټول ضروري احکام دسوال اوځواب په بڼه له ځان سره لري ، دغو ارزښتونو ته په پام سره میندو اوپلرونو ته ښايي چې ددیني مسؤلیت له مخې يې پرخپلو اولادونو هلکانو اوانجونو دلوستلو ګټورې پايلې اونېکمرغه راتلونکې ولوروي .

(ديني ښوونې) له پورته ښېګڼو سره سره له نني مروج اوښکلي صحافت څخه هم بې برخې نه دی . چې ترډېره حده دپښتو ليکدود په معياربرابردی.

يو نامتو هندی ليکوال ددې کتاب دارزښت په اړه ليکي

آه ..! په رښتیاهم خدايه ! مونږ درته ګرم يو اولادونه او تنکی ځوان نسل مودخپلې لاپروايي له امله له ديني ښوونوبې برخې اوناخبره دی، په رڼو سترګو يې وينو چې ورځ تربلې د خپل خواږه پيغمبر ﷺله لارې سره نابلده کيږي اوپه نورو لاروسردي اودتعجب ځای خودادی چې لاهم دډېروپلرونو، ميندو اومشرانو سرددیني ښونوپه ارزښت اواړتيا خلاص نه دی.

خوږومیندو! پلرونو! اومشرانو!......که چیرته نن هم دخپلو اولادونو ددیني روزنې غم ونه خورو بيابه يې کله او څه وخت خورو ؟ .... راځئ ګرانو ! .... خپل کمکی ځوان نسل ستاسې په لاس کې کتاب په لوستلوددين له ضروري احکامو خبر کړو اوکه چیرته ددې کتاب يوه يوه کرښه پرې داملاپه ډول وليکئ يو خو به يې املا زده شي له بلې خوا به يې ددې کتاب هره مسئله دژوند ترپايه په ذهن کې ناسته وي اودتجربې خبره ده چې ددغه ډول بزرګانو په لاس کښلي کتابونه که چیرته په ماشومانو و لوستل شي په آینده کې يې له ديني بې لارئ (انحراف) ژغوري ....."

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

لومړۍ برخه

بســـم الله الرحـــمن الـــرحـــيم

نحمدالله العلى العظيم ونصلي على رسوله الكريم:

پـوښتـــنه :ته څوك يې ؟

ځـــواب :مسلمان.

پـوښتـــنه :د مسلمانانو د مذهب (دين) نوم څه دی ؟

ځـــواب :اسلام.

پـوښتـــنه :اسلام څه ښونه کوي ؟

ځـــواب :اسلام داښوونه کوي چې : خدای تعالی يودی دبندګۍ لايق يواځې هغه دی ، حضرت محمد دالله تعالی بنده او رسول دی، قران کريم دخدای تعالی کتاب دی، اسلام رښتينی دين دی،د دنيا او اخرت ټولې ښېګنې اونېکې خبر ې اسلام ښايي.

پـوښتـــنه : داسلام کلمه کومه ده ؟

ځـــواب :داسلام کلمه داده :

لاالِـهَ اِلاالله مـُحَـمّـَدٌ رَّسُولُ اللهِ

ژباړه : له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمددالله رسو ل دی ، دې کلمې ته کلمه طيبه اوکلمه توحيد وايي .

پـوښتـــنه :دشهادت کلمه کومه ده ؟

ځـــواب : دشهادت کلمه داده :

اَشهَـدُ اَنَ لا الـهَ الا اللهُ وَحـدَهُ لاشَـرِيكَ لَـهُ وَاَشهَـدُ اَنَ مُـحَـمَّـداًعَـبدُه و رَسُولُـه

زه شاهدي ورکوم چې دالله نه پرته بل خدای دعبادت وړ نشته هغه يو دی سيال نه لري، اوداشاهدي ورکوم چې محمد يې بنده او رسول دی.

پـوښتـــنه :ايمان مجمل کوم دی ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب :ایمان مجمل دادی :

امـنتُ بـالله کـماهو باسـمائـه وصفاته، وقبلتُ جـمیع احکامه

ایمان مې راوړی (باور اویقین مې کړی) پرالله باندې لکه څرنګه چې خدای تعالی هغسې دی اود هغه په هغه نومونواو صفتونو باندې مې ایمان راوړی ، اوما يې ټول حکمونه منلي دي.

پـوښـتـــنه :ایمان مفصل کوم دی ؟

ځـــــواب :ایمان مفصل دادي :

اَلمَنـتُ بِـاللهِ وَمَلائکتـهِ وَکُتُبِهِ وَرَسُولِـهِ وَالـیَومِ الاَخِـرِ وَالقَـدرَ خَـیرِهِ وَشَرِهِ مِـنَ اللهِ تَعـالی وَالبَعثِ بَعدِ الـمَوت

ایمان مې راوړی پرالله باندې پرملائکوېې، اوپرکتابونوېې او د هغه پررسولانو، دقیامت پر ورځې او په دې چې دښه اوبد تقدير دالله تعا لی له لوري دی، او له مرګ وروسته پرژوندي کېدو باندې .

پـوښـتـــنه :تاسې چا پیداکړي يئ ؟

ځـــــواب :موږ، زمونږ موراوپلار، اسمانونه، ځمکې او ټول مخلوق خدای تعالی پیداکړي .

پـوښـتـــنه :خدای تعالدنیا له څه شي نه پیداکړه ؟

ځـــــواب :په خپل قدرت اوحکم سره يې پیداکړې ده.

پـوښـتـــنه :کـوم خلك چې الله تعالی نه مني هغوی ته څه وا يي ؟

ځـــــواب : هـــغوی ته کافران وايي .

پـوښـتـــنه :کوم خلك چې له الله تعالی نه پرته دنـورو شیانو عبادت کوي اويادوه دری خدايان مني هغوی ته څه وايي؟

ځـــــواب :داسې خلکوته مشرکان او کافران وايي .

پـوښـتـــنه : مشرك بښل کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :نه ! مشرك نه بښل کـیږي ، هغه به تل ترتله په تکلیف او عذاب کې وي .

پـوښـتـــنه:حضرت محمد څوك وْ ؟

ځـــــواب :حضرت محمد دالله تعالی بنده ،دهغه رسول اوپیغمبر وْ مونږ يې امتيان يو .

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښـتـــنه :زمونږ پیغمبر چیرې پیداشوی وْ ؟

ځـــــواب :دعربو په وطن کي دمکې معظمې یو ښار دي، په هغه کې پیداشوی وْ .

پـوښـتـــنه :دده مبارك دپلاراونیکه نومونه څه وه؟

ځـــــواب : دپلار نوم یې عبدالله او دنیکه نوم یې عبدالمطلب وْ .

پـوښـتـــنه :زموږ پیغمبر درتبې له لحاظه له نوروپیغمبرانولوی اوکه وړوکی دي ؟

ځـــــواب :زموږ پیغمبر په رتبه کې ترټولو پیغمبرانو ستر اود الله تعالی له ټول مخلوق نه لوی دي .

پـوښـتـــنه :حضرت محمد عمر چیرې تېرکړی وْ ؟

ځـــــواب :تردری پنځوسو (53) کالوپورې په خپل ښار، مکه معظمه کې واوسیده اوله هغه وروسته دالله تعالی له حکم سره سم مدینې منورې ته ولاړ ،لس (10) کاله یې هلته تېر کړل او د درشپیتو (63) کالو په عمر له دنیا څخه ولاړ .

پـوښـتـــنه :که چیرې یو څوك حضرت محمد نه مني هغه څرنګه دی ؟

ځـــــواب :څوك چې حضرت محمد دخداتعالی رسول نه بولي

هغه هم کافردی .

پـوښـتـــنه :دحضرت محمد دمنلو مطلب څه دی ؟

ځـــــواب :دحضرت محمد دمنلو مطلب دادی چې : سړی په دې یقین وکړي چې هغه دخدای تعالی رالیږل شوی پیغمبر دی اوپه دې یې عقیده وي چې دی مبارك له خدای تعالی نه وروسته ترټول مخلوق غوره دداوددده سره مینه ولري، دحکمونو پیروي یې وکړي

پـوښـتـــنه :داڅرنګه معلومه شوه چې حضرت محمد دخدای تعالی پیغمبردی ؟

ځـــــواب : داسې ښه ښه کارونه یې وکړل، اوداسې خبرې یې خلکوته وښودلې چې له پیغمبرپرته یې نه بل څوك ښوولای شي ، اونه یې کولای شي.

پـوښـتـــنه : داڅرنګه معلومه شوه چې قران کریم دخدای تعالی کتاب دی ؟

ځـــــواب :حضرت محمد فرمایلي دي چې قران کریم د الله تعالی کتاب دی او پر ما باندې یې نازل کړی .

پـوښـتـــنه : قرانکریم پر پیغمبر په یوه واراو که لیږ لیږ نازل شوی ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځــــواب : هوا! ليږليږنازل شوی، کله يوايت، کله دوه،کله څلور آّياتونه اوکله هم بشپړسورت، څومره به چې ورته ضرورت وْ هغومره به نازلېده .

پـوښتـــنه : په څومره وخت کي ټول قران کريم نازل شو.؟

ځــــواب :په درويشت (23) کاله کې.

پـوښتـــنه :قران کريم څه ډول نازليده ؟

ځــــواب :حضرت جبرائيل به راغی ده مبارك ته به يي آّيت يا سورت تيراوه، ده مبارك به اوريده، يا داوه به يي ليکونکی به يې راوغوښت په هغه به يې وليکه .

پـوښتـــنه :ده مبارك خپله ولي نه ليکه ؟

ځــــواب :ځکه چې دی مبارك " اُمي" وْ.

پـوښتـــنه : امي چاته وايي ؟

ځــــواب :دچا چې ليك لوست زده نه وي هغه ته " امي " وايي که څه هم پيغمبر په دنيا کي دچا څخه علم زده کړي نه وْ خو بيا هم خدای تعالی ده مبارك ته ترټول مخلوق نه زيات علم ورکړي وْ .

پـوښتـــنه : حضرت جبرائيل څوك وْ ؟

ځــــواب : ملائيکه ده،پيغمبرانوته به يې داالله تعالی حکمونه راوړل .

پـوښتـــنه :مسلمانان داالله تعالی بندګي څرنګه کوي ؟

ځــــواب :1ــ لمونځ کوي 2ــ روژه نيسي 3ــزکات ورکوي 4ــحج کوي .

پـوښتـــنه :لمونځ څه ته وايي ؟

ځــــواب :لمونځ داالله تعالی دعبادت او بندګۍ يوه خاصه طريقه ده چې الله تعالی په قران کريم کې او رسول الله په حديثونوکې مسلمانانوته ښودلي ده.

.پـوښتـــنه :دبندګۍ هغه طريقه څه ډول ده کومې ته چې لمونځ وايي ؟

ځــــواب :په کور يا په جومات (مسجد) کې خلك داالله تعالی په وړاندې لاس په نامه درېږي قران شريف وايي داالله تعالی ستاينه کوي، دهغه لويي اوتعظيم بيانوي، اودهغه په وړاندې ټيټيږي ،سر په ځمکه ږدي، دهغه لويي او خپله عاجزي ښکاروي .

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښتــــنه : خدای تعالی لمونځ کونکی په جومات کې ښه ويني اوكه په كوركې ؟

ځــــــواب :خدای تعالی ته لمونځ کونکی هر ځای ويني،په جومات کې وې اوكه په كوركې ، خو په جومات کې لمونځ كول ډير زيات ثواب لري.

پـوښتــــنه :له لمانځه مخکې چې خلك مخ لاسونه اوپښې مينځي هغه ته څه وايي ؟

ځــــــواب :هغه ته اودس وايي له اوداسه پرته لمونځ نه کيږي .

پـوښتــــنه :په لمانځه کې کوم لورته مخ کول پکاردي ؟

ځــــــواب :لويديز لور ته (کومې خواته چې لمر لويږي).

پـوښتــــنه : ولې په لمانځه کې دلويديزلورته مخ ګرځوو؟

ځــــــواب :دمکې معظمې په ښار کې دخدای تعالی کور چې کعبه يې بولې هغې ته مخ ګرځول ضروري دي (هغه زموږ دښار "دهلي" لويديز لورته ده)؛ ځکه خوخلك دلته دلويديځ لورته لمونځ کوي.

پـوښتــــنه :په لمانځه کې چې خلك کوم لورته دريږي هغه ته څه وايي؟

ځــــــواب : قبله ورته وايي .

پـوښتــــنه :په شپه او ورځ کې څو واره لمونځ کيږي ؟

ځــــــواب :په شپه اوورځ کې پنځه وخته لمونځ فرض دی .

پـوښتــــنه :هغه پنځه وختونه کوم دي ؟

ځــــــواب:

_1دسهار(فجر) لمونځ چې دسهار په وخت له لمرختومخکې کيږي.

_2دماسپښين (ظهر)لمونځ: چې دزوال (دسيوري له له ماتېدو) نه وروسته کيږي .

_3دمازديګر(عصر) لمونځ: چې له لمر لويدو يو نيم يا دوه ساعته مخکې کيږي .

_4دماښام (مغرب)لمونځ: چې تر لمر لويدو وروسته کيږي.

_5دماخستن (عشاء)لمونځ: چې له لمر لوېدو يونيم يا دوه ساعته وروسته کيږي.

پـوښتــــنه :آذان څه ته وايي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځــــــواب :کله چې دلمانځه وخت راشي له لمانځه لړ مخکې یو سړي دریړي په زوره زوره داتوري وایي:

اللهُ اَکبـر اَللهُ اَکبـَر

خدای ډیرلوی دی خدای ډیرلوی دی

اَللهُ اَکبـَر اَللهُ اَکبـَر

خدای ډیر لوی ده خدای ډیرلوی دی

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلـه اِلاّالله

شاهدي ورکوم چې دالله Y نه پرته بل هیڅ یو معبود نشته.

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلـَهَ اِلاّاللهُ

شاهدي ورکوم چې دالله Y نه پرته بل هیڅ یو معبود نشته.

اَشهَـدُ اَنَّ مـُحـَمـَّد رَسُـولُ الله

شاهدي ورکوم چې محمد eدالله Yرسول دی

اَشهَـدُ اَنَّ مـُحـَمـَّد رَسُـولُ الله

زه شاهدي ورکوم چې محمد eدالله Yرسول دی

حَـيّ عَـلىالصَّـلاۍ حَـيّ عَلَى الصَّلاۍ

لمانځه ته راشئْ لمانځه ته راشئْ

حَـيّ عَلَـى الـفَلاح حَـيّ عَلَى الفَلاح

کامیابي ته راشئْ کامیابي ته راشئْ

اَلله اَکبـَر اللهُ اَکبـَر

خدای ډیر لوی دی خدای ډیر لوی دی

لااِلـــه الاّ الله

دالله نه پرته هیڅګوك دعبادت لایق نشته

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

دي الفاظو ته اذان وايي.

دسهار په اّذان کې د حيّ على الفلاح نه وروسته الصلاۍ خير مّن النّوم (لمونځ له خوبه ښه دي) ويل کيږي.

پـوښـتـــنه :تکبير (اقامت) څه ته وايي ؟

ځــــواب :کله چې لمانځه ته خلك دريږي نو دلمانځه له پيل کيدو مخکې يو سړي هاغه کلمې وايي کومې چې په اذان کې ويل کيږي، همدې ته اقامت اوتکبير وايي.

خوپه اقامت کې له حيّ عَلَى الفَلاح وروسته قـدقامت الصّلاۍ وه واري داذان کلمو زياتې ويل کيږي.

پـوښـتـــنه :څوك چې اّذان يا تکبير وايي هغه ته څه وايي ؟

ځــــواب :څوك چې اّذان کوي هغه ته " موْذن" (اذان کونکی) اوڅوك چې تکبير وايي هغه ته " مکبر " (تکبيرويونکی)وايي.

پـوښـتـــنه :ډيرخلك چې په ګډه لمونځ کوي لمونځ ورکونکي ،لمونځ کوونکو اوهماغه لمانځه ته څه وايي ؟

ځــــواب :کله چې ډيرخلك په ګډه لمونځ کوي هغه لمانځه ته دجمعې (جماعت) لمونځ وايي، لمونځ ور کوونکي ته امام اولمونځ کوونکو ته مقتديان وايي.

پـوښـتـــنه :څوك چې يواځې لمونځ کوي هغه ته څه وايي ؟

ځــــواب :يواځې لمونځ کوونکي ته (منفرِد) وايي.

پـوښـتـــنه :داسې ځاى ته چې خاص دلمانځه لپاره جوړوي اوخلك پکې لمونځ کوي څه بلل کيږي ؟

ځــــواب :هغه ته جومات (مسجد) وايي.

پـوښـتـــنه :څوك چې جومات ته لاړ شي هلته بايدڅه وکړي ؟

ځــــواب :په جومات کې دې لمونځ وکړي، قراّن شريف دې ووايي، يا دې يوه بل ذکر وکړي اويادې په ادب سره غلى کېني، په مسجد کې لوبې ، ټوپونه ، شور ، اوددنيا خبرې کول بد کاردى.

پـوښـتـــنه :لمونځ څه ګټې لري ؟

ځــــواب : لمونځ ډيرې ګټې لري يو څو يې تاسو ته درښايو:

_1دلمونځ کونکي انسان بدن او کالي تل پاك او صاف وي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

_2له لمونځ کونکي څخه خدای تعالی خوښ او خوشحاله وي.

_3دلمونځ کونکي څخه حضرت محمد eهم خوښ اوخوشحاله وي.

_4لمونځ کونکي دخدای تعالی په نزد ښه وي.

_5دلمونځ کونکي سرې عزت خلك په دنيا کې هم کوي.

_6لمونځ کونکی له ډيرو ګناهونو ساتلی وي.

_7لمونځ کونکی انسان خدای تعالی له مرګ وروسته په راحت کې کوي.

پـوښـتـــنه :په لمانځه کې چې کوم کلمات ويل کيږي ، د هغو نومونه اوهغه کلمات څه دي ؟

ځــــــواب :په لمانځه کې چې کوم کلمات ويل کيږي د هغو ټولو نومونه او الفاظ دادي :

تکبير

الله اکبـر

خدای ډير لوی دی.

ثـنـــاء

سُـبحَانَـكَ اللـّهُمَ وَبِحَـمدِكَ وَتَبـارَكَ اسـمُكَ وَ تَـعالَىَ جَـدُّكَ وَلآ الـهَ غَـيـرُكَ

ژباړه : ای الله ! ستاينه او ثنا يواځې ستاله پاره ده اونوم دې مبارك دی ، شان دې لوړ دی او پرته له تا بل معبود نشته.

تعـــــوذ

اَعُـوذُ بِالله مِـنَ الّشَّيـطَانِ الرَّجِـيـم

ژباړه : زه خدای ته پناه وروړم چې له رټلي شيطانه مې وژغوري.

تـســـميـه

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ژباړه : دهغه خدای په نامه شروع کوم چې لورونکی اومهربانه دی.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

سـورت فـاتحــه

الحمد لله رب العالمين ﴿٢﴾ الرحمن الرحيم ﴿٣﴾
مالك يوم الدين ﴿٤﴾ إياك نعبد وإياك نستعين
﴿٥﴾ اهدنا الصراط المستقيم ﴿٦﴾ صراط الذين
أنعمت عليهم غير المغضوب عليهم
ولا الضالين ﴿٧﴾

ژباړه :دټول عالم رب او پالونكي ته ثناده چې لورونكى اومهربانه دى ، دقيامت دورځې خاوند دى .

خدايه! يواځې ستا عبادت كوو اويواځې له تانه مرسته غواړو ، موږ ته نيغه(سمه)لار راوښيه، دهغولارچې تاپرې نعمتونه لورولي دي ، نه دهغو لارچې ته ورته قهرېدلى يې ، اونه هم دبېلارو خلكو لار.

سورت كوثر

إنا أعطيناك الكوثر ﴿١﴾ فصل لربك وانحر ﴿٢﴾
إن شانئك هو الأبتر ﴿٣﴾

اى پيغمبره ! له شكه پرته مو كوثر(حوض) دركړى، خپل خدانته لمونځ اوقرباني كوه ، ستا دښمن بې نومه اوبې نښانه دى .

سورت اخلاص

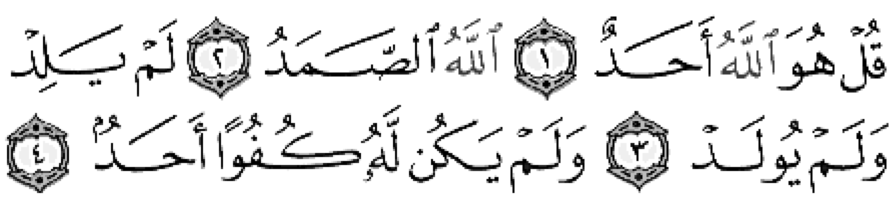

قل هو الله أحد ﴿١﴾ الله الصمد ﴿٢﴾ لم يلد
ولم يولد ﴿٣﴾ ولم يكن له كفوا أحد ﴿٤﴾

ژباړه :اى پيغمبره! دوى ته ووايه چې خداى يو دى ، خداى بې نيازه دى ، نه له ده څخه څوك پيداشوي اونه دى له چا څخه پيداشوى ، اونه يې څوك سيال شته.

سورت فلق

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ﴿١﴾ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِن
شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى
ٱلْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

ژباړه : ای پیغمبره ! په دعاء کې داسې ووایه : چې زه پناه غواړم په رب دسباځیرونکي ، له شره د مخلوق، اوله شره د تیارې شپې چې تکه توره شي اوله شره د پوکي کوونکو ساحرانو ښځو چې پوکول کوي په غوټو کې.

سورت الناس

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَٰهِ
ٱلنَّاسِ ﴿٣﴾ مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ ٱلَّذِى
يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ ﴿٥﴾
مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴿٦﴾

ژباړه : ای پیغمبره !په دعاء کې داسې ووایه چې: پناه غواړم په رب دټولو خلکو ، په خاوند دټولوخلکو، په معبود دټولو خلکو ، له شره دهغه وسوسه اچونکي تښتېدونکي (شیطان)چې دخلکو په زړونوکې وسوسه اچوي ، دغه وسوسه اچونکي له پیریانو څخه وي ، اوکه له انسانانو څخه وي.

درکوع تسبیح

سُبحَانَ رَبِّيَ العَظِيم

زما ستر رب ته پاکي ده.

دقومې (له رکوع څخه دولاړېدو) تسمیع

َسمِعَ اللهُ لِمَن حَمِدَه

الله دثنا ویونکو ستاینه واورېده.

دقومې تحمید

رَبَّنَا لَكَ الحَمدُ

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ربه تولي ستاينې ستاپاره دي.

دسجدې (په ځمكه دسر كيښودو) تسبيح

سبُــحَن رَبيِّ الاَعـلَى

زما درب شان ډير لوی دی.

تشهد (التحياتٍ)

التّحِيّاتُ لِلّهِ وَالصَّلَوَاى وَالطَّيِبَاتُ اَلسّلامُ عَلَيكَ اَيُّهَاالنبيُّ وَ رَحـمَى اللهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَلسَّلامُ عَلَينَا وَ عَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِـحِينَ، اَشَهَدُ اَن لاَ اِلهَ اِللالهُ وَاَشهَدُ اَنَّ مُـحَمَداً عَبدُه وَرَسُولُهُ.

ژباړه: ثنا اوستاينې خداى ته دي اوهم پاكې ، اى نبي! پرتا دې سلام ،دخداى رحمت اوبركتونه وي . پرموږ اودخداى پرنيكو بنده ګانو دې سلام ي ، شاهدي وركوم چې بې له خدايه بل معبود نشته او شاهدي وركوم چې محمد e دخداى بنده اورسول دى .

درود شريف

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُـحَمَدٍ وّعَلَى آلِ مُـحَمَّدٍ كَـمَا صَلَّيتَ عَلَى اِبرَاهِـيمَ وَعَلَى آلِ اِبرَاهِـيمَ اِنَّكَ حَـمِيدٌ مَّجِـيد، اَللَّهُمَ بَارِك عَلَى مُـحَمَّدٍ وَّعَلَى آلِ مُـحَـمَّدٍ كَـما بَارَكتَ عَلَى اِبرَاهِـيمَ وَ عَلَى آلِ اِلبرَاهِـيمَ اِنَّكَ حَـمِيـدٌ مَّجِـيدٌ.

ژباړه: يا الله ! پرمحمد eاودهغه پركورنۍ رحمت ووروه ، لكه پرابراهيم u اودهغه پركورنۍ دې چې لورولى وْ ، بيشكه ته ستايلى اولوى يې . يا الله ! پرمحمد e اودهغه پركورنۍ بركتونه واوروه ، لكه پرابراهيم u اودهغه پركورنۍ دې چې ورولي وْ ، بيشكه ته ستايلى او لوى يې.

له درود وروسته دعاء

اَللّهُمَ رَبَّنَا آتِنَافِي الدُّنيَا حَسَنىٰ وَّفِي الاَخِرَىٰ حَسَنَىٰ وّقِنَا عَذَابَ النَّار

ژباړه :يا الله موږ ته په دنيا كې نعمت اوپه آخرت كې جنت راكړه اوددوزخ له اوره مو وساته.

په ځينو روايتونوكې دادعا هم راغلې ده:

اَللّـهُمَّ انيِّ ظَلَمتُ نَفسِي ظُلماً كَثِيراً وّلاَيَغفِرُالذُّنُوبَ الا اَنتَ فَاغفِـرلِي مَغفِـرَىٰ مِّن عِندِكَ وَارحَمـنِي اِنَّكَ اَنتَ الغَفُـورُ الـرَّحِيم

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ژباړه : یا الله ما پرځان ډیرظلم کړی دی او بیشکه چې له تا پرته څوك گناوې ښنلی نه شي ، نو ماله خپل لوري وبښه،او راباندې ورحمیږه بې شکه ته ښونکی اولورووںکی یې.

ســــــــلام

اَلسَّـلامُ عَـلَيـكُم وَ رَحـمَـی اللهِ

پرتاسو دې سلام اودخدای رحمت وي.

له لمانځه وروسته دعاء

اَللّٰهُـمَّ اَنتَ السَّـلاَمُ وَ مِـنكَ السَّـلاَمُ تَبـارَكـتَ يَا ذَاالـجَـلالِ وَالاِكـرَام

ژباړه : یا الله! سلامتي ورکونکی یواځې هم ته یې او سلامتي ستا له لوري وي ، دډیر برکت څښتن دلويي اوعزت خاوند یې.

دعاء قنوت

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَستَعِينُكِ وَنَستَغفِرُكِ وَنُمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيكَ وَنُثنِي عَلَيكَ الـخَير، وَنَشـكُرُكَ وَلاَنَكفُرُكَ، ونَـخلَعُ وَ نَترُكُ مَن يَّفجُرُكَ ،اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعبُدُ وَلَكَ نُـصَلِّي وَنَسجُدُ وَاِلَيكَ نَسعَى وَنَحفِدُ وَنَرجُوا رَحـمَتَكَ وَنَخشَى عَذَابَكَ اِنَّ عَذَابَكَ بِالكُفَّارِ مُلحِق

ژباړه :یا الله ! موږ له تانه مرسته غواړو ، اوله تانه ښنه غواړو اوپرتا ایمان لرو ، پرتا توکل کوو ، ستا غوره ستاینه کوو، ستا شکر ادا کوو، ستا ناشکرې نه کوو، له هغه چا سره پریکون اوداړیکو شلون کوو چې له تاسره پریکون کوي .

یاالله ! یواځې ستاعبادت اوستا لمونځ کوو، تاته سجده کوو، ستاپرلور پنا دروړو ، درمنډې وهو ، یواځې ستادرحمت هیله من یو ، ستاله عذابه ویریږو، اوبې شکه ستا عذاب کافرانو ته رسیدونکی دی .

داوداســــه طـريــقه

پـوښـتــنه :اودس څه ډول کول په کاردی ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب : په پاك لوښي کې پاکې اوبه را واخله، پرپاك صاف او لوړ ځای کښينه، په اوداسه کې قبلې ته مخامخ کيناستل غوره دي ، خوکه چيرته مو که نه وه هيڅ زيان نه لري ، لستوڼي ترڅنګلو پورې پورته کړه، بيا بسم الله ووايه، اودواړه لاسونه ترمړوندو پورې ومينځه، بيادرى وارې په خوله اوبه ورغړوه، مسواك ووهه، كه مسواك نه وي نوګوته په غاښوپورې وموښه ، بيا درى ځله پزې ته اوبه واچوه ، دچپه لاس په خچنه ګوته پزه پاکه کړه ، درى ځله مخ ومينځه ، خو مخ ته په تيزي سره اوبه مه اچوه ، بلکې په کرارسره تندي ته اوبه واچوه اومخ ومينځه.

دويښتانو دشنه کېدو له ځايه نيولې دزنې تر لاندې برخې پورې ، اوديوه غوږ څخه تربل غوږ پورې مخ مينځل پکاردي ، بيا له څنګلو سره دري وارې دواړه لاسونه ومينځه ، لومړى ښى لاس درى وارې بيا چپه لاس درى وارې مينځل په کاردي .

بيا لاس په اوبو لوند کړه دسر مسح وکړه ، اود غوږو مسح وکړه ، بيا د ورمېږ (غاړه) مسح وکړه ، اويواځې يې يوځل کول په کاردي . درى ځله دواړه پښې له بيډيو سره ومينځه ، لومړى دښى بيا چپه پښې مينځل په کاردي .

دلمانځه طريقه

پـوښـتـــنه :دلمونځ کولو طريقه څه ده ؟

ځـــــواب : دلمانځه دکولو طريقه داده چې:

کله چې اودس وکړې ، پاك كالى واغونده ، پرپاك ځاى قبلې ته مخامخ ودريږه ، دلمانځه نيت وکړه ، دواړه لاسونه غوږوته يوسه او " الله اكبر" ووايه ،اوبيا لاسونه دنامه دغوټۍ لاندې داسې وتړه چې دښي لاس ورغوى دچپ لاس پرخپړه راشي .

په لمانځه کې په ادب سره ودريږه يوې بلې خواته مه ګوره دالله تعالى لورته ځيراوسه ، لاسونه چې وتړې لومړى داثناء ولوله :

سُـبحَانـَكَ اللـّهُمَ وَبِحـَمدِكَ وَتَبـارَكَ اسـمُكَ وَ تـَعَالَى جَـدُّكَ وَلاَ اِلـَهَ غَـيـرُك

بيا تعوذ (اعـوذ بالله من الشّيطان الرّجيم) او تسميه (بسم الله الرّحـمن الرّحيم) او الحمد لله ولـوله ، الحمد لله چې كله خلاصه كړې، نو په كراره آمّين (خدايه زما دعا قبوله كړې) ووايه ، په دې پسې سورت اخلاص يا بل سورت چې ياد دې وي ووايه ، بيا " الله اكبر" ووايه رکوع ته کښته شه ، په ركوع کې ځنګنونه په دواړه ورغوو ونيسه.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

درکوع تسبیح (سُبحانَ ربيّ العظیم) دری وراه یا پنځه واره ووایه ، بیا تسمیع (سمِع اللهُ لمن حمده) هم ووایه ، بیا تکبیر ووایه اونیغ ودریږه ، تحمید (ربّنا لك الحمد) هم ووایه، بیا تکبیر ووایه ، سجدې ته داسې لاړشه چې لومړی دواړه ځنګنونه پرمځکه ولګوه، دواړه ورغوي کښیږده، پزه ، تندی اومخ مو باید ددواړو لاسو ترمنځ د سجدې پرځای وي ، دسجدې تسبیح (سبحان ربيّ الاعلی) دری یا پنځه وارې ووایه، بیا تکبیر ووایه اوله سجدې راپاڅه نیغ کینه ،تکبیر ووایه دوهمه سجده هم په همغه ځېر وکړه، بیاوایه پورته شه ، د ولاړېدو په وخت کې پرمځکه لاسونه مه لګوه .

په سجدو سره یو رکعت پوره شو او س نو دوهم رکعت پیل کړه ، بسم الله او الحمد لله ووایه او یو بل سورت هم ورسره ووایه ، بیا رکوع ، قومه اودواړه سجدې وکړه ، کېنه ، اول تشهد بیا درود شریف ووایه ، او بیا لومړی ښي لور، بیاچپ لورته مخ واړوه ، اوس نو دوه رکعته لمونځ پوره شو .

له سلام ګرځولو وروسته اَللّٰهُمَّ اَنتَ السَّلاَمُ وَمِنكَ السَّلاَمُ تَبَارَکتَ یَا ذَاالجَلاَلِ وَالاکرَام ووایه ، او لاس پورته کړه دعاء وکړه خو ډېر یې مه پورته کوه داسې چې تراوږو دې پورته شي دعا چې کله خلاصه کړې دواړه لاسونه پرمخ تېرکړه .

پوښتنه :ددوو سجدو په منځ کې اویا هم دتشهد د ویلو په حالت کې څه ډول کیناستل په کار دي ؟

ځــواب : ښې پښه باید ولاړه اودګوتو مخ یې دقبلې لورته وي اوچپه پښه دې څملوه پرې کینه دناستې په حال کې دواړه لاسونه په ځنګنونو ایښودل پکاردي .

پوښتنه :دامام، مقتدي، اومنفرد (یواځې لمونځ کونکی) په لمانځه کې څه فرق دی ؟

ځــواب : دامام، مقتدي اومنفرد په لمانځه کې لږ فرق شته ، یو فرق دادی چې : امام او منفرد دواړه په اول رکعت کې له ثنا وروسته اعوذ بالله او بسم الله او الحمدلله شریفه او سورت ټول پوره وایي ، اوپه دوهم رکعت کې هم بسم الله او الحمدلله شریفه اوسورت پوره وایي خو مقتدي به یواځې په لومړي رکعت کې ثنا وایي اونور په دواړو رکعتونو کې پټه خوله ولاړ وي .

دوهم فرق دادی چې : درکوع څخه دولاړېدو په وخت کې امام اومنفرد دواړه" سمع الله لمن حمده " وایي اومنفرد دتسمیع سره تحمید هم ویلای شي، خو مقتدي ته یواځې " ربنالك الحمد" ویل پکاردي .

پوښتنه :که لمونځ دری یا څلور رکعتي وي نو بیا څه ډول کیږي ؟

ځــواب :دوه رکعته لمونځ خو باید همغسې وکړي څرنګه چې پورته تیر شو خوپه اوله قعده کې دې له التحیات اویاتشهد نه وروسته درود شریف نه وایي ، بلکې " الله اکبر" دې ووایي او پورته دې شي .

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

که لمونځ واجب یاسنت یا نفل وي نو پاتې دوه رکعته دې د مخکني دوو رکعتو نو په څېروکړي ، او که چيرې فرض وي نو په دريم اوڅلورم رکعت کې له " الحمدلله" نه وروسته دې سورت نه وايي ، اوپاته نوردې دهمغو پخوانيو دوو رکعتونو په څير وکړي .

پـوښـتـنه :آيّا سنت او يانفل لمونځ دري رکعته هم کيږي؟

ځـــواب : نه ! سنت يا نفل لمونځ دری رکعته نه کيږي دوه ياڅلور رکعته کيږي .

پـوښـتـنه :درکوع کولو سهي طريقه څرنګه ده ؟

ځـــواب :رکوع داسې بايد وشي چې ملاله سر سره يو برابر وي ،داسې چې سر نه له ملالوړ اونه ټيټ وي ، او دواړه څنګلې بايد له خېټې او تشيو نه لرې وي ، او ځنګنونه بايد په خپړو ټينګ ونيسې.

پـوښـتـنه :دسجدې سهي طريقه څرنګه ده ؟

ځـــواب : سجده داسې پکار ده چې خپړې پر مځکه وي او مړوندونه اوڅنګلي دمځکې څخه پورته وي، نس (ګيده) دې دورنو څخه لرې او لاسونه دپښو څخه جلا وي.

پـوښـتـنه :له لمانځه وروسته په ګوتو باندې دشمير په وخت څه ويل کيږي ؟

ځـــواب : " سبحان الله " (33)واره الحمدلله " (33)واره ، " الله اکبر" (33) واره ويل کيږي چې ډير زيات ثواب لري .

اســـــلام کلـــمې

اولــه : کلـمـهٔ طـيبـه

لااِلـهَ اِلااللهُ مـُحَمّـَدٌ رَّسُـولُ اللهِ

له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمدeدالله Y رسو ل دی .

دوهــمه : د شـهادت کلــمـه

اَشهَـدُ اَنَ لا الـهَ الا اللهُ وَحـدَهُ لاشَـرِيكَ لَـهُ وَاَشهَـدُ اَنَ مُـحَـمَّداًعَـبدُه و رَسُولُـه

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ژباړه : زه شاهدي ورکوم چې داللهYنه پرته بل خدای دعبادت وړ نشته هغه یو دی سیال نه لري، اوداشاهدي ورکوم چې محمد e یي بنده او رسول دی.

دریــمـه : د تـمجـید کلـمـه

سُبحَانَ اللهِ وَالـحَمدُللهِ وَلا اِلَهَ اِلااللهُ وَاللهُ اَکبرَ وَلاحَولَ وَلا قُوَّیٰ اِلا بِاللهِ العَلي العَظِیم

ژباړه : خدای Y پاك دی ستاینې هغه لره دي له خدایه پرته دعبادت وړ بل ذات نشته ، خدای Y لوی دی له ګناوو دساتنې اود نیکو کارونو دکولو توفیق یواځې هغه ورکوي هغه دلویې او شوکت څښتن دی .

څـلـورمـه : دتـوحـیـد کلمـه

لااِلَهَ اِلااللهُ وَحدَهُ لاشَرِیكَ لَهُ، لَهُ المُلكُ وَلَهُ الـحَمدُ یُحیِی وَیُمِیتُ وهو حيّ ٌ لا یَمُوتُ اَبداً اَبداً ذُوالجَلالِ وَالاکرَامِ بِیَدِهِ الـخَیر وَهُوَ عَلَی کُلِّ شَيءٍ قَدِیر.

له خدایه پرته دعبادت وړ بل ذات نشته ، سیال نه لري پاچاهي اوستاینې هغه لره دي، ژوندي کول اومړه کول یې په واك کې دي ، تل ترتله به ژوندی وي، دعزت اوشوکت څښتن دی او ښېګڼه یې په واك کې ده ، په هرڅه قادر دی.

پنـځـمـه کلـمـه : د استـغـفا ر کلـمـه

اَستَغفِرُاللهَ رَبيِّ مِن کُلِّ ذَنبٍ اَذنَبتُهُ عَمَداً اَوخَطأً سِرّاً اَوعَلانِیَیٰ وَاَتُوبُ اَلَیهِ مِنَ الذَّنبِ الذِي اَعلَمُ وَمِنَّ الذَّنبِ الذِّي لا اَعلَمُ اِنَّكَ اَنتَ عَلاّمُ الغُیُوبِ وَسَتَّارُ العُیُوبِ وغَفَّارُ الذُّنُوبِ وَلاحَولَ وَلاقُوَّیٰ اِلا بِاللهِ العَلّيِ العَظِیم.

ژباړه : زه له هغه ذاته ښښنه غواړم چې زما خدای دی، له هرې هغې ګنا څخه چې په قصداویا مې په هیره سره کړې وي ، دهغه په درباركې له هرې ګناڅخه چې ماته معلومه وي اویا نه وي توبه باسم

په تحقیق سره خدایه ! په پټو رازونو خبر یې ! دعیبونو پټوونکی، دګناوو ښښونکی یې ! له ګناڅخه دساتنې اوښوکارونودکولو توفیق یواځې ته ورکوې! په تحقیق سره دلویې اوشوکت څښتن یې !

شپــږمــه : لـه کفـره دبـې زارۍ کلـمـه

اَللَّـهُمَّ اِنيِّ اَعُـوذُبِكَ مِنَ اَن اُشرِكَ بِكَ شَیاً وَاَنَا اَعلَمُ بِهِ وَاَستَغـفِرُبِكَ لِما لا اَعلَمُ بِهِ تُبـتُ عَنـهُ وَتَـبرات مِنَ الکُـفرِ وَالـشِركِ وَالکَـذبِ وَالغـیبَیٰ وَالبِـدعَـیٰ وَالنَمِـیمَیٰ وَ الفَـواحِشِ وَالبُهـتَانِ وَالـمعاصِي کُلِّهَا وَاَسلَمتُ وَاَقُـولُ لا اِلَهَ اِلاالله مُـحَمَّـدٌ رَّسُـولُ اللهِ

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

خدايه ! زه پرتا پنا غواړم له دې څخه چې له تاسره بل څه سيال وګڼم اوزه پرې پوهيږي اوله هغه شرك څخه چې پرې نه پوهيږم خدايه تاته توبه باسم له هر كفر، شرك، درواغو، غيبت ، بدت، چغل خوري، سپكوسپورو، تور لګولو اوټولو ګناوو څخه، اومااېمان راوړی اووايم چې : له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمدeدالله Yرسو ل دی.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

دوهمه برخه

لومــړی ځــانـګه

تـعلـیـم الایـمان

داسـلامي عــقایـدو زده کړه

بســـم الله الرحـــمن الـــرحـــیم

نحمدالله العلی العظیم ونصلي علی رسوله الکریم

پـوښــتنه :داسلام بنیاد پر څو شیانو ولاړ دی ؟

ځـــواب : داسلام بنیاد پر پنځو شیانو ولاړ دی.

پـوښــتنه :هغه پنځه شیان چې داسلام بنیاد پرې ولاړ دی کوم کوم دي ؟

ځـــواب :هغه پنځه شیان دادي:

اول : کلمهْ طیبه یا کلمه شهادت مطلب دا چې په زړه سره منل اوپه ژبه یې اقرار کول.

دوهم : لمونځ کول.

دریم : زکات ورکول.

څلورم : دروژي په میاشت کې دروژي نیول.

پنځم : حج کول.

پـوښــتنه :کلمهْ طیبه کومه ده اومعنی یې څه ده ؟

ځـــواب :کلمهْ طیبه داده:

لا له الاالله محمد رسول الله

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

او مطلب يي دادي چې دالله تعالی نه پرته بل هيڅ څو ك دعبادت وړ نشته او حضرت محمد e دالله تعالی راليږلي رسول دی.

پـوښــتنه :دشهادت کلمه کومه اومعنی يي څه ده ؟

ځــواب :د شهادت کلمه داده:

اشهـد انّ لاّ اله الاّالله واشهـد انّ مـحمّـداً عبده ورسـوله

او معنی يي ده چې: زه شاهدي ورکوم چې دالله تعالی نه پرته دعبادت وړبل هيڅوك نشته او شاهدي ورکوم چې حضرت محمد e دالله تعالی بنده اورسول دي.

پوښتنه : دکلمې دمعنااومطلب له پوهيدلوپرته يواځې يې په ژبه ويلوسره سړی مسلمانيدای شي ؟

ځواب : نه ! بلکې په معنا پوهيدل اوپه زړه سره يقين کول اوپه ژبه يې اقرار کول ضروري دي.

پوښتنه : په زړه سره يقين اوپه ژبه اقرار کولو ته څه وايي ؟

ځواب : ايمان وايي.

پوښتنه :ګونګی چې په ژبه اقرار کولای نه شی هغه به څه ډول ايمان راوړي ؟

ځواب : دخدايي عذر له امله دهغه اشاره هم کافي بلله کيږي معنا داچې : هغه دې په اشاره سره داوښيي چې الله تعالی يو دی اوحضرت محمد eدخدای تعالی پيغمبر دی.

پوښتنه : دمسلمانانو لپاره پرڅو خبرو ايمان لرل ضروري دي ؟

ځواب : پراوو "7 "خبرو ، چې يادونه يې په ايمان مفصل کې راغلې:

اَمَنـتُ بِـاللهِ وَمَلائکتـهِ وَکُتُـبِهِ وَرَسُولِـهِ وَالـيَومِ الآخِـرِ وَالقَـدَرَ خَـيرِهِ وَشَرِهِ مِـنَ اللهِ تَـعالی وَالبَعثِ بَعدِ الـمَوت

ايمان مې راوړی پرالله Y باندې پرملائکويې، اوپرکتابونويې او د هغه پررسولانو، دقيامت پر ورځې او په دې چې دښه اوبد تقدير دالله تعا لی له لوري دی، او له مرګ وروسته پرژوندي کېدو باندې.

دخدای تعالی په هکله دمسلمانانوعقيده

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پوښتنه : دخدای تعالیپه هلکه دمسلمانانو عقیده باید څه ډول وي ؟

ځواب : مسلمانان باید داعقیده ولري چې:

-1خدای تعالی یو دی.

-2یواځې همغه دعبادت اوبندګۍ وړ دی اوله هغه پرته دبندګۍ وړ بل هیڅوك نشته.

-3هغه سیال نه لري.

-4له هرڅه خبر دی هیڅ شی ترینه پټ نه دي.

-5دپوره طاقت اوقدرت خاوند دی.

-6ځمکه، آسمان، سپوږمۍ، لمر،ستوري، ملائکې،انسانان، پیریان، او لنډه داچې ټول جهان یواځې هغه Yپیداکړی اوهغه یې مالك دی

-7مرګ اوژوند دهغه له لورې دي، یعنې دټول مخلوق ژوند اومرګ دهغه په واك کې دي.

-8هغه Y ټول مخلوق ته روزي ورکوي.

-9خوراك، څښاك او خوب نه کوي.

-10تل وْ اوتل ترتله به وي.

-11هغه Y هیچا پیداکړی نه دی.

-12نه یې پلار شته نه زوی ، نه لور، نه ښځه ، اونه هم له چاسره دغه ډول خپلوي لري ، له دارنګه ټولو خپلولیو څخه پاك دی.

-13هرڅه ده ته محتاج دي، خودی هیچا ته محتاج نه دی اوهیچ شي ته اړتیانه لري.

-14بې مثله دی هیچ یو شی یې په څېر نه د ي.

-15له ټولو عیبونوپاك دی.

-16دمخلوق په څېر لاس، پښې، پزه او غوږونه نه لري.

-17ملایکې یې پیداکړي اوددنیا په بیلابیلو کارونویې ګمارلې.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

-18دخپل مخلوق دلارښوونې (هدايت) لپاره يې پيغمبران رالیږلي، څو خلکو ته رښتيني لار (دين) ور وښيي، ښې خبرې ورزده اوله بدو يې منع کړي.

ملا ئـکـې (فـرښتـې)

پـوښــتنه :ملائکې څوك دي ؟

ځـــواب :ملائکې دالله تعالی يو جلا مخلوق دي له نوره يې پيدا او زموږ له سترګوپنا دي نه نارينه او نه هم ښځېنه دي، نه دخدای تعالی دحکم نافرماني او نه ګناه کوي، په کومو کارو يې چې مقرري کړي دي په هغو بوختې دي.

پـوښــتنه :ملائکې څومره دي ؟

ځـــواب :دملائکو شمير له خدای تعالی پرته بل هيڅ چاته معلوم نه دی هو! دومره موږ ته معلومه ده چې ملائکې ډيرې اوڅلور يکې مقربې اومشهورې ملائکې دي.

پـوښــتنه :مقربې اومشهورې ملائکې کومې دي ؟

ځـــواب :اول : حضرت جبرائيل u چې دالله تعالی کتابونه، احکام، اوپيغامونه به يې پيغمبرانو عليهم السلام ته راوړل.

دوهم: حضرت اسرافيل uچې دقيامت شپيلۍ به پوکي.

دريم: حضرت ميکائيل u چې دباران داوربښت اومخلوق ته دروزي رسولو په کارو مقرره ده.

څلورم : حضرت عزرائيل u چې له مخلوق دارواوو(روح) په اخيستو مقرره ده.

دخـدای تـعـالـی کـتـابـونـه

پـوښــتنه :دخدای تعالی کتابونه څودي ؟

ځـــواب :دخدانتعالی ډير زيات واړه اوغټ کتابونه پر پيغمبرانو عليهم السلام نازل شويدي، غټو ته يې کتابونه او وړو ته يې صحيفې وايي څلور کتابونه مشهوردي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتنه :څلور مشهور آسماني کتابونه کوم کوم دي ؟ او په کومو پيغمبرانو نازل شويدي ؟

ځـــواب:

-1تورات : چې په حضرت موسى u نازل شوی.

-2زبور: چې په حضرت داوْ د uنازل شوي ده.

-3انجيل:چې په حضرت عيسی u نازل شوي دی.

-4قرآن کريم : چې په حضرت محمدeنازل شوي دي.

پـوښــتنه :صحيفې څومره دي او پرکومو پيغمبرانو نازلې شوي دي ؟

ځـــواب :دصحيفو شميره معلومه نه ده، خو يوځه صحيفې پر حضرت آدم u اويوځه پرحضرت شيث uاويوځه پر حضرت ابراهيم u نازلې شويدي له دې پرته نورې صحيفې هم شته چې پرځينو نورو پيغمبرانوعليهم السلام نازلې شوي دي.

دخدای تعالی پيغمبران عليهم السلام

پـوښــتنه :رسول چاته وايي ؟

ځـــواب :رسول انسان اودخدای تعالی بنده وي خدای تعالی خپلو بندګانو ته دحکمونو رسولوله پاره ټاکلی وي، هغوی رښتيا ويونکي وي درواغ هيڅ کله نه وايي، ګناه نه کوي، دخدای تعالی په امرسره معجزې ښکاروي، پيغامونه يې په پوره ډول مخلوق ته رسوي کموالي او زياتوالي پکې نه کوي اونه هم هيڅ يو پيغام پټوي.

پـوښــتنه :دنبي معنا څه ده ؟

ځـــواب :دنبي معنا همداده چې هغه دخدای تعالی بنده اوانسان وي دالله تعالی حکمونه بندګانو ته رسوي رښتينی وي درواغ نه وايي، ګناه نه کوي، دخدای تعالی Yپه حکمونوکې کموالی او زياتوالی نه کوي او نه هم هيڅ يو حکم پټوي.

پـوښــتنه :دنبي اورسول تر منځ څه فرق شته ؟ اوکه دواړه يو شی دي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځــواب :دنبي اورسول په منځ کې لږ فرق شته اوهغه داچې : رسول هغه پيغمبر ته وايي چې دخدای تعالی له لورې نوی شريعت اوکتاب ورکړل شوي ويو، اونبي هرپيغمبرته وايي ، نوی شريعت اوکتاب ورکړل شوي وي اوکه نه داسې چې دمخکني شريعت او کتاب تابع وي.

پـوښــتنه :آيا يو سړی په خپل کوښښ اوعبادت سره نبي کيدلي شي ؟

ځــواب :نه ! بلکې هغه څوك نبي وي چې خدای تعالی يي نبي وګرځوي معنا داچې دنبي اورسول کېدل دانسان په کوښښ او ارادې پورې تړلي نه دي، بلکې دامرتبه دخدای تعالی له لوري ورکول کيږي.

پـوښــتنه :درسولانو اونبيانو شمير څومره څه دی ؟

ځــواب :دنيا ته ډير رسولان اونبيان راغلي دي خو دهغوي پوره شميره يواځې خدای تعالی ته معلومه ده، خو مونږ اوتاسو بايد دا عقيده ولرو چې دخدای تعالی ټول رسولان هرڅومره چې وي برحق اوريښتيني دي.

پـوښــتنه : لومړنی پيغمبر څوك وْ ؟

ځــواب :تر ټولولومړی پيغمبر حضرت آدم u دي.

پـوښــتنه :تر ټولو وروستی پيغمبر څوك دي ؟

ځــواب :ترټولو وروستی اوآخري پيغمبر حضرت محمد eدي.

پـوښــتنه :له حضرت محمد e وروسته به بل پيغمبر راځي اوکه نه ؟

ځــواب :نه! ځکه چې پيغمبري اونبوت پر حضرت محمد مصطفی e پای ته ورسيده له ده مبارك وروسته ترقيامته پوري هيڅ يو نبي نه راځي، له ده مبارك وروسته چې څوك دپيغمبري دعوه کوي هغه درواغجن دی.

پـوښــتنه :په رسولانو کې ترټولو غوره (افضل) رسول څوك دی ؟

ځــواب :زمونږ پيغمبر حضرت محمد e په ټولو نبيانو او رسولانو کې غوره او لوی دی ، دی که څه هم دخدای تعالی بنده او اطاعت کونکی دی خو له دخدای تعالی وروسته په مخلوق کې ترهرچا دده مبارك مرتبه زياته ده.

دقيامت بيان

پـوښــتنه :دقيامت ورځ کومې څه ته وايي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــواب :دقيامت هغې ورځې ته وايي په کومه کې به چې ټول انسانان او حيوانان مړه کيږي، اوټوله دنيا به له منځه ځي، غرونه به دپمبوو دګلانو په څېر په هوا کې والوزي ستوري به ټوټه ټوټه شي لاندې به راولوېږي، لنډه داچې هرشی به زره زره او له منځه ولاړشي.

پـوښـــتنه :ټول انسانان اوحيوانان به څرنګه مړه کيږي ؟

ځـــواب :حضرت اسرافيل u به شپيلۍ پوه کړي د شپيلۍ اّواز به يې دومره "ويروونکی" اوسخت وي چې له هيبت به يې ټول خلك مړه اوهر شی به زره زره او فنا شي.

پـوښـــتنه :قيامت به څه وخت وي ؟

ځـــواب :قيامت راتلونکی دنخو ټاکلی وخت يې له الله تعالی پرته هيچاته معلوم نه دی، هو ! دومره معلوم دي چې دجمعې په ورځ دمحرم په لسمه نيټه به وي اوزمونږ پيغمبر e ځينې نښانې يې ښودلې دي هغو ته که وکتل شي معلوميږي داچې قيامت نږدې دی.

پـوښـــتنه :دقيامت نښانې کومې دي ؟

ځـــواب :پيغمبر eفرمايلي دي چې:

-1کله چې په دنياکې ګناوې زياتې شي.

-2خلك دخپل مور او پلار نافرمانه شي اوپرهغوی سختي پيل کړي.

-3په امانت کې خيانت پيل شي.

-4سندرې غږول، رقص، اوسرود زيات شي.

-5وروستي خلك مخکنيو بزرګانو ته بد ويل پيل کړي.

-6بې علمه اوکم عمله خلك مشران شي.

-7شپانه اودټيټې درجې خلك لوړ لوړ عمارتونه جوړول پيل کړي.

-8ناپوه خلکو ته غټې چوکۍ په لاس ورشي، نو په دې پوه شه چې قيامت نږدې دی.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

دتقدير بيان

پـوښــتنه :تقدير څه ته وايي ؟

ځـــواب :دهرې خبرې او هرشي دښه اوبد اندازه چې له پخوانه دخداى تعالى په علم کې ټاکلې شوې اودهرشي له پيداکيدو دمخه خداى تعالى ته معلومه وي ، دالله تعالى همدې علم او اندازې ته تقديروايي ، هيڅ يوښه اوبد شى دالله تعالى له علم او اندازې څخه دباندې نه دى.

لـه مـرگ وروستــه بيــا ژونـدي کېـدل

پـوښــتنه :له مرگه وروسته دبياژوندي کيدلو مطلب څه دى ؟

ځـــواب :کله چې دقيامت په ورځ ټول شيان له منځه ولاړ شي اسرافيل u به دوهمه شپيلۍ پوه کړي چې په دې سره به بيرته ټول شيان او انسانان راژوندي شي ، د حشر په ميدان کې به ټول مخلوق دالله تعالى درانه حضورته وړاندې شي ، حساب به اخستل کيږي ، دښو اوبدو کارو بدله به ورکول کيږي ، په کومه ورځ چې داکارونه ترسره کيږي هغې ورځې ته "يوم الحشر" (دجمع کيدو ورځ)، "يوم الجزا" او "يوم الدين" (بدلي ورکولو ورځ)، او"يوم الحساب" (حساب ورځ) وايي.

پـوښــتنه :په ايمان مفصل کې چې دکومو اوو (7) شيانو يادونه راغلې په هغو کې که څوك يو يا دوه خبرې نه مني مسلمان بلل کيداى شي اوکه نه ؟

ځـــواب :نه ! هيڅکله نه ، کله چې يوڅوك دالله تعالى کتابونه، ملائکې، دقيامت ورځ، تقدير، اوله مرگه وروسته بياژوندي کيدل نه مني مسلمان کيدلاى نه شي.

پـوښــتنه :حضرت پيغمبر eداسلام بنياد پنځه شيان ښولي، په هغو کې خو دملائکو اودالله تعالى دکتابو ،دقيامت ، تقدير اونورو يادونه گ نه ده شوې ؟

ځـــواب :په هغو پنځو شيانو کې يوهم پرحضرت محمد eباندې دايمان راوړل دي اوکله چې يوڅوك پرحضرت محمد e باندې ايمان راوړي ، نوهغه به خامخا دده مبارك ټولې ښوولې خبرې مني ، اودالله تعالى کتاب کوم چې

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پیغمبر eراوړی دی پرهغه به هم خامخا ایمان راوړي او ټولې هغه خبرې چې په ایمان مفصل کې یې یادونه راغلې دخدای تعالی له کتاب (قرآن کریم)اودپیغمبر eله ویناوو (احادیثو)څخه ثابتې شوې.

پـوښـــتنه :که یوځوك ددې ټولو خبرو په زړه سره یقین اوژبه سره اقرار وکړي ، خو لمونځ نه کوي او یازکات نه ورکوي یا روژه نه نیسي، یا حج نه کوسي هغه مسلمان دی ؟

ځـــواب :هو ! مسلمان دی خو سخت ګناه ګار اودالله تعالی نه یاغي دی ، داسې مسلمان ته فاسق وایي ، دوی به لومړی دخپلو ګناوو په سزا رسول کیږي بیا به خلاصون مومي.

دوهـــمــه ځـانـګه

دعـبـاداتـو ښـــوونـه

تعلیم الارکان

داسلامي اعمـالو زده کړه

بســـم الله الرحـــمن الـــرحـــیم

پـوښــتنه :اسلامي اعمال څه ته وایي ؟

ځـــواب :هغه پنځه شیان پرکومو چې داسلام بنیاد ولاړ دی چې لومړني ته یې ایمان وایي ، چې بیان یې تاسې داسلامي عقایدو ترعنوان لاندې په اوله ځانګه کې لوستلی ، پاته څلور نور شیان (لمونځ، زکات، روژه او حج) دې وارو ته اسلامي اعمال وایي ، په همدې دویمه ځانګه کې به لومړی تاسې دلمانځه بیان ولولئْ.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

لــمــونــځ

پـوښـــتنه :لمونځ څه ته وايي ؟

ځـــواب :لمونځ دالله تعالی دعبادت اوبندګۍ یوه غوره او جلا طريقه ده چې الله تعالی اودهغه رسول e بندګانو ته ښولې.

پـوښـــتنه :له لمانځه مخکې دکومو شيانو کول ضروري دي ؟

ځـــواب :له لمانځه مخکې اووه (7) خبرې ضروري دي ، چې له هغو پرته لمونځ نه کيږي همدې خبرو ته دلمانځه شرطونه او فرايض وايي.

پـوښـــتنه :هغه اوه (7)خبرې کومې دي چې له لمانځه نه يې مخ ته کول ضروري دي ؟

ځـــواب :اول :- دبدن پاکوالی، دوهم :- دجامو يا کاليو پاکوالی، دريم :- دلمانځه دځاپاکوالی، ځلورم :- دعورت پټول، پنځم:- دلمانځه دوخت پېژندل، شپږم:- قبلې ته مخ کول، اووم:- نيت کول.

دلمانځه دلومړي شرط(پاکوالي) بيان

پـوښـــتنه :دبدن پاکوالی څه ته وايي ؟

ځـــواب :دبدن پاکوالی دادی چې هيڅ ډول پلتي اونجاست پرې نه وي.

پـوښـــتنه :پلتي (نجاست) څو ډوله دی ؟

ځـــواب : دوه ډوله ده : يوه حقيقي اودوهمه حکمي.

پـوښـــتنه :حقيقي پلتي (نجاست) څه ته وايي ؟

ځـــواب :هغه ښکاره پلتي چې په سترګو ليدل کيږي حقيقي نجاست بلل کيږي لکه : وړې بولې (متيازې)، غټې بولې ، وينې ، او شراب.

پـوښـــتنه :حکمي نجاست څه ته وايي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــواب :هغه پلتي چې په سترګو نه لېدل کيږي خو د شريعت د حکم له مخې ثابته شوې وي حکمي نجاست بلل کيږي لکه : بې اودسي، جنابت.

پـوښــتنه :دلمانځه لپاره له کوم ډول نجاست څخه دبدن پاکوالی ضروري دی ؟

ځـــواب :له دواړه ډوله نجاست څخه دبدن پاکوالی ضروري دی.

پـوښــتنه :حکمي نجاست څو ډوله دی ؟

ځـــواب :دوه ډوله دی : لومړی کمکی حکمي نجاست چې حد ث اصغر ورته وايي ، دوهم غټ حکمي نجاست چې حد ث اکبر او جنابت يې بولي.

پـوښــتنه :دکمکي حکمي نجاست څخه دبدن دپاکولو طريقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :له کمکي حکمي نجاست څخه بدن په اوداسه سره پاکيږي.

داوداسه بيان

پـوښــتنه :اودس څه ته وايي ؟

ځـــواب :کله چې سړی دلمانځه اراده وکړي ، نو په پاك لوښي کې دې پاکې اوبه را واخلي ، لومړی دې ترمړوندو پوري دواړه لاسونه ومينځي ، ورپسې دې درې واري په خوله اوبه ورغړوي ، مسواك دې ووهي ، بيا دې درې ځله پوزې ته اوبه واچوي او په کينۍ لاس دې پاکه کړي بيابه درې وارې مخ ومينځي ، ورپسې دې درې واره دواړه لاسونه ترڅنګلوپورې ومينځي، بيا دې دسر او غوږو مسح وکړي ، بيابه دواړه پښې تر بيډيو ومينځي.

همدې ته اودس وايي چې دکولو طريقه يې تاسې د تعليم الاسلام په لومړی برخه کې لوستې ده.

پـوښــتنه :آيا په اوداسه کې داټولې خبرې ضروري دي ؟

ځـــواب :نه ! په اوداسه کې ځيني شيان ډيرضروري دي ، اوکه پريښودل شي اودس نه کيږي هغوته فرض وايي ،اوځينې خبرې بيا داسي دي چې په کولو سره يې ثواب زياتيږي ، او که پاته شي څه زيان نه لري چې همدې ته مستحب وايي.

پـوښــتنه :په اوداسه کې څو فرضونه دي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــواب :په اوداسه کې څلورفرضونه دي:

1. دمخ مينځل دسرد ويښتانو دشنه کېدو له ځايه نيولې دزنې ترلاندې برخې پورې ،د يوه غوږ له نرمۍڅخه نيولې دبل غوږ ترنرمۍ پورې دي.

2.ترڅنګلو ورې دواړه لاسه (لومړی ښی اوبیا چپ) پرمينځل

3. دسر دڅلورمې برخې مسح کول.

4. ددواړو پښومينځل ترښنګرو(بېډيوپورې).

پـوښــتنه :په اوداسه کې څو شيان سنت دي ؟

ځـــواب :په اوداسه کې ديارلس (13) شيان سنت دي.

1.داوداسه نيت.

2.بسم الله الرحمن الرحيم ويل.

3.اول ترمړوندو دواړه لاسه مينځل.

4.مسواك وهل.

5.خوله مينځل.

6.درې وراه په کينې لاس پوزې ته اوبه اچول.

7.دږيرې خلالول.

8.دلاسو اوپښو د ګوتو خلالول.

9.هراندام (غړی)درې وراه مينځل.

10.دټول سر مسح، يعني لوند لاس پرسرتيرول.

11.ددواړو غوږو مسح کول.

12.په ترتيب سره داندامونومينځل.

13.پيوسته اودس کول داسې چې يواندام لا وچ شوی نه وي سمدستي بل اندام پرېمنځل شي.

پـوښــتنه :په اوداسه کې څوشيان مستحب دي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځــواب :په اوداسه کې پنځه (5)شیان مستحب دي:

.1له ښي اندام نه شروع کول ، چې ځینې علمایې په سنتو کې شماري.

.2ورمېږ(غاړه) مسح کول.

.3دبل چاله کومك پرته اودس کول.

.4قبلې ته مخامخ کښیناستل.

.5پرپاك او لوړ ځای باندې اودس کول.

پـوښــتنه :په اوداسه کې څو شیان مکروه دي ؟

ځـــواب :په اوداسه کې څلور (4) شیان مکروه دي:

.1پرناولي ځای اودس کول.

.2په ښي لاس دپوزې پاکول.

.3په اوداسه کې دنیایي خبرې کول.

.4دسنت پرطریقې خلاف اودس کول.

پـوښــتنه :اودس په څو شیانو سره ماتیږي ؟

ځـــواب :په اتو (8) شیانو سره اودس ماتیږي چې داوداسه نواقض یعني ماتوونکي ورته وایي:

.1غټې او وړې بولې کول، یا دهمدې دوو شرمځایونو څخه دیوبل شي وتل.

.2باد پریکېدل (دشاڅخه هوا وتل).

.3دبدن دیو ځایه څخه دوینې او نوونو بهېدل.

.4په ډکه خوله قی (کانګې)کول.

.5په پروتې اویا ډډه وهلو سره ویدېدل.

.6دناروغۍ او یا بلې وجې څخه بې هوښه کېدل.

.7لیونتوب.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

.8په لمانځه کې په زوره خندل.

دغسل بـيــان

پـوښــتنه :دغټ حکمي نجاست (حد ث اکبراوجنابت) څخه دبدن پاکولو طريقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :بدن دحدث اکبر يا جنابت څګخه په غسل پاکيږي.

پـوښــتنه : غسل څه ته وايي ؟

ځـــواب :ټول بدن مينځلوته وايي ، چې په شريعت کې جلا طريقه لري.

پـوښــتنه :دغسل شرعي طريقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :دغسل کولو طريقه داده چې : اول دواړه لاسونه ترمړوندو پورې پريمينځي بيا استنجا وکړي ، اوله بدن څخه حقيقي نجاست لري کړي ، اودس وکړي بيا پربدن اوبه واچوي ، په لاس يې وموښي ، اوبيا پرې درى واره اوبه تيرې کړي، خوله کنګال اوپوزې ته به هم اوبه اچوي.

پـوښــتنه : په غسل کې څو فرضونه دي ؟

ځـــواب : درى (3)فرضونه دي:

1. خوله منيځل.
2. دپوزې مينځل.
3. ټول بدن مينځل.

پـوښــتنه : په غسل کې څو سنتونه دي ؟

ځـــواب : پنځه (5) ستونه دى:

.1ترمړوندو پورې دواړه لاسه مينځل.

.2استنجا کول، اودبدن پرکوم ځاى چې نجاست وي ، هغه لري کول.

.3دپليتۍ دلرې کولوپه نيت غسل کول.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

.4لومړی اودس کول.

.5دری واره پرتول بدن اوبه تیرول.

پرموزو دمسح کولو بیان

پـوښــتنه : مسح په کوم ډول موزو رواده ؟

ځـــواب :په دری ډوله موزو مسح کول رواده:

اول : دڅرمنې موزې چې تربیڼیو پورې پښې پکې پټې وي.

دویم: هغه وړینې موزې چې دڅرم تلی ولري.

دریم: هغه وړینې اوتارلرونکې موزې چې دومره پنډې او سختې وي چې په پښو شي په دری اویا څلور میله تګ څیرې نه شي.

پـوښــتنه : مسح پرموزو کله رواده ؟

ځـــواب :کله چې اودس وکړې یا پښې ومینځې او موزې په پښوکړې ، اویادې د اوداسه دماتیدو په وخت کې په پښووې.

پـوښــتنه : موزې چې په پښوشي ترڅو ورځو پرې مسح کیږي ؟

ځـــواب :که چیرې سړی په خپل کور اویا استوګنځي کې وي ، نو پوره یوه ورځ اویوه شپه پرې مسح کولای شي اوکه په سفروي نو درې ورځې اودرې شپې یې کولای شي.

پـوښــتنه : پرموزو مسح څه ډول کیږي ؟

ځـــواب :په پورته مخ باندې یې کول پکاردي دتلی اویا پوندې په لوري باندې مسح نه کیږي.

پـوښــتنه :په اوداسه اوغسل دواړو کې پرموزو مسح کیږي ؟

ځـــواب :په اوداسه کې په موزو مسح کیږي اوپه غسل کې نه کیږي.

پـوښــتنه : مسح بایدڅه ډول وشي ؟

Download from: Aghalibrary.com

ځــواب :دلاسو ګوتې په اوبو لندې کړه ،دلاس درې ګوتې دې د پښو پرګوتو کښېږده پورته خواته يې راکش کړه، دلاسو ګوتې پرموزو پوره کښګيږده يواځې دګوتو سرونه ايښودل کافي نه دي.

پـوښــتنه : په څيرې شوې موزه باندې مسح کيږي اوکه نه ؟

ځــواب :که موزه دومره څيري وي چې دپښو د دريو کوچنيو ګوتو په انداه ترينه پښه ښکاره شي ، اويا دتګ په وخت کې خلاصيږي پدغسې موزه مسح نه کيږي، اوکه له دې کمه څيرې وه بيا مسح پرې کيږي.

پـرپټـۍ (جبـېره) د مسح بيــان

پـوښــتنه : جبيره (پټۍ) څه ته وايي ؟

ځــواب :جبيره هغه دړي ته وايي چې دمات شوي هډوکي د کوشيرولولپاره تړل کيږي خودلته له جبيرې څخه دړه ،دزخم پټۍ ياد مرهمو پټګۍ اوداسي نورې هرډول چې وي هغه ټولې مراد دي.

پـوښــتنه : پر پټۍ باندې څه وخت مسح کيږي ؟

ځــواب :که چيرته د پټۍ خلاصول اويا يې لري کول نقصان ولري اويا په تکليف سره لري کيږي نو پرهغه دړه او ياپټۍ باندې مسح رواده.

پـوښــتنه : دپټۍ پرکومه برخه باندې مسح کيږي ؟

ځــواب :پرټوله پټۍ مسح کول پکاردي،که لاندې يې زخم وي اوکه نه وي.

پـوښــتنه : که چيرته د پټۍ خلاصول نقصان اوتکليف نه رسوي ، نو بيايې حکم څه دی ؟

ځــواب :که چيرې په اوبو سره دزخم مينځل زخم ته ضرر ونه لري نومينځل يې ضروري دی ، اوکه مينځل ورته نقصان رسوي او مسح يې نه رسوي نو بيا پرزخم مسح کول واجب دی، اوکه چېرته مسح هم زخم ته زيان رسوي نو بيا هغه وخت يواځې پرپټۍ باندې مسح کول روادي.

دحقيقي نجاست بيان

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتنه : حقيقي نجاست ځو ډوله دی ؟

ځـــواب : دوه ډوله دی:

لومړی : غليظه نجاست – دوهم : خفيفه نجاست ،

پـوښــتنه : غليظه نجاست او خفيفه نجاست څه ته وايي ؟

ځـــواب :کومه پليتي چې سخته وي هغه ته غليظه نجاست وايي اوکومه چې سپکه وي هغه ته خفيفه نجاست وايي.

پـوښــتنه :غليظه نجاست کوم شيان دي ؟

ځـــواب :دانسان وړې او غټې متيازې دحيواناتو ګندګي: اودهغو حيواناتو متيازې چې غوښه يې حرامه وي ، دانسان اوحيوان بهېنده وينه، شراب اودچرګانو اوهيليو ګندګي داټول غليظه نجاستونه دي.

پـوښــتنه : خفيفه نجاست کوم شيان دي ؟

ځـــواب : دهغو حيواناتو متيازې چې غوښه يې خوړل کيږي اودحرامو مرغانو ګندګي هم خفيفه نجاست دی.

پـوښــتنه :غليظه نجاست څومره اندازه ښښل کيږي ؟

ځـــواب :که غليظه نجاست کلك جسم ولري لکه : غټې متيازې نو هغه د درې نيمو ماشو دوزن په اندازه ښښل کيږي اوکه نری وي لکه : شراب، وړې متيازې نو هغه دانګريزي يوې روپۍ (1) په قدر ښښل کيږي د ښښلو مطلب دادی چې که له دومره اندازه نجاست سره چې پربدن يا کالو باندې لګيدلې وي لمونځ وشي نو لمونځ يې له غاړې ساقط شو ، خو مکروه به وي اوکه چيرته همدومره نجاست ته يې پام وي چې لګيدلی دی نو بيا يې لمونځ ورسره نه کيږي.

پـوښــتنه:

خفيفه نجاست څومره اندازه ښښل کيږي ؟

ځـــواب :که دجامې اوياهم د اندام دڅلورمې برخې له اندازې نه لږ کمه پرې پليته شوې وي ښښل کيږي اوکه نه نه ښښل کيږي.

پـوښــتنه :دحقيقي نجاست څخه جامه يابدن څه ډول پاکيدلی شي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــواب :حقیقي نجاست که غلیظه او یا خفیفه وي په جامه اوکه په بدن وي درې واري په اوبو مینځلوسره پاکیږي خو دجامې درې واره نښتیځل هم ضروري دي.

پـوښـــتنه :له اوبو څخه پرته په بل شي سره پاکیدلی شي اوکه نه ؟

ځـــواب :هوا! کوم شی چې نرې اوبهیدوکی وي لکه سرکه، یادهندوانې اوبه ، په هغو سره هم حقیقي نجاست پاکیږي.

داســتـنجا بیـان

پـوښـــتنه :استنجا څه ته وایي ؟

ځـــواب :دغټو یا وړو متیازو له کولو وروسته کومه پلیتي چې په شرمګاه لګیدلې وي دهغې پاکولوته استنجاء وایي .

پـوښـــتنه :له متیازو وروسته داستنجا کولوطریقه څه ډول وي ؟

ځـــواب :له متیازو وروسته په پاکه لوټه سره شرمګګاه وچول اوبیا وروسته یې په اوبو سره مینځل پکار دی.

پـوښـــتنه :دمتیازو له کولو وروسته داستنجا طریقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :دمتیازوله کولو وروسته شرمګاه باید دخاورو په درې یا پنځو لوټو سره پاکه اوصافه کړئ اوبیایې په اوبو سره ومینځې.

پـوښـــتنه :داستنجا حکم څه دی ؟

ځـــواب :که چیرته غټې یا وړې بولې له خپل ځای هاخوا او دې خوا تللې نه وي نو استنجا کول مستحب دي اوکه چیرته نجاست یوې خوا بلې خواته تللی وي ، خو دشرعي روپۍ په اندازه یاله هغه څخه کمه وي بیا استنجا کول سنت دي ،اوکه چیرته پلیتي له یوه درهم څخه زیات خوره شوي وي نو بیا فرض دي.

پـوښـــتنه :په کومو شیانو سره استنجا کول پکاردي ؟

ځـــواب :دخاورو په پاکو لوټو او یاکاڼو (تیږو) سره.

پـوښـــتنه :په کومو شیانو استنجا مکروه ده ؟

ځـــواب :په هډوکی، لیدان، خوشایي اودخوراك په شیانو ،په جامو اوکاغذسره استنجا کول مکروه دي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتنه :په کوم لاس سره استنجا کول په کارده ؟

ځـــواب :په چپه لاس يې کول په کاردي په ښي لاس سره استنجا کول مکروه دي.

د اوبــو بيــان

پـوښــتنه :په کومو اوبو اودس رواد ی ؟

ځـــواب :دباران، چينې ، څاه، ويالې، درياب او ويلي شوې واوررې

يا دړلې په اوبو ، دغټ تالاب يالوی حوض په اوبو په دې وارو اودس اوغسل دواړه روادي.

پـوښــتنه :په کومو اوبو اودس نه کيږي ؟

ځـــواب :په لاندې اوبو سره اودس نه کيږي :دمېوې او ونو په نښتيځل شويواوبو ، ښورا، هغه اوبه چې رنګ او خوندېې ديو پاك شی د يوځای کيدو له امله بدل او ټينګې شوي وي دغه څېرهغه اوبه چې کمې وي او پليت شی پکې لويدلی وي ، او يا حيوان پکې مردار شوی وي ، اوهغه اوبه چې اودس ياغسل پرې وشي ، اويادپليتي اثر پرې غالب وي ، دحرامو حيواناتو څخه پاتې اوبه ، د سونف، ګلاب او يا نورو درملو نه ايستل شوې خوله.

پـوښــتنه :په کومو اوبو چې اودس اويا غسل شوی وي هغو ته څه وايي ؟

ځـــواب :داسې او بو ته مستعملې اوبه وايي چې په خپله پاکې دي خو اودس او غسل کول پرې نه کيږي.

پـوښــتنه :دکومو حيواناتو نه پاته اوبه پليتي وي ؟

ځـــواب :دسپي، خنزيراو ښکاري چارپای نه پاتې اوبه پليتي دي همدا راز دپشي چې موږك اويا بل حيوان يې په هغه ساعت خوړلی وي که اوبه وڅښي نو پاته اوبه يې پاتې شوني (پس خورده) او پاکې نه دي.

پـوښــتنه :دکومو حيواناتو پاته شوني اوبه مکروه دی ؟

ځـــواب : دپشۍ نه پاتې اوبه په دې شرط چې سمدستي يې موږ ك خوړلی نه وي ، موږ ك ، شرموښکۍ ، کوڅه ګښتې چرګې، نجاست خوړونکې غوا، مېښې، کارغه، څرخك، شاهين، اوهمداځيردنورو ټولو حرامو حيواناتو پاته شونې (پسخورده) مکروه ده.

پـوښــتنه :دکومو حيواناتونه پاته اوبه پاکې وي ؟

ځـــواب :دانسان، اوحلالو حيواناتو پاته اوبه پاکې دي ، لکه : غوا، غوايی، وزه، کوتره، زرکه، اّس.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښـــتنه :دنجاست په لویدلو سره کومې اوبه پلیتیږي ؟

ځـــواب :له دوه ډوله اوبو پرته نورې ټولې اوبه مرداریږي او هغه دوه ډوله اوبه دادي:

اول : دویالې اودریاب روانې اوبه.

دویم : ډیرې ولاړې اوبه ، لکه : دغټ تالاب یا لوی حوض اوبه.

پـوښـــتنه :دډیرو ولاړو اوبو اندازه څومره ده ؟

ځـــواب :کومې ولاړې اوبه چې په نمبري گز(1) سره پنځه نیم گزه اوږدوالی او پنځه نیم گزه پلنوالی ولري هغه ډیرې اوبه بللی شي ، کوم حوض یاتالاب چې همدومره اندازه غټ وي ، غټ حوض اوغټ تالاب بلل کیږي.

پـوښـــتنه :لږاوبه دپلیتي له ورلوېگدلو پرته په بل کوم شي مرداریږي.

ځـــواب :که په اوبو کې داسې حیوان ولویږي اومړ شي چې بهیدونکې وینه ولري نو اوبه مرداریږي لکه : چرگه، کوتره، پشي، موږك.

پـوښـــتنه :دلوی تالاب یاحوض اوبه څه وخت مرداریږي ؟

ځـــواب :کله چې په اوبو کې دنجاست خوند، رنگ، او یا بوی ښکاره شي.

پـوښـــتنه :هغه کوم حیوانات دي چې په اوبو کې مړه هم شي اوبه نه مرداریږي.

ځـــواب :کوم حیوانات چې په اوبو کې پیداکیږي او هلته اوسیږي لکه : ماهی، چونگښه. اودغه څېر هغه حیوانات چې بهیدونکي وینه نه لري لکه : مچ، میاشی، کرړی ، شرموښکی ، میږتون، په اوبوکې ددې شیانو په مرگ سره اوبه نه مرداریږي.

د څـاه بیـان

پـوښـــتنه :په کومو شیانو سره څاه مرداریږي ؟

ځـــواب :کله چې څاه ته غټ اویا سپك نجاست ورسیږي اویا یو داسې حیوان چې بهیدونکې وینه ولري څاه ته ورولویږي او پکې مړشي چې بهیدونکې وینه ولري نو څاه مرداریږي.

پـوښـــتنه :که چیرته څاه ته یو حیوان ولویږي ، او ژوندبیرته راوخیږي نو دڅاه اوبه به پاکې وي که ناپاکې ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــواب :که یوداسې حیوان وي چې پاتې شونې یې پاکه وي او پربدن یې نجاست هم نه وي که په څاه کې ولویږي او ژوندی راوخیژي نو ترڅو پورې چې یې هلته د دوږو اوغټو بولو په کولو یقین نه وي راغلی څاه به پاکه وي.

پـوښـــتنه :څاه چې پلیته شي دپاکیدلو طریقه یې څه ډول ده ؟

ځـــواب :دڅاه دپاکیدو پنځه طریقې دي:

-: 1کله چې څاه ته پلیتي ولویږي نو دټولو اوبو په راکښلو سره هغه پاکیږي.

-: 2کله چې څاه ته انسان یا خنزیر یا سپی یا اوزه یادوه پشیانې او یاد دوی په اندازه له دوی څخه لوی یو بل حیوان ورولویږي او پکې مړشي نو دڅاه ټولې اوبه راایستل په کارد ي.

-: 3کله چې څاته داسې حیوان ورو لویږي چې بهینده وینه ولري او وپړسیږي او یا وشړیږي نو بیا به دڅاه ټولې اوبه راویستل کیږي که حیوان غټ اویاهم وړوکی وي.

-: 4کله چې کوتره یا چرګه یا پشی یا هم دومره بل لوی حیوان ورو لویږي او هلته مړ شي خو ونه پړسیږي نو څلویښت بوکې (ستله) اوبه راکښل په کاردي.

-: 5که چیرې موږك یا مرغۍ اویاهم همدومره لوی یو بل حیوان څاه ته ولویږي اوهلته مړشي نو بیا به شل بوکې اوبه راکاږي ، دشلو پرځای دیرش اودڅلویښتو په ځای شپیته بوکې راکښل مستحب دي.

پـوښـــتنه :که مړ حیوان څاه ته ولوریږي نوبیا یې حکم څه دی ؟

ځـــواب :دمړه حیوان دورلویدو حکم هم هغه دی کوم چې څاه ته دژوندي حیوان دورلویدو او مړکیدو په هکله بیان شو مثلاً : که مړه اوزه ور ولویږي ، نو ټولې اوبه به راکاږي اوکه مړه پشي ورو لویږي نوڅلویښت یا شپیته ، اوکه مړ موږ ك ورولویږي نوشل یا دیرش بوکې به راکاږي.

پـوښـــتنه :که پړسیدلی اویا شړیدلی حیوان څاه ته ورو لویږي نو حکم یې څه دی ؟

ځـــواب :ټولې اوبه به راکاږي چې څاه ته ژوندی حیوان ور ولویدلی او پړسیدلی وي.

پـوښـــتنه :که له څاه څخه مړ حیوان راوخیژي ، اودامعلومه نه وي چې کله ور لویدلی وْ نو حکم یې څه دی ؟

ځـــواب :کوم وخت چې ولیدل شي له همغه وخت څخه څاه ناپاکه ګڼل کیږي.

پـوښـــتنه :له بوکې یا ستل څخه مرادڅومره غټه بوکه ده ؟

ځـــواب :په څاه چې کومه بوکه وي همغه اعتبار لري.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پوښتنه :دڅومره بوکو راویستل چې ضروري وبلل شي نو په یو وار به یې راکاږي اوکه په څو وارو یې هم راویستل روادي ؟

ځواب :په ډیرو وارو سره یې هم راکښل روادي مثلاً : که شپیته بوکې راویستل کیږي نو شل سهار شل غرمه اوشل ماسپښین راوباسي نو داهم روادی.

پوښتنه :په کومه بوکه او رسۍ چې دمرداري څاه اوبه راویستل کیږي هغه به پاك وي اوکه نه ؟

ځواب : کله چې دومره اوبه راویستل شي دڅومره اوبو راویستل چې ضروري وي نو په دې سره بوکه او رسۍ دواړه په خپله پاکیږي پکې.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

دريمه برخه

لومــړۍ څــانـګه

تـعلـیـم الايـمان

داسلامي عــقايـدو زده کړه

بســـم الله الرحـــمن الـــرحـــيم

نحمدالله العلی العظيم ونصلي علی رسوله الکريم

تــوحــيـــد

پـوښــتـنـه : توحيد څه ته وايي ؟

ځـــــواب : په زړه سره الله تعالی يو ګڼل اوپه ژبه سره دهمدې خبرې اقرار ته، توحيد وايي ؟

پـوښــتـنـه : دالله تعالی يو والي خلکو ته څه ډول معلوم شوی ؟

ځـــــواب : اول:خودانسان عقل (په دي شرط چې عقل روغ وي) دالله تعالی په شته والي (وجود) او يووالي (وحدانيت) باور لري له همدي امله ده چې په دنيا کې ځومره سترستر عقلمندان، حکيمان او فلسفيان تيرشويدي هغوي ټولو دالله تعالی په وحدانيت (يووالي) اقرارکاوه.

دوهم:داچې دالله تعالی ټولو پيغمبرانوu خلکوته دتوحيد لارښوونه کړي اودايي ويلي چې الله تعالی يو دی، سيال نه لري.

پـوښــتـنـه : ايا په قرآن کريم کې د توحيد ښوونه (تعليم) شوی ؟

ځـــــواب :هو ! په قرآن کريم کې دتوحيد ښوونه په پوره اوښه ډول سره شوې، بلکې نن په دنيا کې يواځې قران کريم داسکتاب دي چې دتوحيدښوونه کوي ، که څه هم په مخکني اسماني کتابونو کې د توحيد ښوونه وه، خو په هغو ټولو کتابونو کې خلکو تحريف (رد وبدل) کړی اودتوحيد خلاف خبري يي ورداخلي کړې، اودالله تعالی راليږلې اسماني ښوونه يي بدلې کړې دهغو دسموالي ،اوددي لپاره چې نور ريښتينی توحيد خپورشي الله تعالی حضرت

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

محمد e راوليږه اوخپل خاص (ځانګړی) كتاب قران كريم يي پرې نازل كړ اوپه هغه كې يي د سوچه، ريښتيني اوخالص توحيد ښوونه كړې.

پـوښــتـنـه : دقران مجيد له كومو اياتو نه توحيد ثابتيږي ؟

ځـــــواب :ټول قرآن كريم له اوله تر آخره د توحيد له لارښوونو ډك دى يو څو اياتونه يې دادي :

ستاسو معبود يو الله دى دهغه څخه پرته بل معبود نشته هغه خورا لورووںكى اوښه مهربانه دى.

]سوره بقره 163 ايت[

دوهم آيت دادى :

]آل عمران 17 ايت[

الله تعالى شاهد دى چې له ده Y نه پرته بل معبود نشته، ملائكې او دعلم خاوندان هم ددې خبرې ګواهي وركوي ،هغه انصاف راوستونكى دى له هغه پرته بل معبود نشته هغه زورراود حكمت څښتن دى.

همداراز نور بي شمير ه اياتونه دالله تعالى د يووالي ښوونه كوي لكه :] قل هوالله ډحد[(ووايه اى پيغمبره چې الله يو دى) اوداسې نورايتونه.

پـوښــتـنـه : دخداى تعالى ذاتي نوم څه دى ؟

ځـــــواب : دخداى تعالى ذاتي نوم الله Yدى چې اسم ذات او ذاتي اسم هم ورته وايي.

پـوښــتـنـه : د الله Y له نامه پرته د خداى تعالى نورو نومونو لكه خالق، رازق، اوداسې نوروته څه وايي ؟

ځـــــواب : دالله تعالى دغه ډول نومونو ته صفاتي نومونه وايي.

پـوښــتـنـه : دصفاتي نوم معنا څه ده ؟

ځـــــواب :داچېالله تعالى ګڼ صفتونه لري، لكه قديموالى، (يعني تل تر تله او هميشه پاتې كېدل) ، عالم (په هر شي پوهېدل)، قادر(پرهر شي قدرت لرل)، حىّ (ژوندي كول)، اوداسي نور، كله چې يو صفت له دې صفاتو څخه ښكاره كړي هغه ته صفاتي نوم وايي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

په مثال يې ځان داسي پوه کړيْ چې ديو سړي نوم (جميل) دی او يواځې د ده د ذات د پيژندني لپاره ايښودل شوی دی په دې کې دهيڅ صفت لحاظ نه دی ساتل شوی خو که چيرته ده ليك زده کړی وي اودينې علوم يې لوستلي وي ،قران کريم يې هم يادي کړی وي، ددي صفتونو له امله دی عالم ، محرر اوحافظ هم بلل کيږي، نو جميل دده ذاتي نوم او عالم، محرر، اوحافظ دده صفاتي نومونه دي، ځکه دانومونه ددينې علومودزده کړې اوقران کريم دياد ولو دستاينې له لحاظه پرې ايښودل شوي.

همداځېر الله Y خو دخدای تعالی ذاتي نوم يا اسم ذات دی او خالق، قادر، عالم، مالك، او نور يې صفاتي نومونه دي.

پـوښـتـنـه : دالله تعالی ذاتي نوم خوګ يو دی دهغه صفاتي نومونه څو دي ؟

ځـــــواب : په قرآن کريم کې الله تعالی فرمايلي :

الله تعالی لره ګڼ شمير ښه نومونه دي نو تاسو يې په هغو نومو نو سره وبوليْ.

په حديث شريف کي دي:

"إن لله تـعالی تسـعی وتسعـين إ سـماً، مـائی إلا واحـداً". [بـخـاري]

بي شكه دالله تعالی نه نوي (99) يعني يوكم سل نومونه دي.

مـــلائـــكـــې

پـوښـتـنـه : له مقربو ملائكو پرته دنورو ټولو ملائكو مرتبه په خپل منځ کې برابره ده اوکه کمه يا زياته ده ؟

ځـــــواب : څلور مقربې ملائكې چې نومونه يې تاسو دتعليم الاسلام په دوهمه برخه کې ولوستل ترټولو ملائكو غوره دي خو له دوی پرته نورې ملائكې هم شته چې په خپلو منځو کې دکمې اوزياتې مرتبې لرونكې دي داسې چې ځينې يې ډيرې مقربې اوځينې لږ مقربې دي.

پـوښـتـنـه : ملائكې څه کارکوي ؟

ځـــــواب : په ټولو اسمانو اوځمکو کې بې شميره ملائكې پر بيلابيلو کارو بوختې دي لنډه داچګې داسمانو اوځمكوټول کارونه الله تعالی ملائكو ته ورله غاړې کړی اوملائكې يې دالله تعالی له حكم سره سم سرته رسوي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتــنـه : دملائکو يوڅو کارونه راته بيان کړه ؟

ځـــــواب : حضرت جبرائيلu به دالله تعالی پيغام، احکام اوکتابونه پيغمبرانو ته راوړل او کله نا کله به دانبياوْ دمرستې لپاره اود الله Y اودرسول e ددښمنانو سره دجنګ لپاره هم راليږلې شوې ده، دهمدې په وسېګله ،په ځينو وختونو کې دالله تعالی پرياغي (نافرمانه) بندګانو باندي عذاب هم نازل شوی.

حضرت ميکائيل u مخلوق ته دروزي رسولو، باران او رولو، اونورو کارونو په برابرولو باندې بوخته ده اوبې شمېره ملائکې يې ترامر لاندي کار کوي ځيني يې پر دريابونو، سندونو، تالابونو او اور باندې مقررې دي ، دوي ټولې دالله تعالی له حکم سره سم کارونه سرته رسوي.

حضرت اسرافيل u به دقيامت په ورځ شپيلۍ وهي ، حضرت عزرائيل u دمخلوق د ارواوو (روح) په اخيستو مقرره ده اوډيرې ملايکې يې تر امر لاندي کارکوي.

دنيکو بندګانو اروا اخيستونکې ملائکې جلا اود بدکارو انسانانو جلادي، او له دې پرته دملائکو يو څو نور کارونه دادي:

1-دهرانسان سره دوه ملائکې وي يوه يې ښه عمل اوبله يې بداعمال ليکي ، دواړوملايکوته "کرام الکاتبين "وايي.

2- ځيني ملائکې له آفتونو او بلاوْ څخه دانسانانو پر ساتنه مقررې دي دماشومانو، سپين ږيرو، ضعيفانو نه پرته دهغو انسانانو ساتنه هم کوي چې په اړه يې الله تعالی ورته دساتنې امروکړي.

3- ځيني ملائکې دانسان له مرګه ورو سته په قبر کې له هغه نه پوښتنې کوي اودهر انسان قبر ته له خښېدو روسته دپوښتنو لپاره دوه ملائکې راځي يوي ته نکير او بلې ته منکر وايي.

4- ځيني ملايکې بياپه دنيا کې ګرځې اوچيرته چې دالله تعالی ذکر او وعظ کيږي يا قرآن کريم لوستل کيږي هلته حاضريږي اوڅومره خلك چې په هغه مجلس اويادې نيك کار کې اخته وي دالله تعالی په وړاندې دهغوي په ګډون شاهدي ورکوي؛ په دنيا کې چګې څومره ملائکې کارونه کوي هغوی سهار اوماښام بدليږي د سهار دلمانځه په وخت کې دشپې ملايکې اسمانوته خيږي اودورځې ملايکې راکوزيږي بيادمازديګر له لمانځه وروسته دورځې ملائکې ځي اودشپې کارکوونکې ملايکې راځي.

5- ځيني ملايکې بيادجنت پر کاروبوختې دي.

6- ځيني نورې ملايکې بياددوزخ پرانتظام بوختې دي.

7- ځينو ملايکو دالله تعالی عرش پورته نيولی دی.

8- ځيني نورې ملايکې بيا دالله تعالی په عبادت، تسبيح، او پاکي بيانولو کې اخته دي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پوښتنه : داله څه معلومه شوه چګي ملايکې دومره کارونه کوي ؟

ځواب : داټولې خبرې په قران کريم او احاديثوکې راغلي دي.

د خداى تعالى کتابونه

پوښتنه : داڅرنګه معلومه شوه چې تورات، زبور او انجيل هم اسماني کتابونه دي ؟

ځواب : دقرآن کريم څخه ثابتيږي چې دادري واړه کتابونه اسماني دي د تورات په هکله الله تعالى فرمايي:

له شکه پرته موږ تورات نازل کړی په هغه کې هدايت او نوردی.

دزبورپه هکله يې فرمايلي:] وءتينا داودَ زبوراً[دسورت نساء 163ايت . موږ داود uته زبور ورکړ.

دانجيل په هکله فرمايي :]وقفينا بعيسى ابن مريم وءتينه الءنجيل [(دحديد سورت 27 ايت] موږ حضرت عيسى بن مريم uراوليږه اوهغه ته مو انجيل ورکړ.

نو مسلمانانو ته دقران کريم په واسطه دامعلومه شوه چې دا درى سره کتابونه اسماني دي.

پوښتنه : که چېري يو څو ك تورات، زبور، انجيل دالله تعالى کتابونه نه بولي نو هغه څرنګه دي ؟

ځواب : هغه کافردى ځکه چې دقران کريم نه داخبره جوته شوې چې دا واړه دالله تعالى کتابونه دي څوك يې چې د الله تعالى کتابونه نه ګڼي هغه دقران کريم ښوولې خبره نه مني اوڅوك چې دقران کريم ښوولې خبره نه مني هغه کافردى.

پوښتنه : آيا هغه تورات، زبور، انجيل کوم چې نن د عيسايانوپه لاسوکې دي هغه اصلي اسماني کتابونه دي ؟

ځواب : نه ! ځکه دقران کريم نه داخبره ثابتيږي چې دوى اصلي اسماني کتابونه بدل کړي دي او اوس ددوى په لاس کې چې کوم تورات، زبور اوانجيل دي هغه اصلي اسماني کتابونه نه دي بلکې په هغوکې تحريف (ردوبدل) شوى ، له دې امله بايد په اوسني وخت کې په دې کتابونو باندې داعقيده ونه ساتل شي چې ګويادا هغه اصلي کتابونه دي.!

پوښتنه : داڅه ډول معلومه شوه چې پرځينو پيغمبرانو صحيفې هم نازلې شوې دي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځــــواب :دقران کریم څخه ثابته ده چې پرځینو پیغمبرانو صحیفې نازلې شوې، دحضرت ابراهیم uدصحیفې یادونه په سورت "الاعلی" کې راغلې.

پـوښــتـنـه :قران کریم دخدای تعالی کتاب دی اوکه یې کلام دی ؟

ځــــواب : قران کریم دخدای تعالی کتاب اوهم یې کلام دی په خپله په قران کریم کې ورته کتاب او کلام دواړه ویل شوي دي.

پـوښــتـنـه :دخدای تعالی په اسماني کتابو (تورات ، زبور، انجیل او قران کریم) هریوه کې کوم یو کتاب غوره دی ؟

ځــــواب : قران کریم ترټولو افضل اوغوره دی.

پـوښــتـنـه : قران کریم په مخکنیو کتابونو څه غوره والی اوځانګړتیاوې (خصوصیت)لري ؟

ځــــواب : ډیرې ځانګړتیاوې لري دهغو څخه یې یو څو دادي:

اول ــ داچې دقران کریم یو یو توری او یویو لفظ ساتل شوی په یوه نقطه کې یې هم نه کموالی او نه هم زیاتوالی راغلي دی اونه به دقیامت ترورځې پکې راشي، خو په نورو اسماني کتابونو کې خلکو زیاتوالی او کموالی راوستی.

دوهم ــ داچې دقران کریم متن عاجزه کونکی (مُعجز) دی په دې معنا چې متن یې دداسې لوړې ادبي درجې دی چې دقران کریم دیو کوچني او ووړوکي سورت په څیر هم هیڅو ك ددې وس نه لري چې داسي متن جوړ کړي.

دریم ــ داچې قران کریم دوروستني شریعت احکام له ځانه سره راوړي دي ځکه خو یې دمخکنیوکتابونو ډیرحکمونه منسوخ یا له منځه یوړل.

څلورم ــ داچې مخکې کتابونه به په یو وار پوره نازلېدل خوقران کریم ددرویشتو "23" کالو په موده کې د ضرورت په اندازه لږ لږ نازلیده اودضرورت په وخت کې دلږ ،لږ نازلېدو له امله یې دخلکو په زړونوکې ځای ونیو اوپه سلګونو اوزرګونو انسانانو دهغه حکمونه ومنل اومسلمانان شول.

پنځم ــ داچې قرانکریم دزرهاوواولکونو مسلمانانو په سینوکې ساتلی اوخوندي پروت دی اوداډول ساتنه درسول کریم e له مبارکې زمانې نه تراوسه پورې په پرلپسې ډول روانه ده او انشاء الله تر قیامته پورې به روانه وي اوپه سېنوکې یې دساتنې له امله تر ننه پورې داسلام دښمنانوته هېڅ وخت هم ددې موکه په لاس ورنه غله ،چې په قران کریم کې څه کموالی یا زیاتوالی راولي او یا یې له دنیا نه ورك کړي اونه به ــکه خدای کول ــتر قیامته پورې داسې موکه په لاس ورشي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

شپږم ـ داچې دقرانکريم احکام داسې معتدل (منځ وميانه)دي چې له هر وخت اوهرولس سره سمون لري په دنياکې هيڅ داسې قوم نشته چې هغوی پرقرانکريم باندې دعمل کولو نه بې وسه وي، داځکه چې دقرانکريم احکام دهرې زمانې اوهر قوم سره مناسبت لري ځکه خو دقران کريم له نزول وروسته بل شريعت او يا بل اسماني کتاب ته اړتيا نشته اودرسول الله e دنبوت ټولې دنيا لپاره عام گرځول شوی دی.

پيغمبران عليهم السلام

پـوښـــتـنـه : دټولو پيغمبرانو شمير اونومونه معلوم نه دي خو ديو څو مشهوره پيغمبرانوu نومونه راته بيان کړه ؟

ځـــــواب : ديوڅو مشهوره پيغمبرانو uنومونه دادي:

حضرت آدم uحضرت شيثu، حضرت ادريسu، حضرت نوحu، حضرت ابراهيم u، حضرت اسماعيلu، حضرت اسحق uحضرت يعقوبu حضرت يوسف u حضرت داوْد uحضرت سليمانu حضرت موسی u حضرت هارونu ، حضرت زکرياu ، حضرت يحيیu ، حضرت الياسu ، حضرت يونسu ، حضرت صالح u، حضرت لوط u، حضرت هود u، حضرت شعيب u، حضرت عيسیu ، حضرت خاتم النبيين محمد. r

پـوښـــتـنـه : حضور اکرم e دعربو له کومې قبيلې نه دی ؟

ځـــــواب : حضور e دقريشو له قبيلې نه دی، دعربو په ټولو قبيلو کې دقريشو قبيله تر ټولو زياته دعزت اومرتبې خاونده وه او دقريشو دقبيلې خلك به دعربو په نوروقبيلوکې سرداران گڼل کيدل، بيا دقريشو دقبيلې يوه څانگه چې دبني هاشم په نامه ياديده او دقريشود قبيلې د نورو څانگو په پرتله ډير زيات دعزت خاوندان وو ،پيغمبر e دهمدې قبيلې څخه وو، ځکه خوپيغمبر r ته هاشمي هم ويل کيږي.

پـوښـــتـنـه : هاشم څوك وْ دچااولادې ته بني هاشم ويل کيږي ؟

ځـــــواب : دپيغمبر rدنيکه نوم هاشم دی د پيغمبر rدنسب لړۍ داسې ده : محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف.

پـوښـــتـنـه : دپيغمبر eپه پښت کې له له حضرت ادمu نه وروسته بل پيغمبرهم شته اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! دی مباركe دحضرت اسماعيل uله اولادې څخه دی اوحضرت اسماعيل دحضرت ابراهيم u زوی دی، له دوی دواړو نه پرته حضرت نوح u اوحضرت شيث u هم د حضور e دنسب په لړۍ کې راځي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتـنـه : حضرت محمد eدڅو کالو په عمر پیغمبر شو ؟

ځــــواب : دپیغمبر eمبارك عمر څلویښت کاله وْ چې وحې پرې نازله شوه.

پـوښــتـنـه : د وحي مانا څه ده ؟

ځــــواب :دوحي مانا داده چې خدای تعالی خپل احکام اوخپل کلام پرپیغمبر نازل کړي.

پـوښــتـنـه : پیغمبر eدوحي له نازلېدو وروسته نورڅومره وخت ژوندی وو ؟

ځــــواب :درویشت کاله ژوندی وْ ،دیارلس کاله یې په مکه معظمه کې او لس 10 کاله یې په مدینه منوره کې تیر کړل.

پـوښــتـنـه : مدینې منورې ته دی مبارك eولې تللي وْ ؟

ځــــواب : کله چې پیغمبر r دمکې معظمې خلکوته دالله تعالی دیووالي ښوونه کو له اوهغوی ته به یې فرمایل چې بت پرستي پریږدیْ اوپریوه الله تعالی ایمان راوړيْ ؛نو هغه خلك یې دښمنان وګرځېدل ځکه هغوی دبتانو عبادت کاوه اوهغه یې خدایان ګڼل ،دوی پیغمبر eته ډول ډول تکلیف رسولو هڅې پیل کړې پیغمبر eدهغوی دکېنې اودښمنۍ له امله سخت تکلیفونه ګالل او هغوی ته به یې دتوحید ښوونه کوله اوپه پرلپسې ډول یې دخدای تعالی حکمونه خلکوته رسول خو کله چې دهغوی دښمني له کچې زیاته شوه، اوټولو په یو وار سره دپیغمبر eدوژلو اراده وکړه نوپیغمبر eدالله تعالی په حکم سره خپل ګران وطن (مکه معظمه) پریښودله اومدینې منورې ته مهاجرشو.

د مدینې منورې خلك چې لا پخوا مسلمانان شوي وْ، دوی مدینې منورې ته دپیغمبر e دراتګ ډیره تلوسه لرله کله چې پیغمبر مدینې منورې ته ورسیده نودهغه ځای مسلمانانو دپیغمبر eاودهغه دملګرو سره مالي اوځاني دواړه ډوله مرستې وکړې.

مدیني منورې ته دپیغمبر eدورتګ دخبر په اوریدو نور مسلمانان هم کوم چې کافرانو ځورول ،په کراره کراره مدیني منورې ته وکوچېدل ، له مکې معظمې نه مدیني منورې ته تګ هجرت بلل کیږي اوهغومسلمانانوته مهاجرین وایي کوموچې خپل کورونه په مکه معظمه کې پریښودل اومدیني منورې ته مهاجرشول، اودمدینې منورې مسلمانانو ته انصار وایې کومو چې دپیغمبر e اومهاجرینو سره مرسته کړې وه.

پـوښــتـنـه : دنبوت له دعوي نه مخکې عربو دده مبارك e په اړه څه فکر کاوه ؟

ځــــواب : دنبوت له دعوی دمخه ټولو خلکو دی مبارك eډیر رښتینی، پاك اوامانت داره شخصیت ګاڼه او " محمد امین" به یې باله، لنډه داچې دی مبارك دهغوی په وړاندې ډیر داعتباروړ او رښتینی انسان وْ ، ټولو خلکو به یې ډیر عزت او احترام کاوه.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښـتـنـه : ددي خبرې دليل څه دی چې حضرت محمد e ترټولو وروستی پيغمبر دی او له ده نه وروسته به بل هيڅ نبي رانه شي ؟

ځـــــواب : اول :- داچې په قران مجيد کې الله تعالی ده مبارك ته د" خاتم النبيين"(وروستی پيغمبر)لقب ورکړی مطلب يې دادی چې دی په ټولو پيغمبرانو کې وروستی پيغمبردی.

دويم :- داچې پيغمبرre رمايي دي " اناخاتمُ النّبيين لانبّيَ بعدي " زه وروستی پيغمبر يم له ماوروسته بل پيغمبر نشته.

دريم :- داچې الله تعالی په قران کريم کې فرمايي :] اليومَ اَكملتُ لكُم دينكم واَتممتُ عليكم نِعمتی ورضيتُ لكمُ الاِسلام ديناً [دسورت المائده 3 ايت.

"ما له نن روځې نه تاسي ته ددين ټول احکام ورسول اوخپل نعمت مې تاسې ته په بشپړه توگه وسپاره اوستاسې لپاره مې داسلام دين خوښ کړ."

له دې نه دامعلومه شوه چې د پيغمبر rپه وسيله الله تعالی خپل دين بشپړ کړ اواسلام په هرډول بشپړ اومکمل دين وگرځيد ځکه خو دبل پيغمبر راتگ ته حاجت نه شته.

پـوښـتـنـه : ددي خبرې دليل څه دی چې پيغمبر eله نورو ټولو پيغمبرانو u نه درتبې په لحاظ غوره او ستردی ؟

ځـــــواب : ترټولو پيغمبرانو uدنبي e غوره والی دقران کريم ديو شميراّياتونو نه معلوميږي، اوپخپله پيغمبر e هم فرمايي :" انا سيّدوُلد آدم يوم القيمی":" دقيامت په ورځ به زه دآدم uداولادونو سرداريم ، او ښکاره خبره ده چې دآدم u په اولاده کې ټول پيغمبران u راځي ، ځکه نو دنبي کريم e له ټولو پيغمبرانو غوره اودهغو سردار وگرځيد.

صـحـابـه کـرامy

پـوښـتـنـه : صحابي چاته وايي ؟

ځـــــواب : صحابي هغه چاته وايي چې پيغمبر eيې دايمان په حالت کې ليدلی وي اويا دده مبارك e په مخ کې حاضرشوی وي اوبيادايمان په حا لت کې مومن وفات شوی وي.

پـوښـتـنـه : صحابه y خومره دي ؟

ځـــــواب : په زرگونو دي کوم چې دپيغمبر eپه خدمت کې حاضر او په ايمان مشرف شوي دي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتـنـه : ټول صحابه y دمرتبې په لحاظ په په خپل منځ کې سره برابر دي او که کموالیاوزیاتوالی لري ؟

ځـــــواب : دصحابه و y مرتبې په خپل منځ کې کمې اوزیاتې دي خوواړه له پاتې ټول اُمت نه غوره دي.

پـوښــتـنـه : په صحابه کرامو y کې ترټولو غوره صحابي څوك دي ؟

ځـــــواب :په صحابه کرامو کې څلورصحابه له ټولو غوره دي:

اول :- حضرت ابوبکرصدیق tچې ترټول امت غوره دي.

دوهم :- حضرت عمرفاروق tچې دحضرت ابوبکرصدیق tڅخه وروسته بیا ترټول امت غوره دی.

دریم:- حضرت عثمان غنيtکوم چې دحضرت ابوبکرصدیق اوحضرت عمرفاروق y نه وروسته بیاترټول امت غوره دی.

څلورم :- حضرت علي tکوم چې له حضرت ابوبکر صدیقt، حضرت عمرفاروقt، حضرت عثمان tڅخه وروسته ترټول امت غوره دی اوهمدغه څلوربزرګان د دپیغمبر eوروسته دده مبارك خلیفه ګان(ځاناستي) دي.

پـوښــتـنـه : دخلیفه معناڅه ده ؟

ځـــــواب :دنبي eله وفات وروسته ددین یوشخص چې ددین دهغوکارونوپه سرته رسولوکې دده eپه ځاناست(قایم مقام)وي کوم به چې ده e په خپل ژوند کې سرته رسول خلیفه بلل کیږي دخلیفه معنا ده قایمقام " ځای ناستی" اونائب.

دحضورeله وفات وروسته ټولو مسلمانانو په یو اتفاق سره حضرت ابوبکرصدیق tدنبي e قائم مقام وګرځاوه له همدې کبله دی لومړی خلیفه دي.

دده مبارك نه وروسته حضرت عمر فاروق tدوهم خلیفه شو له هغه وروسته بیاحضرت عثمان tدریم خلیفه شو له هغه وروسته بیاحضرت علي tڅلورم خلیفه وګرځید.

همدې څلورو ته خلفاء اربعه ، خلفاء راشده اوچاریار یعني څلوریاران هم وایي.

د خدای تعالی دوستان(اولـیـاء الله)

پـوښــتـنـه : ولي چا ته وایي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځــــواب :کوم مسلمان چې دالله تعالی اودپیغمبر eدحکمونو پیروي کوي، ډیر زیات عبادت کوي ، له ګناوو ځان ساتي ، ددنیاله ټولوشیانوزیاته مینه او محبت یې دالله تعالی اودهغه درسول سره وي داسي مسلمان الله تعالی ته نژدې اوپرې ګران وي ،او هغه ته ولي) د خدای Yدوست (وايي.

پـوښــتـنـه : دولي نښانې څه وي ؟

ځــــواب :دولي نښه اوعلامه داده چې هغه مسلمان ، متقي او پرهیزګار وي ، ډیر زیات عبادت کوي اودالله تعالی اودهغه درسول e محبت اومینه پرې غالبه وي ،ددنیا حرص نه لري اودآخرت فکرتل ورسره وي.

پـوښــتـنـه : صحابي ته "ولي" ویل کیدای شي ؟

ځــــواب : هو ! ټول صحابه y ولیان وو ، دپیغمبر e دصحبت له برکته دهغوی په زړو دالله اودهغه درسول مینه غالبه وه، له دنیاسره یې هیڅ مینه نه لرله ، ډیر زیات عبادت به یې کاوه له ګناوو به یې ځانونه ساتل دالله Y اورسول eدحکمونو پیروي به یې تل کوله.

پـوښــتـنـه : آیاصحابي یاولي دیو پیغمبر درجې ته رسیدای شي ؟

ځــــواب : هیڅکله نه ! صحابي یاولي چې څومره لوړه درجه ولري بیاهم دهیڅ یو نبي سره برابریدلی نه شي.

پـوښــتـنـه : داسي ولي چې صحابي نه وي دیوصحابي درجې ته رسیدای شي ؟

ځــــواب : نه ! دصحابي فضیلت ډیر زیات دبله همدې امله هیڅ یو ولي (چې صحابي نه وي) په مرتبه کې له صحابي سره برابر یا له هغه پورته کیدلی نه شي.

پـوښــتـنـه : ځینې کسان دشریعت خلاف کارونه کوي مثلاً : لمونځ نه کوي یا ږیره خریي خو خلك یې بیاهم ولیان ګڼي ، نوداسي خلك ولیان بلل څرنګ دي ؟

ځــــواب : بومخ غلط دي ، تل موباید په یاد وي : داسي څوك چې کړه وړه یې دشریعت په خلاف وي هیڅکله ولیان) د خدای Yدوستان (کیدلای نه شي.

پـوښــتـنـه : آیا داسي ولي هم شته چې شرعي احکام، لکه لمونځ، روژه ورته بښل شوي وي ؟

ځــــواب : نه ! ترڅو چې انسان ژوند وی ، روغ رمټ وي هیڅ یو عبادت هم ورته بښل کیدی نه شي ، اونه هم ګناه کول ورته روادي ، کوم کسان چې روغ رمټ وي اوبیاهم عبادت نه کوي او دشرع خلاف کارونه کوي ، او بیاوایي چې زمونږ دپاره داکارونه روا دي ، هغه بې دینه دی ، هیڅکله ولي کیدای نه شي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

دمعجزې اوكرامت بيان

پـوښـتـنـه : معجزه څه شي ته وايي ؟

ځـــواب : الله تعالى دخپلو پيغمبرانوu په لاس كله ناكله دعادت خلاف داسې خبرې ښكاره كوي ، چې ددنيا نور خلك يې له كولو نه عاجزه وي ، ترڅو خلك هغه ووينې اوپوه شي چې داالله تعالى استازى (رسول)، دى داسې خبروته معجزه وايي.

پـوښـتـنـه : پيغمبرانوu څه ډول معجزې ښكاره كړي دي ؟

ځـــواب : پيغمبرانوuدالله تعالى په حكم سره بې شميره معجزې ښكاره كړي ، چې يو څومشهورې معجزې يې يادوو:

دحضرت موسى u عصا (لكړه) دمارپه شكل شوه، اودفرعون دساحرانو ماران يې وخوړل.

-: 2دحضرت موسى u په لاس كې به خداى تعالى داسې رڼا پيداكوله چې دلمرله رڼګابه تيزه وه.

-: 3دحضرت موسى uلپاره دنيل درياب (رودنيل) كې وچې كوڅې جوړې اوله خپلو ملګرو سره يوځاېږدغو لارو تردرياب پورېوت ، خوكله چې دفرعون سره له لښكره په دغو لارو داوښتو په نيت ورګډ شواود درياب منځته ورسيد نو اوبه راړنګې شوې اوفرعون يې له لښكرسره يوځاى غرق كړ.

-: 4حضرت عيسى u دالله تعالى په حكم سره مړه را ژوندي كول ، مورزاده ړانده به بيناكول ،دپيس ناروغان به يې جوړول، له خاورو به يې مرغان جوړ اوبيا به يې ژوندي كړل اوپه هواكې به الوتل.

-: 5زموږ درسول الله e ستره معجزه قرآن كريم دى چې : تقريباً ديارلس نيم سوه كاله تيرشوو خو تر ننه پورې دعربي ژبې داسې ستر عالم اوپوهاند (له خپل كوښښ سره سره) بياهم پيدا نه شو چې دقرآن كريم له ټولو نه ديو كوچني سورت په څېر سورت جوړ كړي اونه به يې هم ترقيامته جوړ كړاى شي.

-: 6دوهمه معجزه يې معراج دى.

-: 7دريمه معجزه يې شق القمر (دسپوږمۍ ټوټه كېدل)دى.

-: 8څلورمه معجزه يې داوه چې دپيغمبر eددعاپه بركت سره ديو يا دوو كسانو ډوډۍ به سلهاوو تنو په مړه خېټه خوړله.

له دې پرته دحضور e په سلګونو نورې معجزې هم شته چې په غټو كتابونوكې به يې (كه خداى كول) ولولئ.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتــنــه : معراج څه ته وايي ؟

ځــــواب : دالله تعالى په حكم سره پيغمبر rدشپې په ويښه پربراق باندې سپور شو ، دمكې معظمې څخه بيت المقدس ته اود هغه ځاى څخه بيااووم آسمان ته اوبيا تركومه ځاى پورې چې دالله تعالى خوښه وه هلته ولاړ ، په همدې شپه يې جنت اودوزخ دواړه وليدل او بيا خپل ځاى ته بيرته راغى همدې ته معراج وايي.

پـوښــتــنــه : دشق القمر معنا څه ده ؟

ځــــواب : دشق القمر څخه مطلب دادى يوه شپه كله چې د مكې كفارو پيغمبر eته وويل چې : موږ ته يو معجزه راښكاره كړه ، حضور r سپوږمۍ دوه ټوټې كړله او ټولوخلكو دواړه ټوكړې وليدې، بيادواړه بېرته سره يوځاى شوې اوڅه ډول چې وه هماغسې جوړه شوه.

پـوښــتــنــه : كرامت څه ته وايي ؟

ځــــواب : الله تعالى دخپلو نيكو بندګانو دعزت زياتولو لپاره كله ناكله دهغوى په لاس دعادت خلاف داسې حيرانوونكي كارونه ښكاروي چې دنورو خلكو په وس پوره نه وي ،داسې كارونوته كرامات وايي ، اود اولياء الله څخه دكراماتو ښكاره كېدل حق دى.

پـوښــتــنــه : د معجزې اوكرامت ترمنځ فرق څه دى ؟

ځــــواب :چاچې دپيغمبري دعوه كړي وي ، اوپه لاس يې دعادت خلاف حيرانوونكى كار ښكاره شي معجزه بلل كيږي ، اوچاچې د پيغمبري دعوه كړي نه وي خو متقى او پرهيزګار وي اودده ټول كړه وړه دشريعت سره سم وي ، كه چيرې له ده څخه داسې كار ښكاره شي نودې ته كرامت وايي او كه دعادت خلاف دغه ډول كاردشرعې خلاف له بې دينه خلكو څخه ښكاره شي استدراج بلل كيږي.

پـوښــتــنــه :آيااولياء الله څخه دكرامتونو ښكاره كېدل ضروري دي؟

ځــــواب : نه ! داخبره هيڅ ضروري نه ده چې دولي څخه به خامخا كرامت ښكاره كيږي ، ممكنه ده چې يو څوك د الله Yدوست اوولي وي او په ټول عمر كې دهغه څخه هيڅ كرامت ښكاره نه شي.

پـوښــتــنــه : دشرعې خلاف له ځينو فقيرانو څخه داسې كارونه ښكاره كيږي كوم يې چې نورخلك نه شي كولاى، ددې په اړه څه عقېده په كارده؟

ځــــواب : دداسې خلكو څخه دكوموكړه وړه چې دشرع خلاف وي كه چيرې دغه ډول يوه خبره ښكاره شي نو پوه شه چې دا سحر يا استدراج دى ، هغه هيڅكله كرامت نه شي كيدلاى ، داسې خلك وليان) دخداىYدوستان(بلل او دعادت خلاف ددوى كارونوته كرامت ويل شيطاني تېروتنه ده.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

دریمه برخه

دوهــــمــــه څــانـګه

تـعلیـم الارکان

داسلامي اعمالو زده کړه

بســــم الله الرحــــمن الــــرحــــيم

د اوداسه پاته مسئلې

پـوښــتـنـه : بې اودسه لمونځ کول څرنګه دي ؟

ځــــواب : سخته ګناه ده ! ځينو علماوو خولا دا سي چاته چې په لوی لاس بې اودسه لمونځ کوي کافر ويلی.

پـوښــتـنـه : ددې خبرې دليل څه دی چې اودس دلمانځه لپاره شرط دی ؟

ځــــواب : دقرآن کريم لاندې آيت يې دليل دی :

"ای دايمان خاوندانو ! کله چې تاسو د لمانځه اراده وکړئ نو

(لومړی) خپل مخونه اولاسونه ترڅنګلو پورې ومينځئ ، اوپرخپلو سرو مسح وکړئ اوتر بيډيو (بجلکو) پورې پښې ومينځئ.

اورسول الله e فرمايي:

"مفتاح الصّلاۀ الطّهور" [ترمـذي] ، دلمانځه کيلي (ياشرط) پاکوالی دی.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښـتـنـه :اندامونه باید څومره ومینځل شي ؟

ځــــواب : اوبه پراندام باید دومره واچول شي چې پرې وبهيږي ، یو یا دوه څاڅکې ترینه هم وڅڅيږي ، همدا دمینځلو کمه اندازه ده ، له دې څخه کمې اندازې ته مینځل نه ویل کیږي داسي چې یو څو ك لاس لوند کړي اوپرمخ یې تیر کړي اویا دومره لږ اوبه پرمخ توی کړي چې یواځې یې پرمخ وبهيږي او ونه څڅيږي، نودې ته دمخ مینځل نه شي ویل کیدلای اونه یې هم اودس کیږي.

پـوښـتـنـه : دکومو اندامونو مینځل چې فرض دي ، پرڅو ځله مینځلو سره یې فرض ادکیږي ؟

ځــــواب : یوځل مینځل یې فرض دي، درې وارې مینځل یې سنت دي اوله درى وارو څخه زیات مینځل یې ناروا او مکروه دي.

پـوښـتـنـه : دمخ مینځل دکوم ځای څخه ترکوم ځای پوري فرض دي ؟

ځــــواب :دتندي د ويښتانودشنه کیدو له ځایه نیولې دږیرې دشنه کیدوترځایه پورې ، او دیوه غوږ له نرمۍ نه دبل غوږ ترمۍ تر نرمۍ پورې دټول مخ مینځل فرض دي.

پـوښـتـنـه : دکومو اندامو مینځل چې فرض دي ، په هغو کې که چیرې لږ ځای وچ پاتې شي نو اودس یې کیږ ي اوکه نه ؟

ځــــواب : نه !که دیوه وېښته په اندازه هم وچ ځای پاتې شي اودس نه کیږي.

پـوښـتـنـه : که دیو سرې شپږ ګوتې وي نو دشپږمې ګوتې مینځل پرې فرض دي اوکه نه ؟

ځــــواب : هو ! فرض دي ، همداراز دهرداسې نوي زیات شوي غړي مینځل هم فرض دي کوم چې دبدن په داسې ځای کې پیدا شوی وي چې مینځل یې فرض وي.

پـوښـتـنـه : مسح څه ته وايي ؟

ځــــواب : لاس په اوبولندول اوبیا پریواندام تیرول مسح بلل کیږي.

پـوښـتـنـه : دسر دمسحې لپاره تازه اوبه اخیستل ضروري دي اوکه په لاس باندې پاته لندوالی یې هم بس دی ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب : نوې اوبه اخيستل غوره دي ، خو که چيرته د لاس مينځلو نه پاته لندوالي باندې مسح وکړي هغه هم کافي ده ، خو ياد مو وي ! چې کله په لوند لاس باندې يوځل مسح وشي بيا پرې بل ځاى نه مسح کيږي، همداراز داهم روا نه ده چې لاس لوند نه وي اوپه بل لانده اندام باندې لوند ، اوبيا پرې مسح وشي.

پـوښــتـنـه :که چيرته پرلوڅ سرباندې دباران څاڅکي لوېدلي وي او وچ لاس پرې دمسح په نيت تير شي چې ورسره دباران څاڅکي پرسر خواره شي نودامسح کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : کيږي.

پـوښــتـنـه : په اوداسه کې دسترگو دننه برخې مينځل فرض دي اوکه نه ؟

ځـــــواب :دسترگو دننه برخې اوهمداڅېر دپوزې اوخولې دننه برخې مينځل فرض نه دي.

پـوښــتـنـه : داودس له کولو وروسته که څوك سر وخريې ، يا نوکان پرې کړي نو دسردوهم وارمسح ، يا دنوکانو مينځل ضروري دي ؟

ځـــــواب : نـــــــه.

پـوښــتـنـه : که چيرته د چا لاس له څنگل نه لاندې پرې شوى وي نود هغه لاس مينځل ضروري دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! څنگل او دهغه لاندې دلاس څومره برخه چې پاته وي ميځل يې سره له ټولې څنگل فرض دي.

د اوداسـه د سنتـو نو پا تـه مسئـلې

پـوښــتـنـه : که په اوداسه کې نيت ونه شي اودس کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : که چيرته په اوداسه کې نيت ونه شي داسې چې : په درياب کې ولويږي، يا باران ته ودريږي او داوداسه پرېولو اندامو يې اوبه تيرې شي نو اودس يې کيږي ، معنا داچې په دې اودس سره لمونځ کول روادي ، خو داوداسه ثواب نه ورکول کيږي.

پـوښــتـنـه : داوداسه نيت څه ډول کيږي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب : دنيت معنا ده: اراده كول ، كله چې څوك اودس كوي نو دا اراده دې وكړي چې دناولتيا دليري كولو، پاكي دحاصلولو اولمانځه دروا كيدلو لپاره اودس كوم ، بس همدغه اراده او فكر داوداسه نيت دى.

پـوښـتـنـه : نيت په ژبه ويل ضرور دي اوكه نه ؟

ځـــــواب : په ژبه سره يې ويل ضروري نه دي ، هو ! كه څوك يې ووايي هيڅ پروا نه لري.

پـوښـتـنـه : ديو اوداسه دپاسه دبل نوى اوداسه نيت څه ډول كيږي ؟

ځـــــواب : يواځې دانيت دې وكړي چې ديوه اوداسه دپاسه بل اودس دفضيلت اوثواب دلاسته راوړلو لپاره كوم.

پـوښـتـنـه : په اوداسه کې پوره بسم الله ويل پكاردي اوكه نه ؟

ځـــــواب : بسم الله پوره ويل يا " بسم الله العلىّ العظيم على دين الرِسلام " يا " بسم الله والحمد لله " درى واړه ويل روا دي.

پـوښـتـنـه : مسواك وهل څنګه دي او طريقه يې څه ډول ده ؟

ځـــــواب : مسواك وهل سنت مؤ كد دي ، ډير ثواب او زياتې ګټې لري . مسواك ديوې ترخې ونې يا لرګي نه جوړيږي لكه : د"پيلو" ريښه يا د"نيم لكړې" ونې (1)لرګی چې له لوېشتې اوږد پكارنه دی ، لومړى دې مينځې بيادې وهي او مينځلى دې ببرته ږدي ، اول دې دښي لورې بيادې دچپ لورې غاښونه مسواك كړي ، مسواك بايددرى وارې ووهل شي اوهر وارته نوې اوبه رااخيستل پكاردي.

پـوښـتـنـه : غرغره څرنګه ده ؟

ځـــــواب : په اوداسه اوغسل دواړوكې غرغره كول سنت دي ، خودروژې په حالت كې يې كول په كار نه دي ، په ښي لاس يې كول ضروري دي.

پـوښـتـنـه : دپوزې دمينځلو طريقه څه ډول ده ؟

ځـــــواب : په ښي لاس پزې ته اوبه واچوه اودسا په وسيله يې پورته كش كړه خو دومره نه، چې دماغ ته ورسيږي ، روژه نيونكي ته په كاردي چې يواځې په لاس سره پزې ته اوبه واچوي او پورته يې كش نه كړي ، خولې اوپوزې دواړوته اوبه اچول سنت مؤ كددي.

پـوښـتـنـه : دږيرې دكومې برخې خلالول سنت دي ؟

ځـــــواب : دږيرې دلاندې اودننه ويښتانو خلالول سنت دي، كوم

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ویښتان چې دباندې لورته دمخ له پوستکې سره نښتي وي دهغو مینځل فرض دي.

پـوښـتـنـه : دګوتوخلالول څه ډول پکاردي ؟

ځـــواب : دلاس دګوتو خلالول داسي دي چې دیوه لاس ګوتې دې دبل لاس په ګوتو کې ننباسي او ودې ښوروي، دپښو دګوتو خلال دي دچپه لاس په خچنې ګوته سره وکړي دښۍ پښې دخچنې ګوتې څخه دې پیل اودچپه پښې پرخچنې ګوته دې پاته ورسوي.

پـوښـتـنـه : ټول سر با ید څه ډول مسح شي ؟

ځـــواب : له مسح نه مخکې دواړه لاسونه په اوبو لانده کړه، ورغوی له ګوتو سره یوځای دسر پر دواړو طرفونو باندې دتندي دویښتانو له بېخه ترڅټه پورې کش کړه اوبیایې بیرته راو له، او پام دې وي چې دټول سرپرشاوخوا تیر شي.

پـوښـتـنـه : دغوږونو دمسح لپاره نوي اوبه اخیستل پکاردي اوکه نه؟

ځـــواب : نه ! دسرد مسح لپاره دې چې کومې اوبه رااخیستې وي هغه بس دي ، دغوږونو د دننه برخې مسح د شهادت په ګوته سره پکارده ، اودباندې برخې مسح په بټو ګوتو سره پکارده.

داوداسسه د مستحبا تـو پا تـه مسئلې

پـوښـتـنـه : په اوداسه کې له ښي لورې څخه شروع کول سنت دي که مستحب ؟

ځـــواب : ځینو علماوو سنت اوځینو بیا مستحب بللی دي.

پـوښـتـنـه : دغاړې (ورمېږ)دمسح کولو طریقه څه ډول ده ؟

ځـــواب : دواړه خپرې دشاله خوامخې ته پرورمېږ راکاږل کیږي ، دستوني مسح کول بدعت دی.

پـوښـتـنـه : په اوداسه کې نور آداب کوم دي ؟

ځـــواب : داوداسه آداب ډیر دي ، لکه داچې:

(1دخچنو ګوتو سرونه لندول ، اوبیایې په غوږو ننوېستل.

(2دلمانځه له وخت مخکې اودس کول.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

(3د اندامود مینځلو په وخت کې يې په لاس سره موښل.

(4 گوتمۍ (یا گوتې)ښورول.

(5دنیایي خبرې نه کول.

(6مخ ته په زوره سره اوبه نه اچول.

(7ډېري اوبه نه تویول.

(8دهراندام دمینځلو په وخت کې بسم الله ویل.

(9له اوداسه وروسته درود شریف ویل.

(10د اوداسه له بشپړېدو وروسته د شهادت دکلمې اوددې دعا لوستل په کاردي :" اللّهم اجعلني من التّوابين و اجعلني من المتطهرين" : یا الله ! ما له توبه کوونکو اوپاکانو څنې وگرځوه.

(11له اوداسه نه پاته اوبه په ولاړه څښل.

(12له اوداسه وروسته دوه رکعته د "تحیۍ الوضوء" نفلي لمونځ کول.

داوداسه ماتوونکو شیانوپاته مسئلې

پوښتنه : له بدنه په څومره اندازه پلیتي وتلو اوبهېدلو سره اودس ماتیږي ؟

ځواب : (له متیازو پرته) هره پلیتي چې له بدن څخه ووزي اودداسې ځای په لور وبهیږي چې مینځل يې په اوداسه کې فرض وي اودس پرې ماتیږي که څه هم لږ وبهیږي.

پوښتنه : سترگه چې کله وینې شي اودننه لور ته وبهیږي ،او وینه يې دباندې را ونه وزي اودس پرې ماتیږي اوکه نه ؟

ځواب :نه ماتیږي ! ځکه دسترگې دننه برخې مینځل نه په اوداسه ، اونه هم په غسل کې فرض دي.

پوښتنه : که چیرته په زخم باندې وینه له ښکاره کېدو وروسته ، گوته یا ټوکر سره وچه کړای شي بیا راښکاره او وچه کړای شي تردې چې څو وراه داسې وشي آیا په دې سره اودس ماتیږي اوکه نه؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب : باید دي ته پام و شي چې که چیرته وچه کړای شوې نه وای نو ایابهېده به او که نه ؟ که چیرې دومره وه چې پرېښودل شوې وای نوبهېده به ، نو بیا اودس ماتیږي اوکه دومره نه وه نو اودس نه ماتیږي.

پـوښــتـنـه : له قي سره چې څه شی ووزي اودس ماتوي ؟

ځـــــواب :که زیړه وینه ، خواړه ،اوبه ډکه خوله قی و کړای شي اودس ماتوي اوکه چیرې یواځې بلغم وي اودس بیا نه ماتیږي.

پـوښــتـنـه : که څوك لږ لږقی څو واره وکړي اودس ماتیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : که چیرې په یوه وار زړه ډکیدو سره څو واره قی وکړي او ټول دومره ؤ چې یوځای شي ډکه خوله ترې جوړیده نو اودس ماتیږي.

هو! که چیرې په یو وار زړه ډکېدوسره یې لږ قی وکړ اوبیایې دزړه ډکوالی لرې شو دوهم وار یې بیا زړه ډك شواو لږ قی یې نور وکړ نو د دواړو وارو قیونه (کانګې) نه یوځای کیږي او نه هم اودس پرې ماتیږي.

پـوښــتـنـه : که پربدن دانه راختلې وي او دوینې یازوې داغ یې پر کالو ولګیږي نوداکالی به پاك وي اوکه ناپاك ؟

ځـــــواب : که چیرته وینه یازوې د بهېدو وړ نه وي بلکې کالي له هغې سره دلګیدلو له امله داغي شي نو کالي پاك دي خو مینځل یې غوره دي.

پـوښــتـنـه : که چیرته قی په ډکه خو له نه وي نوهغه پلیت دی اوکه نه ؟

ځـــــواب :نــــــه.

پـوښــتـنـه : که ژوره پربدن وموښلي وینه وڅښبي اوډکه شي ، یا غوماشې او کرړی سرې په غاښ کړي اودس ماتیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : د ژورې په چیچلو سره اودس ماتیږي ، که څه هم د هغې له لاسه درسېدلې زخم وینه ونه بهیږي ، ځکه ژوره دومره وینه څښبي چې که چیرته هغه وینه له بدنه وتلې او ددې نس ته تللې نه وای نو خامخا به بهیدلې وای ، غوماشې، کرړی اوسپره که سرې وچیچي اودس پرې نه ماتیږي ځکه هغه دومره لږ وینه څښبي چې دبهیدو وړ نه وي.

پـوښــتـنـه : په څه ډول خوب سره اودس نه ماتیږي ؟

ځـــــواب : په ولاړه یا له تکیې پرته په ناسته سره خوب یا دلمانځه په یو ډول هیئت سره چې بیده شي اودس نه ماتیږي لکه داچې : په سجده کې ویده شي یا په ناسته ویده شي اودس یې نه ماتیږي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتـنـه : داسې څوك هم شته چې په خوب سره يې اودس نه ماتيږي ؟

ځــــواب :هو ! دانبيا وو uاودس په خوب سره نه ماتيږي ، دا د دوی جلاخصوصيت اوځانگړی فضيلت دی.

پـوښــتـنـه : ايا په لمانځه کې په کړس کړس (قهقه)خندا سره دټولو اودس ماتيږي ؟ اوقهقه خنداڅه ته وايي ؟

ځــــواب : په کړس کړس (قهقه) خندا په داسې لوړغږ خندلو ته واي چې اوازيې نور څوك واوري.

په لمانځه کې په قهقه (په زوره خندا) سره اودس په لاندې شرطونو سره ماتيږي:

.1خنديدونکی به بالغ وي برابره خبره ده که نر يا ښځه وي ، ځکه د نابالغ په قهقه خنداسره اودس نه ماتيږي .

.2خندايې بايدپه ويښه وي ، او که چيرې په لمانځه کې ويده شو اوپه خوب کې يې په زوره وخندل اودس يې نه ماتيږي.

.3په کوم لمانځه کې يې چې خندلې وي هغه به رکوع او سجده لرونکی وي ځکه خو دجنازې په لمانځه کې په کړس کړس خندا اودس نه ماتيږي.

پـوښــتـنـه : دبل چاعورت ته په کتو سره اودس ماتيږي ؟

ځــــواب : نه ! په خپل يا دبل چا په عورت باندې په پام يا له پام پرته چې سترگې ولگيږي اودس پرې نه ماتيږي .

دغسل پاتــه مـسئـلـې

پـوښــتـنـه : غسل څوډوله دي ؟

ځــــواب : درې ډوله دي:

-فرض

-2سنت

-3مستحب

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پوښتنه : فرض غسل څو ډوله دی ؟

ځواب :شپږ ډو له دی چې بیان به یې دتعلیم الاسلام په راتلونکي برخه کې راشي.

پوښتنه : سنت غسلونه څو او کوم کوم دي ؟

ځواب:

-1دجُمعې دلمانځه لپاره.

-2ددواړواخترونودلمانځه لپاره.

-3دحج د احرام لپاره.

-4دوقوف عرفات (دعرفات په میدان کې دولاړې لپاره).

پوښتنه : مستحب غسلونه څو اوکوم کوم دي ؟

ځواب : مستحب غسلونه ډیردي چې یوڅو یې دادي:

-1دشعبان دمیاشتې دپنځلسمې په شپه غسل کول چې " شب برات " ورته وایي.

-2دعرفې په شپه (دذی الحجې داتمې نېټې دمازدیګرنه وروسته)د راتلونکې شپې لپاره.

-3لمر اویا سپوږمۍ چې کله تندر ونیسي ، دهغو د لمانځه لپاره.

-4داستسقا دلمانځه لپاره.

-5مکې معظمې یا مدینې منورې ته له داخلیدومخکې.

-6مړي ته دغسل ورکولو نه وروسته.

-7دکافر لپاره تراسلام راوړلو وروسته غسل کول.

پوښتنه : که غسل ته حاجت پیښ وي ،په دریاب کې غوپه وخوړل شي او یا باران ته ودریږي اوپرټول بدن یې اوبه تیرې شي غسل کیږي اوکه نه ؟

ځواب : هو ! کیږي ، په دې شرط چې په خوله او پزه اوبه ورغړول شي.

پوښتنه : دغسل په حالت کې قبلې ته مخامخ کیناستل روادي اوکه نه ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځــــواب : که چیرې دغسل په وخت کې بدن لوڅ وي نو قبلې ته مخامخ کیناستل روانه دي اوکه عورت پټ وي بیا پروانه لري.

پـوښــتـنـه : په بربنډ (لوڅ) حالت کې غسل کول څرنګه دي ؟

ځــــواب : په غسل خانه یا بل داسي ځانکي،ګ چېرته یې چې په عورت د بل چا سترګې نه لګیږي بربنډ غسل کول روا دي.

پـوښــتـنـه : په غسل کې کومې خبرې مکروه دي ؟

ځــــواب:

-1زیاتي اوبه تویول.

-2په بربنډ حالت کې خبرې کول.

-3قبلې ته مخامخ کیناستل.

-4دسنت خلاف غسل کول.

پـوښــتـنـه : که یوچا له غسل مخکې اودس کړی نه وي ، نود غسل نه وروسته، دلمانځه لپاره پرې بیا اودس کول ضروري دي اوکه نه ؟

ځــــواب : نه ! له غسل سره اودس هم وشو ، بیا ورته اړتیا نشته.

پـرمـوزو بانـدې دمسح پاتـه مسئـلـې

پـوښــتـنـه :   دمسح موده له څه وخته پیلیږي ؟

ځــــواب : کوم وخت چې اودس مات شي ، له هغه وخته څخه دکوردڼبتن (مقیم)لپاره یوه شپه او ورځ اودمسافر لپاره درې شپې او درې ورځې مسح روا ده ، دمثال په ډول دجُمعې په سهار یې اودس وکړ موزې یې په پښو کړې او د دماسپښین دوخت دختمېدو سره یې اودس مات شو ، نو داسړی که مقیم وي نود شنبې دورځې ترماسپښینه پورې پرموزو مسح کولای شي ، اوکه مسافروي بیاددوشنبې تر ماسپښینه پورې په موزو مسح کولای شي.

پـوښــتـنـه : دموزومسح په کومو شیانو سره ماتیږي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب : په کوموشیانوسره چې اودس ماتیږي، له هغه پرته دمسحې د مودې په ختمېدو ، په موزو کښلو ،اود دریو ګوتو په اندازه دموزې په څیرېکیدو سره هم مسح ماتیږي.

پـوښــتـنـه : که چیرې داوداسه په حالت کې یې موزه وکښله اویایې داوداسه په حالت کې دمسحې موده پوره شوه نو حکم یې څه دی ؟

ځـــــواب : په دې صورت کې یواځې پښې مینځل اوموزې پښو کول کافي دي، پوره اودس کول مستحب دي.

پـوښــتـنـه : که چیرې مسافر په موزوباندې مسح پیل کړه اودیوې ورځې او شپې تر تېرولو وروسته بېرته کورته راغی نو مسح به څه ډول کوي ؟

ځـــــواب : موزې دې وکاږي او له سره دې مسح پیل کړي.

پـوښــتـنـه : که مقیم مسح پیل کړه اوپه سفر روان شونو څه دې وکړي؟

ځـــــواب :که سفرېې دیوې ورځې او شپې له پوره کېدو مخکې پیل کړ نو تردریو ورځو اودریو شپو پورې دې پرموزومسح کوي ، اوکه سفرېې د یوې ورځې او شپې له تیرېدو وروسته پیل کړی وي نو موزې دې وکاږي له سره دې مسح پیل کړي.

پـوښــتـنـه : که چیرې موزه څو ځایه لږ لږڅیرې وه نو حکم یې څه دی ؟

ځـــــواب : که موزه څو ځایه لږ لږ څیرې وه نو ټول څیروالی ته دې پام وکړي که چیرته ددوو ګوتو په اندازه وْ نو بیا مسح نه کیږي اوکه چیرته کم وْ، بیا کیږي اوکه چیرته دواړه موزې څیرې وې او څیروالی یې د دوو ګوتو په اندازه وْ خو دهرې یوې څیروالی له دوو ګوتو کم وْ بیا هم مسح کیږي.

د حقیقي نجاست او د هغه د پاکوالی پاته مسئلې

پـوښــتـنـه :که چیرته دځرمنې په شیانو لکه موزې ، څپلی، کمربنداویا نوروداسې شیانو پلیتي (نجاست) ولګیږي چې په سترګو ښکاریږي هغه به څه ډول پاکیږي ؟

ځـــــواب : پرځمکه یابل شي باندې په موښلو سره پاکیږي خو شرط یې دادی چې په موښلو سره یې صورت اواثر (رنګ،بوی،خوند) له منځه ولاړ شي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پوښتنه : که چیرته په همدې شیانو باندې متیازې، شراب، اویا داسي بله پلیتي ولګیږي نو هغه به څه ډول پاکیږي ؟

ځواب : په اوبو اویا بل بهېدونکي شي سره يې داسې پاك کړی چې اثريې لرې اوبیا يې ومینځئ نو پاك به شي، مانا دا چې له صورت لرونکو ټول نجاستونو څخه پرته نور ټول نجاستونه چې دځرمنې په شیانو ولګیږي هغه يواځې په مونښلو نه پاکیږي ، بلکې مینځل يې هم ضروري دي.

پوښتنه : چاقو،چاړه، توره اوداوسپنې یا دسپینو زرو یا مسو المونیمو اوداسي نور شیان چې پلیت شي نو له مینځلوپرته پاکیږي که نه ؟

ځواب :داوسپنې شیان چې زنګ وهلي نه وي او صاف وي، او همداځیر دسپینو ،سروزرو ،مسو المونیمو اوپیتلو او.....، دغه ځېر هندسي،چیني لوښي ،اودفیل له غاښه او هډوکونه جوړ شوي شیان داټول چې پاك وي، کاږه واږه شوي نه وي که يې په مو ښلو سره دنجاست اثر له منځه ولاړ نو پاکیږي.

پوښتنه : دکوړوالی نه مقصد څه دی ؟

ځواب : یعني دهغو په جسم کې باید داسي کوږوالی نه وي چې له امله يې جسم ټیټ او پاس وي، ځکه په داسې کوږوالي کې له مونښلو وروسته هم دنجاست د پاتې کېدو امکان وي.

هو! که په هغو کې یواځې داغونه وي ،کوږوالی نه وي نوبیا دغه شیان په مونښلوسره هم پاکیږي.

پوښتنه : که پرځمکه پلیتي تویه شي، لکه بولې یا شراب اوداسي نور ،نو څه ډول به پاکیږي ؟

ځواب :ځمکه چې وچه شي اودنجاست اثر (رنګ، بوی، خوند) يې له منځه ولاړ شي بیانوځمکه پاکیږي.

پوښتنه : که دکور ، مسجد اوداسي نور ځایو په پخو خښتو یا د سیمنټو په فرش یا دیوال باندې نجاست ولګیږي نو څه ډول پاکیږي ؟

ځواب :داسي خښتي اوډبرې چې په یوه ودانۍ کې لګیدلې وي دنجاست دوچیدو اوداثر له تللو وروسته پخپله پاکیږي.

پوښتنه : کوم شیان چې د مینځلو په وخت کې يې نښتیځل ممکن نه وي لکه میسي لوښي یا داواریدو پنډې پنډې توشکې نو دهغو دپاکیدو لاره څه ډول ده ؟

ځواب :داسې شیان چې نښتیځل يې ممکن نه وي یاهم ګګران وي دپاکیدلو طریقه يې داده چې : یو وار ومینځل شي ،بیا پریښودل شي ترڅو يې څاڅکي وڅ شي ، دوهم وار بیا ومینځل شي او بیا پریښودل شي ترڅو يې د اوبو څاڅکي ودریږي ، دریم واربیاومینځل شي او و غوړول شي نو به پاك شي، خودمینځلو په وخت کې يې په ځمکه

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پورې څومره موښل ممکن وي هغو مره موښل يې ضروري دي ، تر څوېې دنجاست ايستلو په لار کې تروسه وسه کوشش شوي وي.

پـوښــتـنـه : دخاورو لوښي چې پليت شي نو آيا پاکيږي او که نه ؟

ځـــــواب : دخاورو لوښي هم په مينځلو سره پاکيږي او دپاکيدو طريقه يې هغه ده کومه چې په مخکنۍ پـوښــتـنـه اوځــــو اب کې تيره شوه.

پـوښــتـنـه : پليت شی لکه خوشيايي، چې وسوځول شي او ايرې شې يې، ايرې پاکي دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : پليت شی چې وسوځول شي اوايره شي، ايرې يې پاکي دي.

پـوښــتـنـه : په غوړوکې که موګ ږك ولويږي اومړ شي حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب : غوړي که يخی (کنګل) وي موږ ك اوورسره دهغه شاوخوا غوړې لري کړای شي پاته غوړي به پاك شي، اوکه غوړي ويلې (اوبه) وي بيا به ټول غوړ پليت دي.

پـوښــتـنـه :   پليت شوي غوړي اوتېل څه ډول پاکيږي ؟

ځـــــواب : په پليت شويو غوړو ياتېلو کې دهغو په مقدار اوبه واچوه او جوش ورکړه کله چې اوبه د غوړو اويا تيلو سرته راشي لري يې کړه که دری ځله داسي وکړې نو په دې سره به غوړي اوتيل پاك شي.

داستـنـجـا پاتـه مسئـلـې

پـوښــتـنـه : استنجا کوم وخت مکروه ده ؟

ځـــــواب:

– 1قبلې ته مخامخ يا د شا له خواستنجا کول.

-2په داسي ځای کې استنجا کول چې داستنجا کوونکي پر عورت ديوچا سترګي لګيږي.

پـوښــتـنـه : دتش اوياډك اودس په وخت کې کومې خبرې مکروه دی ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب:

.1قبلې ته مخ يا په شا كښينا نستل.

.2په ولاړه متېازې كول.

.3په تالاب ، ويالې اويا ځاه كې اودس ماتی كول.

.4دهمدغو واړو په غاړه اودس ماتی كول.

.5دمسجد له ديوال سره.

.6په هديره كې.

.7دموږك يا په بل غاركې.

.8د اودس ماتېه وخت كې خبرې كول.

.9په ټيټ ځای كيناستل پورته لورته متېازې كول.

.10دخلكو دناستې پاستې په ځاياو لاره كې اودس ماتی.

.11داوداسه او يا غسل كولو په ځای كې.

داوبـو پاتـه مسئـلـې

پـوښــتــنـه : دلمر په گرمگو شويو اوبواودس كيږي اوكه نه ؟

ځـــــواب : كيږي خو ښه نه دی.

پـوښــتــنـه : كه داوداس په وخت كې دبدن څخه څاڅكي په لوښي

كې ولويږي ، نو پدې اوبو سره بيا اودس كيږي اوكه نه ؟

ځـــــواب : داوداسه په وخت چې له بدن نه چې كومې اوبه لاندې تويږي مستعملې(ناولې) اوبه بلل كيږي (كه چيرته پربدن باندې حقيقي نجاست نه وي)؛ مستعملې اوبه چې له ناولو اوبوسره گډې شي، حكم يې دادی چې

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

:ترځوپورې د ناولو اوبو مقدار له ناولو اوبو څخه کم وي ترهغه وخته پرې اودس کیږي، اوکه د ناولواوبو مقدار له پاکو اوبو سره برابر او یا ترینه زیا ت شي نو بیا پرې اودس اوغسل نه کیږي.

پـوښــتـنـه : که له اوبوسره پاك شی ګډ شي لکه : صابون یا زعفران نو اودس پرې کیږي اوکه نه ؟

ځــــواب : له پاکو اوبو سره چې پاك شی ګډ شي او داوبو یو یا دوه صفتونه (رنګ، خوند،بوی)بدل کړي نو بیا هم اودس پرې کیږي خو که دری واړه صفتونه یې بدل شول او اوبه ټینګې شوې نو اودس پرې نه کیږي.

پـوښــتـنـه : که تالاب یا حوض په شرعي ګز سره دوه ګزه پلن اوپنځوس ګزه اوږد وي ، یاڅلور ګزه برداره او پنځویشت ګزه اوږ د ، یا پنځه ګزه پلن او شل ګزه اوږ د وي نو هغه به دجاري (روانو) اوبو حکم لري اوکه نه ؟

ځــــواب : هو ! حکم یې دروانو اوبو دي.

پـوښــتـنـه : که حوض پټ او خوله یې خلاصه وي او له شرعي مقدار څخه یې خوله کمه وي خو لاندې برخه یې ډیره پلنه وي نو حکم به یې د لوی حوض او روانو او بو وي او که نه ؟

ځــــواب :که چیرته حوض لس ګزه اوږداولس(1) پلن وي خو له څلورو لوریو او یا یو یا دوو (2) لورو څخه پټ کړای شوي وي که چت یې له اوبو نه پورته او جلا وي نودا بیا سهي حوض دی او اوبه یې روانو اوبو حکم لري ، اوکه چیرته چت یې له اوبو سره لګیدلی وي نو بیا سهي حوض نه دی ، اود کمو اوبو حکم لري ؛لنډه داچې داوبو هغه برخه اعتبارلري دکومو سر چې لوڅ وي پدي معنا چې له چت سره لګېدلې نه وي نو دهغو لپاره دشرعي مقدار اندازه پکارده.

اوکه چیرته یې لوڅه برخه کمه وي نو لاندینۍ برخه یې چې هرڅو مره پلنه وي اعتبار نه لري.

دڅاه پاته مسئلې

پـوښــتـنـه : که په څاه کې دکوترې یا مرغۍ ګندګي ولویږي نو حکم یې څه دی ؟

ځــــواب :دکوترې او مرغۍ په ګندګۍ اویا داوښ اومېږې په دوو اوڅلورو پچو سره څاه نه مرداریږي.

پـوښــتـنـه : که چیرې کافر څاه ته د بوکې (ډولچې) راکښلو لپاره ورکوز شي اوپه اوبو کې غوټه ووهي نو دڅاداوبو حکم څه دی ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب : كه چيرته كافر څاه ته له كوزيدو مخكې ولمبيږي اوپاكې جامې واغوندي اوبيا وركوز شي نودڅاه اوبه پاكې دي اوكه له كوزيدود مخه ونه لمبيږي اوپه خپلو ناولوجامو كې ور كوزشي نو څاه پاكه ده خو ټولې اوبه يې راكښل په كاردي ، ځكه چې دكافربدن اوجامې يې زياتره وخت پلېتي وي.

پـوښـتـنـه : كه چيرته څاه ځانگړې بوكه ونه لري بلكې خلك يې اوبه په مختلفو ورو او غټو بوكو راوباسي نو دپاكولولپاره به يې اوبه په كومه بوكه راويستل كيږي ؟

ځـــــواب :كله چې څاه ځانگړې بوكه ونه لري ، اويا څاه ډيره غټه او يا ډيره وړه وي نو په داسي حالت كې بيا درميانه (منځنۍ) بوكه اعتبار لري ، درميانه سولاغه هغه ده په كومې كې چې په انگريزي سير درى نيم سيره اوبه راځي.

يـــادونه:تردې ځايه پورې دتعليم الاسلام له ددوهمې برخې سره تړلې مسئلې پاى ته ورسېدې له دې وروسته نورې مسئلې پيلږي.

د تيـمـم بيـان

پـوښـتـنـه : تيمم څه ته وايي ؟

ځـــــواب : په پاكه خاوره ياپه داسي پاك شي سره چې د خاورو حكم ولري له حكمي نجاست څخه دبدن پاكولو ته تيمم وايي.

پـوښـتـنـه : تيمم كله روا دى ؟

ځـــــواب :كله چې اوبه نه وي ، يا داوبو له استعمال څخه ناروغي پيداكيږي اوياهم دناروغي دزياتوالې انديښنه وي نوبيا تيمم روادى.

پـوښـتـنـه : داوبو دنشتوالي صورتونه كوم دي ؟

ځـــــواب :داچې اوبه يو ميل (يونيم كيلومتر) لرې وي ، يادډښمن له وېرې څخه اوبه راخيستل شوني نه وي داسي چې : دكور دباندې څاه وي خو اودس كونكى ويريږي چې كه له كوره ووځم نو دښمن يا غله به مې ووژني ، يا دڅاه له خولې سره يو غټ مار اويازمرى وي ، اويا داچې اوبه ورسره وي خو لږ وي اوله دې ويريږي چې كه چيرې په دغو

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

اوبو اودس وکړم تړی به شم ، اویاخو ځاه وي خو بوکه اورسۍ نه وي ، اویاداچې اوبه هم شته خو سړی ددې توان نه لري چې اوبه په ولاړه روباسي اوبل څو ك هم نه وي،داټول هغه صورتونه دي چې داوبو دنشتوالي حکم لري.

پـوښـتـنـه :دناروغۍ وزیره په کوم وخت کې داعتبار وړ ګرځي ؟

ځــــواب :کله چې دخپلې تجربې له مخې یې په هغې غالب ګومان راشي اویا دیوه لوی اوتکړه حکیم (ډاکټر) دوینا له مخې ورته معلومه شي چې داوبو استعمال یې ناروغه کوي نو بیایې تیمم سهي دی.

پـوښـتـنـه :داوبو دیوه میل دلریوالي مطلب څه دی هیله ده چې په یو څه وضاحت سره یې بیا ن کړئ.

ځــــواب : کله چې انسان په داسي ځای کې وي چې هلته اوبه نه وي ، خو دیو چا په ښوونه او یا یې دخپل اټکل له مخي غالب ګومان پدې راشي چې اوبه یو میل لري دي نو د اوبو راوړل اوپه هغه اودس کول پرې لازم دي.

خو کله چې کوم ښوونکي هم نه وي او داسي لاره هم نه وي چې له هغه څخه داوبو دشتوالي معلومات وشي ، اویا داوبو دشتوالي معلومات وي خو اوبه یو میل اویاله هغه نه هم ډېرې لري وي نو بیا د اوبو راوړل ضرور نه دي او تیمم کیږي.

پـوښـتـنـه :په تیمم کې څو فرضونه دي ؟

ځــــواب : دری فرضونه دي:

←:1نیت کول.

← :2دواړه لاسونه (چمبې)په خاورو باندې وهل او پرمخ یې تیرول.

← :3بیا دواړه چمبې پر خاوره وهل اوپردواړوځنګلویې تیرول.

پـوښـتـنـه : دتیمم کولو پوره طریقه راته بیان کړئ ؟

ځــــواب : اول نیت وکړه داسي چې زه د ناپاکي دلیرې کولو او دلمانځه دادا کولو لپاره تیمم کوم بیا دواړه چمبې پرپاکه خاوره ووهه او ویې څنډه که خاورې ډېرې وې نو پوه یې کړه او دواړه لاسونه پرمخ باندې داسي تېرکړه چې هیڅ یوځای پاته نه شي ، که دیوه ویښته په اندازه ځای هم پاتې شي تیمم نه کیږي . دوهم ځل دواړه لاسونه په خاورو ووهه او ویې څنډه اول د چپه لاس څلور ګوتې دراسته لاس دګوتو ترڅوکو لاندې کښېږده او ترڅنګلو پورې یې کش کړه ، نو په دې توګه به دښي لاس په لاندینۍ برخه لاس تېر شي .، بیا دچپه لاس ورغوی دښي لاس په پورته خوا باندې دڅنګلو له لوري ترګوتو پورې کش کړه ، اود چپه لاس دبټې ګوتې مخ دښي لاس دبټې ګوتې پرشا تیرکړه . ، بیا همدغسې ښی لاس په چپه لاس تیرکړه ورپسې ګوتې خلال کړه اوکه دې ګوته په ګوتې وه دهغې کښل یا ښورول ضروري دي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتـنـه : داوداسه اوغسل دواړو لپاره تیمم کیږي او که یواځې داوداسه لپاره ؟

ځـــــواب : ددواړو لپاره روا دی.

پـوښــتـنـه : تیمم پرکومو شیانو کیږي ؟

ځـــو اب :پرپاکه خاوره ، ریګ ، تیږه، چینه دخاورې په خام یا پاخه لوښي چې غوړ نه وي ، پر پخه یاخامه خښته ، دخاورې یا خښتو یا تیږو پر ټوټو تیمم کیږي دغه راز دګچو پر دیوال اوپرسره ملتاني خاوره باندې ، او پرپاك ګرد باندې هم تیمم کیږي.

پـوښــتـنـه : پرکومو شیانو تیمم کیږي ؟

ځـــــواب :پرلرګي، اوسپنې، سرو زرو، سپینو زرو، میسو ، پیتلو، المونیم، شیشه، سرپو، لیم، غنمو، وربشو، په هرډول غله ، جامو، اړرو پردې ټولو شیانو تیمم نه کیږي ، لنډه داچې هر هغه شی چې په اورکې ویلیږي یا په سوځلو سره ایره کیږي پر هغه باندې تیمم پرې نه کیږي.

پـوښــتـنـه : که داړرو ، ګچو یا دخښتو پردیوال باندې ګرد نه وي نو تیمم پرې کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : پرکومو شیانو چې مونږ تیمم روا بللی پرهغو باندې د ګرد شتوالی شرط نه دی ، په تیږه ،خښته اودخاورې لوښی که مینځل شوی هم وي تیمم پرې روادی.

پـوښــتـنـه : پرکومو شیانو چې تیمم نه کیږي که چیرته ګردپرې پروت وي تیمم پرې روادی اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! که دومره ګردورباندې وْ چې هغه باندې له لاس وهلو سره دوړه پیداکیدله یا پرهغه باندې پاتې شي ، نو بیا تیمم روادی.

پـوښــتـنـه :که چیرې چا دقرآن کریم دویلو او مچو کولو یا مسجد ته دتللو لپاره یا دآذان یا سلام دځو اب په نیت تیمم وکړ ، نو آیا په هغه سره لمونځ کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه کیږي.

پـوښــتـنـه : که یو چا دجنازې دلمانځه یا دسجده تلاوت په نیت تیمم وکړ نو په دغه تیمامه سره لمونځ کیږي او که نه ؟

ځـــــواب :کیږي.

پـوښــتـنـه : داوبو د نشتوالي په صورت کې که یو چا پرتمیامه لمونځ وکړ ، له هغه وروسته بیا اوبه پیداشوې نو دلمانځه حکم څه دی ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب :لمونځ يې شوى ، او بيا راګرځولو ته يې حاجت نشته ،که څه هم اوبه په وخت کې د ننه او ياهم له وخت نه دباندې ورپيداشوې.

پـوښــتـنـه : تيمم په کومو شيانو سره ماتيږي ؟

ځـــــواب :په کوموشيانوسره چې اودس ماتيږي په هغو تيمم هم ماتيږي ،هو ! دغسل تيمم يواځې په حدث اکبر سره ماتيږي خو که چيرې يو چا تيمم داوبو دنيستۍ په خاطر کړى وْ، چې کله اوبه ومومي تيمم يې ماتيږي .اوکه چيرې يې ديوبل عذر له امله کړى يْ لکه مرض او يا داسي نور نو د عذر په ختمېدو سره يې تيمم ماتيږي.

پـوښــتـنـه :که يو چا ديوه وخت دلمانځه لپاره تيمم وواهه نو دبل وخت لمونځ هم پرې کولاى شي اوکه نه ؟

ځـــــواب :په يوه تيمامه سره ترڅو چې(په کوم لوى او واړه اودس ماتي) مات نه شي دډيرو وختونو لمونځونه پرې کېدلاى شي ، دغه راز دفرض لمانځه لپاره چې کوم تيمم شوى وي په هغه سره فرض ، نفل، لمونځ، دقرآن کريم تلاوت ، دجنازې لمونځ ، سجده سهوه او نور ټول عبادتونه کيږي.

پـوښــتـنـه : دتيمم موده څومره ده ؟

ځـــــواب : ترڅو چې اوبه پيداشوې نه وي او يا عذر لري شوى نه وي تيمم روا دى ، که څه هم په دغسې حالت کې کلونه واوړي هيڅ پروا نه لري.

دلمـانځـه ددوهـم شرط

)دجـامـو دپـا کـوالي بيان(

پـوښــتـنـه : دجامو له پاکوالي نه مقصد څه دى ؟

ځـــــواب :کومې جامې چې دلمونځ کونکى پرتن وي لکه : پرتوګ ، خولۍ، پګړۍ کورتۍ، اوداسي نور ددې ټولو شيانو پاکوالى ضروري دى ، داسي چې له دې ټولونه به په يوه هم غليظه نجاست (لويه پليتي) ديوه درهم له اندازې زياته لګېدلې نه وي او دغه ځېر که خفيفه نجاست وي دجامې څلورمې برخې ته به نه وي رسيدلى اوس که په

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

جامو غليظه نجاست د يودرهم په اندازه يا له هغه نه کم لګېدلی وي او دغه څېر که خفيفه نجاست وي هغه به دجامې څلورمې برخې ته نه وي رسيدلی ، نو پدغسې جامو کې لمونځ روادی خو مکروه دی.

پـوښـتـنـه : که چيرته دپګړۍ دشملې يوه پيڅکه پليته وه خو لمونځ کونکي هغه خواپرېښودله اونيمايي پګړۍ يې له بلې پيڅکې نه ووهله لمونځ يې کيږي اوکه نه ؟

ځـــواب : کومه جامه چې دلمونځ کونکي له بدن سره داسي تړلي وي چې دده له ښورېدا سره هغه هم ښورېدله دداسي جامې ټول پاکوالی ضرورډی، ځکه خواوس په دې صورت کې چې دلمونځ کونکي له ښورېدا سره پګړۍ ښوريږي لمونځ نه کيږي.

دلـمـانـځـه ددريـم شـرط

(دځای دپاکـوالـي) بيـان

پـوښـتـنـه : دځای دپاکوالي مقصد څه دی ؟

ځـــواب : دلمونځ کوونکي د دواړو پښو ، ځنګنونو، لاسو اوتېندې لګولو دځای پاکوالي ضروري دی.

پـوښـتـنـه : په کوم شي چې لمونځ کولای شي که چېرې يې لاندې لوری پليت وي ،لمونځ پرې کيږي اوکه نه؟

ځـــواب : که چيرته دلرګي اويا تيږي تخته وي او يا اوارې شوې خښتې وي ياهم دهغو په څير بل يو سخت او پنډ شی وي اودلمانځه مخ يې پاك وي نو بيا لمونځ پرې کيږي، که څه هم هغه بل لورې يې پليت وي ، هيڅ پروا نه لري ، اوکه چيرې پريوه نازکه جامه لمونځ وکړي چې لاندې برخه يې مردار وي، لمونځ نه کيږي.

پـوښـتـنـه : که جامه غبرګه وي پورته لوری يې پاك او لاندې لوری يې پليت وي حکم يې څه دی ؟

ځـــواب : که دواړه لوري يې سره ګنډلي نه وي او پورتنۍ جامه دومره پنډه وي چې دلاندينۍ جامې دپليتي بوی اورنګ ترينه نه حس کېده، بيا لمونځ کيږي ، اوکه چېرې دواړه سره ګنډلې وې نو د احتياط له مخې دې په داسې جامه لمونځ نه کوي.

پـوښـتـنـه : که چيرته دلمانځه ځای پاك وي خو شا اوخوا يې پليتي وي او بوی يې راځي نو لمونځ کيږي اوکه نه ؟

ځـــواب :لمونځ کيږي خوپه لوړلاس په داسي ځای کې لمونځ کول ښه نه دي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

دلمانځه د څلورم شرط

(عورت پټولو) بیان

پوښتنه : دعورت دپټوالي معنا څه ده ؟

ځواب :دنارینه عورت دنامه له غوټۍڅخه ترځنګنو (ګونډو) پورې

دی چې پټول یې پرې په لمانځه کې دننه اوهم دباندې فرض دي.

اوپه ښځو له دوو خپرو او قدمو اومخ پرته د ټول بدن پټول فرض دي خو له لمانځه دباندې هم دوی ته دا روا نه دي چې له نامحرم نارینه سره لوڅ مخ ودرېږي.

پوښتنه :که دعورت یوڅه برخه له قصدپرته ښکاره شي حکم یې څه دی ؟

ځواب :که دعورت څلورمه برخه په لمانځه کې دومره وخت لوڅه پاتې شي په څومره وخت کې چې درې واره سبحان ربیّ العظیم ویل کیدلای شي نو لمونځ فاسدیږي ، اوکه ښکاره شي او سمدستي بیرته پټ کړای شي نوبیا لمونځ نه فاسدیږي.

پوښتنه : که یوسړی په تیاره کې لوڅ لغړ لمونځ کوي حکم یې څه دی ؟

ځواب : دجامې دشته والي په صورت کې لمونځ لغړ (لوخ ګ) نه کیږي، برابر ه خبره ده که په تیاره اویاهم په رڼاکې وي.

پوښتنه :که چیرې یوڅوك په لوی لاس د عورت څلورمه برخه په لمانځه کې ښکاره کړي، حکم یې څه دی ؟

ځواب :په لوی لاس دعورت دڅلورمې برخې ښکارولوسره لمونځ فاسدیږي.

پوښتنه :که له یوچاسره بیخي جامه نه وي نوبیا به څه کوي ؟

ځواب :که چیرې هیڅ ډول جامه ورسره نه وي نو بیادې په یو بل شي ځان پټ کړي ، دمثال په ډول دونو پاڼې یا ټاټ اوداسې نور ، اوکه یومخ دبدن دپټولو لپاره هیڅ نه وي نوبیادې لمونځ وکړي ، خو په داسي وخت کې به بیا په ناسته لمونځ ، رکوع اوسجده په اشاره سره کول غوره دي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

دلـمـانـځـه دپـنــځـم شــرط

د (وخـت پیـژنـدلـو) بیـان

پـوښــتــنـه :دلمانځه لپاره دوخت د شرط کیدو معنا څه ده ؟

ځــــواب :دلمانځه دادا کولو لپاره دوخت دشرط کېدو معناداده چې کوم یووخت د لمانځه لپاره ټاکل شوی وي ، په همغه وخت باید لمونځ وشي، ځکه چې له وخت دمخه لمونځ ښخي نه کیږي او له وخت وروسته بیا لمونځ کولوته ادا نه وایي بلکې بیابه یې قضایي راگرځوي.

پـوښــتــنـه : په شپه اوورځ کې څو وخته لمونځ فرض دی ؟

ځــــواب :په شپه ورځ کې پنځه وخته لمونځ فرض دی اوله دې پرته یو لمونځ چې واجب دی هغه وتر دی.

پـوښــتــنـه : فرض ، واجب ، سنت ، نفل هریو څه ته وایي او فرق یې څه دی ؟

ځــــواب :فرض دې ته وایي چې په قطعي (مضبوط) دلیل سره ثابت وي ، په ثبوت کې یې هیڅ رنگه شك اوشبه نه وي ، دفرضو منکر کافر دی اوله عذره پرته یې پرېښونکی فاسق اودعذاب وړ گڼل کیږي.

واجب دې ته وایي چې په ظني (شکمن) دلیل سره ثابت وي منکر یې کافرنه دی ، هو ! له عذره پرته پریښوونکی یې فاسق او دعذاب وړ گڼل کیږي.

سنت دې ته وایي چې هغه رسول الله e یا صحابه کرامو کړی وي اویا یې دهغه په کولو امر کړی وي.

نفل هغو کارونو ته وایي چې فضیلت یې له شریعت نه ثابت وي ، په کولو کې یې ثواب وي او په نه کولو کې یې عذاب نه وي .همد ې ته مستحب، مندوب او تطوع هم وایي.

پـوښــتــنـه : فرض څو ډوله دي ؟

ځــــواب :دوه ډو له دي : فرض عین ، او فرض کفایي ، فرض عین خو دې ته وایي چې اداکول یې په هر مسلمان ضروري وي ، له عذره پرته پریښوونکی یې فاسق اوگناهگار وي ، فرض کفایي دې ته وایي چې د یوه یا دوو کسانو په اداکولو سره د ټولو خلکو غاړه خلاصیږي ، اوکه هیڅ څوك یې ونکړي نو بیاټول گنهگار دي.

پـوښــتــنـه : سنت څو ډوله دي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب :دوه ډو له دي موْكد سنت ، او غير موْكد سنت ، موْكد سنت دې ته وايي چې هغه رسول الله e تل كړې وي اويايې د هغه په كولو امركړي وي اوتل يې كړي هم وي پدې معنى چې له عذره پرته يې هيڅكله هم پرايښې نه وي ، له عذره پرته ددغه ډول سنتو پريښولو باندې عادتېدل ډيره ګناه لري.

اوغير موْكد سنت دې وايي چې هغه حضور e زياتر وخت كړي وي خو كله ناكله يې له عذره پرته پرايښې هم وي ، دداسې سنتو په كولو كې له مستحبو ثواب زيات دى اوپه پريښولو كې يې ګناه نشته او دغه ډول سنتو ته سنن زوائد هم وايي.

پـوښـتـنـه :دحرام، مكروه تحريمي او مكروه تنزيهي هر يومعنا څه ده ؟

ځـــــواب : حرام داسې كارته وايي چې حرمت يې په قطعي دليل سره ثابت وي ، كونكى يې فاسق او دعذاب وړ بلل كيږي اومنكر يې كافر دى.

مكروه تحريمي داسې كارته وايي چې حرمت يې په ظني دليل سره ثابت وي ، منكريې كافر نه دى، خو كوونكى يې بياهم ګناهګار دى دمكروه تنزيهي په كولوكې كه څه هم ګناه نشته خو يوډول بد كار دى.

پـوښـتـنـه :مباح څه ته وايي ؟

ځـــــواب : مباح هغه كارته وايي چې په كولو كې يې ثواب اوپه نه كولو كې يې ګناه او عذاب نه وي.

پـوښـتـنـه :دسهار دلمانځه وخت راته بيان كړئ ؟

ځـــــواب :له لمر ختو تقريباً يو نيم ساعت مخكې دختيز لورته د اسمان په څنډو(كنارو)كې سپينوالى (رڼا) ښكاره شي ، هغه سپين والى او يا رڼا دځمكې نه پورته لورته د يوې ستنې په شكل كې لوړيږي چې صبح كاذب ورته وايي دغه رڼا لږوخت وي اوبيا وركيږي ،له دې وروسته دوهمه رڼا ښكاره كيږي چې دلمرخاته ښي اوچپ لورته غوړيږي، يعنې دآسمان پرتېوله ختيزه كناره باندې وغوړيږي ،پورته لورته اوږده نه خيژي ، همدې ته صبح صادق (سپيده داغ)وايي ، دهمدې صبح صادق له ختو سره سم دسهار وخت پيل كيږي چې ترلمر ختو پورې وي ، كله چې دلمرلږ څرك هم ښكاره شي نو دسهار وخت ختميږي.

پـوښـتـنـه :دسهار (فجر)دلمانځه مستحب وخت كوم دى ؟

ځـــــواب : كله چې رڼايي خوره شي اودومره وخت وي چې له سنتو سره سم په ښه توګه لمونځ اداشي ، اودلمانځه ترماميدو وروسته بياهم دومره وخت لاپاته وي چې كه چيرې په يو وجه سره لمونځ سهي شوى نه وي نو ترلمر ختو مخكې دوهم وار له سنتو سره سم لمونځ وكړل شي ، په داسې وخت كې لمونځ كول غوره دي.

پـوښـتـنـه : دماسپښين (ظهر)دلمانځه وخت راته بيان كړئ ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب :دماسپښین دلمانځه وخت دلمردزوال(دسيوري دماتېدو) نه نیولې تردې چې دهرشي سیوری دهماغه شي له اصلي سيوري څخه پرته دوه برابره (چنده) شي ، که له دې کچې څخه سیوری واوښت نوبیادماسپښین وخت تيرشوی دی.

پـوښـــتـنـه : دماسپښین دلمانځه مستحب وخت کوم دی ؟

ځـــــواب : په دوبې کې يې دومره ناوخته کول چې دلمر تېزي کمه شي ، په مني ، ژمي او پسرلې کې باید لمونځ په اول وخت کې چې دشیانو سیوری دخپل اوږدوالي په اندازه وي خامخا وکړای شي.

پـوښـــتـنـه :دمازدیګر(عصر) دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب : کله چې دهرشي سیوری له اصلي سيوري څخه پرته دوه برابره شي نود ماسپښین وخت ختميږي اود مازديګر وخت شروع کيږي ،او داوخت ترلمر لوېدو پورې وي ، خو کله چې لمرډېږېدو ته نږدې او زيړشي نو بیاهغه وخت دمازدېګرلمونځ مکروه دی ، له دې نه مخکې يې کول پکاردي.

پـوښـــتـنـه :دماښام دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب :د لمر دسترګې له لوېدو سره دماښام وخت پیل اودشفق تروركېدو پورې وي.

پـوښـــتـنـه : شفق څه ته وايي ؟

ځـــــواب :دلمر ترډوبېداوروسته داسمان پرکنارو چې دلمرلوېده خواته کوم سوروالي پيداشي هغه ته شفق احمر وايي ، بیا له دې سوروالي وروسته یو ډول سپین والی پیداکیږي هغه ته شفق ابیض (سپینوالی) وايي ،څه شېبه وروسته داسپینوالی هم ورکیږي او ټول اسمان يو ډول ښکاري .، دسپین والي له تلو مخکې لا دما ښام وخت پاتې وي.

پـوښـــتـنـه : دماښام دلمانځه داداکولو مستحب وخت کوم دی ؟

ځـــــواب :اول وخت يې مستحب دی له عذره پرته دلمانځه ځنډول مکروه (ښه نه)دي.

پـوښـــتـنـه :دماخستن دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب : دسپینوالي له ختمېدوسره سم دماخستن وخت پیلیږي اودسهارترسپیده چاوده (صبح صادق) نه ترلږ مخکې وخته پوري وي.

پـوښـــتـنـه : دماخستن دلمانځه مستحب وخت کوم دی ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب :دشپې تر دويمې برخې پورې يې مستحب وخت دی ، له دې وروسته ترنيمې شپې پورې يې مباح وخت دی له هغه وروسته بيا مکروه وخت دی.

پـوښــتــنـه : دوتر لمانځه وخت راته بيان کړيْ ؟

ځـــــواب :دوتر لمانځه وخت دماخستن دلمانځه وخت دی ، خو دماخستن له لمانځه مخکې نه کيږي ، بلکې دماخستن له لمانځه وروسته دوترو وخت پيليږي.

پـوښــتــنـه : دوترو مستحب وخت کوم يو دی ؟

ځـــــواب :که چيرته دچگا پرځان باور وي چې دشپې په آخرکې خامخا راپاځېدلی شم نو دهغه لپاره بيادشپې په آخره برخه کې وترکول مستحب دي ، خو که چيرته يې پر ځان داباور نه وي نوبيا وتر له خوب مخکې کول پکاردي
.

دلـمـانـځـه دشـپـږم شــرط

(استــقـبـال قبــلـې) بيـان

پـوښــتــنـه : داستقبال قبلې معنا څه ده ؟

ځـــــواب :دقبلې په طرف مخامخ دريدلو ته استقبال قبله وايي.

پـوښــتــنـه :په لمانځه کې مخامخ قبلې ته ددريدلودشرطوالي معناڅه ده ؟

ځـــــواب :دلمونځ کولو په وخت کې لمونځ کونکي ته ضروري ده چې مخ يې دقبلې لورته وي.

پـوښــتــنـه :دمسلمانانو قبله کومه ده ؟

ځـــــواب :دمسلمانانو قبله کعبه ده، خانه کعبه دخونې په شکل يوه لويه کوټه او د عربو (سعودي عربستان) په هيواد ، دمکې معظمې په ښار کې ده ، کعبې ته " کعبہ الله ، بيتُ الله ، بيت الحرام " هم وايي.

پـوښــتــنـه : قبله کوم لورته ده ؟

ځـــــواب :په هندوستان ، برما، بنګله ديش ، او ډيرو هيوادونوکې (1) خوقبله دلوديز لورته ده ، ځکه چې داټول هيوادونه دمکې معظمې ختيځ لورته واقع دي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتـنـه : كه چيرته لمانځه په وخت كې دمريض مخ دقبلې لورته نه وي او دښورېدلووس هم نه لري نو څه به كوي ؟

ځـــــواب :كه داسې څوك وي ، چې دمريض مخ قبلې لورته واړوي اوله دغه څخه مريض ته دكوم تكليف رسيدلو ويره هم نه وي ، نو بيا دې مخ قبلې ته واړول شي، اوكه چيرته څوك نه وي ، يا وي خو مريض ته پرې ډېرتكليف رسيده ، نو بيا يې چې كوم لورته مخ وي هغې خواته دې لمونځ وكړي.

دلـمـانـځـه د اووم شــرط

(نـيـت) بـيــان

پـوښــتـنـه : دنيت كولو معناڅه ده ؟

ځـــــواب :نيت دزړه ارادې ته وايي.

پـوښــتـنـه : په نيت كې دڅه شي اراده كيږي ؟

ځـــــواب :په نيت كې دهغه فرض لمانځه اراده ضروري ده كوم چې اداكيږي مثلاً:كه دسهارلمونځ كوي نواراده دې كوي چې د نن سهار لمونځ كوم، كه قضايي لمونځ وي نو داسي نيت دې وكړي چې دفلاني ورځې دسهار قضايي لمونځ كوم ، اوكه چيرته په امام پسې لمونځ كوي نو بيا هم نيت كول ضروري دي.

پـوښــتـنـه :نيت په ژبه ويل څرنګه دي ؟

ځـــــواب :مستحب دى ، كه په ژبه سره ونه ويل شي نو هيڅ پروا نه لري اوكه يې ووايي نوښه خبره ده.

پـوښــتـنـه :دنفل لمانځه نيت څه ډول كيږي ؟

ځـــــواب :دنفل لمانځه لپاره دومره نيت هم كافي دى چې نفل لمونځ كوم اودسنت لمانځه اوتراويح لپاره هم دومره نيت كافي دى.

داذان بـيــان

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

پـوښــتـنـه :داّذان معنا څه ده ؟

ځـــــواب :داذان معنا خبرول دي خو په شريعت كې دپنځه وخته لمانځه لپاره په ځانګړو الفاظو سره دلمونځ كونكو خبرولته اذان وايي ، داّذان توري اولفظونه يې دتعليم الاسلام په لومړۍ برخه كې تيرشول.

پـوښــتـنـه : آّذان فرض دی که سنت ؟

ځـــــواب :آّذان سنت دی خوداچې له آّذان څخه داسلام يو خاص شان اوبرم ښكاريږي له دې امله پرې ټينګارراغلی.

پـوښــتـنـه : آّذان دكومو لمونځو لپاره سنت دی ؟

ځـــــواب : دپنځو لمونځو اوجُمعي دلمانځه لپاره سنت دی ، له دې پرته دبل هېڅ لمانځه لپاره سنت نه دی.

پـوښــتـنـه :آّذان څه وخت كول پكار دي ؟

ځـــــواب :دهرفرض لمانځه په خپل وخت كې كول پكاردي ، اوكه چيرته له وخت دمخه وشي نو دوخت پر راتللو سره بايد دوهم وار بياوشي.

پـوښــتـنـه :داّذان مستحبه طريقه كومه ده ؟

ځـــــواب :په آّذان كې اووه (7) شيان مستحب دي:

1.دقبلې لورته مخامخ په ولاړه دربېدل.

2.داذان كلمې ورو ورو له تلوار پرته ويل.

3.داذان په وخت كې په غوږ كې دشهادت دواړه ګوتې په غوږو كې وركول.

4.پرلوړ ځګای باندې آّذان كول.

5.په لوړ غږ سره آّذان كول.

6.دحيّ على الصّلاۍ ويلو په وخت كې ښي لورته اود حيّ على الفلاح په وخت كې چپ لورته مخ ګرځول.

7.دسهار په آّذان كې دحي الفلاح نه وروسته " الصّلاۍ خير من النّوم " دوه ځله ويل.

پـوښــتـنـه : اقامت څه ته وايي ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځــــواب : دفرض لمانځه په وخت کې چې کله خلك دجمعې لپاره رابلل کيږي، داّذان کلمې ويل کيږي،خو دحی على الفلاح نه وروسته دقدقامت الصلاۍ کلمې دوه واره داّذان دنوروکلمو نه زياتې ويل کيږي.

پـوښــتـنـه :اقامت ويل څه حکم لري ؟

ځــــواب : اقامت ويل دفرض لمنځونو لپاره سنت او دنورو لمنځونو لپاره سنت نه دی.

پـوښــتـنـه : آياآذان اواقامت ويل دنارينه اوښځودواړولپاره سنت دی؟

ځــــواب :نه ! هغه يواځې دنارينه وو لپاره سنت دی.

پـوښــتـنـه :بې اودسه آذان او اقامت ويل څرنګه دي ؟

ځــــواب :له اوداسه پرته اذان کول روا دي ، خو عادت ګرځول يې ښه نه دي ، او اقامت له اوداسه پرته مکروه دی.

پـوښــتـنـه :که چيرته څوك يو وخت پخپل کورکې فرض لمونځ کوي نو آذان او اقامت به وايي اوکه نه ؟

ځــــواب :دکلي دمسجد آذان او اقامت کافي دی ، خو که چيرته يې ووايي نو ښه دی.

پـوښــتـنـه :مسافربه دسفر په حال کې اذان او اقامت وايي اوکه نه ؟

ځــــواب :هو ! دسفر په حال کې کله چې له آبادۍ څخه دباندې وي آذان او اقامت دواړه ويل پکاردي . خو که چيرته اذان ونکړي او يواځې اقامت ووايي نو بياهم هيڅ پروا نه لري ، خو ددواړو پريښودل مکروه دي.

پـوښــتـنـه :که آذان يو سړی وکړي او اقامت بل ووايي نو دا روادي اوکه نه ؟

ځــــواب :که موْ ذن نه وْ او ياهم وْ خو دد وهم کس په اقامت ويلو سره نه خفه کېده نو بيا روا دی ، او که چيرته دموْذن خوښه نه وي نوبيامکروه دی.

پـوښــتـنـه :ترآذان څومره وروسته اقامت ويل پکاردی ؟

ځــــواب :دماښام له آذان پرته په نورو ټولو وختوکې دومره وروسته والی پکاردی ترڅو هغه کسان چې په خوراك ، څښاك ، يا قضاي حاجت او بولو بوخت وي هغوی فارغه او په لمانځه کې ګډون وکړای شي.

پـوښــتـنـه :داّذان او اقامت دواړو ځـواب څه ډول وي اوحکم يې څه دی ؟

ځــــواب :داّذان او اقامت دواړو اجابت (ځـواب ورکول) مستحب دي، داجابت او ځواب معنادا چې : اوريدونکی هم هغه کلمې ووايي کومې چې موْذن او يا يې مکبر وايي خو حیّ على الصّلاۍ او حیّ على الفلاح چې واوري نو لاحول

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ولاقوّیٰ ﺇلا بالله ويل پكارده اود سهار په اّذان كي چې الصّلایٰ خير من النّوم واوري نو صدّقتَ و بررتَ ويل په كار دي ، او په اقامت كې چې قدقامتِ الصّلایٰ واوري ﺇقامها الله وﺇدامها ويل پكاردي.

پـوښــتـنـه :له اّذان نه وروسته كومه دعاء ويل پكاردی ؟

ځـــــواب :له اّذان وروسته دې دا دعا ووايي:

ﺇللهمّ ربَ هـذه الـدّعوی التّامیٰ والصّلایٰ القائمیٰ اتِ مـحمدٍ الـوسيلیٰ والـفضيلیٰ وابـعثه مـقاماً مـحموداٍ الـذي وعـدّته ﺇنـك لاتـخلف الـميعاد.

ای خدايه ! ددغې كاملې بلنې او رېدونكي اولمانځه پالونكيه ! محمد eته وسېله (دجنت يوه درجه) وركړه، اولويي وروبښه ، محمود مقام ته يې ورسوه هغه چې تا ورسه لوز (وعده) كړې په تحقيق سره ته دخپلې وعدې پالونكی يې

.

دلـمـانـځـه دركـنـونـو بيـان

پـوښــتـنـه : اركان څه ته وايي ؟

ځـــــواب : په لمانځه كې ځيني داسې خبرې شته چې كول يې

فرض دي او اركان ورته وايي ، اركان دركن جمع ده ،اوركن دفرضو په معنا سره راځي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه كې دننه څو فرضونه دي ؟

ځـــــواب :شپږ:

لـومړی : تكبير تحريمه يااولی تكبير (الله اكبر).

دوهـم : قيام (ولاړه).

دريـم : قرائت (قران كريم ويل).

څـلورم : ركوع.

پنـځـم : دواړه سجدې.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

شـپـږم : آخره قعده (یانې دلمانځه په آخرکې دالتحیات په مقدار سره کیناستل) ، خو تکبیر تحریمه شرط دی رکن نه دی.

پـوښـتـنـه : کله چې تکبیرتحریمه شرط دی اورکن نه دی نو بیا ولې دمخکنیو شرطو نوسره یوځای بیان نه کړای شو ؟

ځـــــواب :څرنګه چې دتکبیر تحریمه اودلمانځه دنورو ارکانو ترمنځ کومه فاصله نه شته او لمونځ هم په همدې تکبیر سره پیلیږي ځکه نو دلمانځه دنورو ارکانو سره یوځای دتکبیر تحریمه بیانول راته مناسب ښکاره شول.

دتکبیـر تـحـریـمـه بـیـان

پـوښـتـنـه : دتکبیرتحریمه نه مقصدڅه دی ؟

ځـــــواب :دنیت ترلو په وخت کې چې " الله اکبر" وویل شي په دې سره لمونځ پیلیږي اوخبرې چې لمونځ پرې باطلیږي هغه حرامیږي ، له دې امله ورته تکبیر تحریمه وایي.

پـوښـتـنـه :که دفرض لمانځه له نیت نه وروسته تکبیر تحریمه په کړوپه ملا وویل شي نو لمونځ کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :نه ! ځکه چې دتکبیر تحریمه په وخت کې په فرض او واجب لمنځونو کې چې کله عذر نه وي نیغ درېدل شرط دي.

دلـمـانـځـه دلـومـړي رکـن

قیـام (درېدلو) بیـان

پـوښـتـنـه : دقیام (درېدلو) څخه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب :قیام ودرېدا ته وایي ، او دودرېدا څخه مقصد داسي ولاړه ده چې لاسونه ترځنګنو پورې ونه رسیږي.

پـوښـتـنـه :په لمانځه کې درېدل څومره اوپه کومولمنځوکې فرض ده؟

ځـــــواب : په فرض اوواجب لمنځو دواړو کې دومره ودرېدافرض ده

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

، چې دفرض په مقدار سره قرائت وويل شي.

پـوښـتـنـه : كه دولاړي طاقت نه وي نو بيا به څه كوي ؟

ځـــــواب :كه دناروغۍ يادزخم يا ددښمن له وېرې يا دهمداسي يو بل غټ عذر په وجه يو څوك نه شي دريدلی نو په ناسته سره فرض او واجب لمونځ كولای شي.

پـوښـتـنـه : په نفل لمانځه كې دودرېدلو حكم څه دی ؟

ځـــــواب :په نفل لمانځه كې ودرېدل فرض نه دی ، له عذره پرته په ناسته سره هم نفل لمونځ كيږي خوله عذره پرته په ناسته سره په نفل لمانځه كې نيمايي ثواب وي.

دلـمـانـځـه ددوهـم ركـن

(قـرائـت) بـيـان

پـوښـتـنـه :دقرائت معنا څه ده ؟

ځـــــواب :قرأت دقرآن كريم ويلوته وايي.

پـوښـتـنـه :په لمانځه كې څومره قرآن كريم ويل ضروري دي ؟

ځـــــواب :كم تركمه يوآيت ويل فرض دي اوسورت فاتحه (الحمدلله) ويل واجب دي، دفرضو په لومړيو دوو ركعتو اودوترو ، سنتو اونفلو په ټولوركعتونوكې له سورت فاتحې وروسته بل سورت يا يو لوی آيت او يا هم دری واړه ايتونه ويل واجب دي.

پـوښـتـنـه :آيا دسوره فاتحې ويل په هر ركعت كې واجب دي ؟

ځـــــواب : دفرض لمانځه له دريم اوڅلورم ركعت نه پرته په هر لمانځه كې كه هغه فرض، واجب ،سنت اوياهم نفل وي، ددې ټولو لمنځونو په هر ركعت كې دسورت فاتحې ويل واجب دي.

پـوښـتـنـه :كه چيرته دسرې يو آيت هم يادنه وي نو څه به كوي ؟

ځـــــواب :سبحان الله يا الحمد لله دې د قرائت په ځای وايي او پرده باندې ژر ترژره دقرآنكريم زده كړه او يادول فرض دي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

دفرض قرائت په اندازه دقرانکریم یادول پرې فرض اودواجب قرأت په اندازه پرې واجب دی ، اودنه زدکولو په صورت کې به ډیر زیات گناه گاروي.

پـوښـتـنـه : قرآن کریم دکوم وخت په لمنځونو کې په زوره ویل پکاردي ؟

ځـــواب : په امام باندې واجب دي چې دماښام اوماخستن د لمانځه په اولو دوو رکعتو اودسهار، جُمعې او اخترونوپه ټولو رکعتو، او همدراز دروژې په میاشت کې په تراویح او وتروکې په لوړغږ (جهر)سره قرأت ووایي.

پـوښـتـنـه : په کومو لمنځوکې په ټیټ آواز سره قرائت ویل پکاردي ؟

ځـــواب :دماسپښین اومازدیگر په لمانځه کې امام او منفرد ټول ، اوپه وترو کې یواځې منفرد بایدقرائت په ټیټ غږسره ووایي.

پـوښـتـنـه : په لوړغږسره دقرائت ویلو اندازه څومره ده ؟

ځـــواب : کمه درجه یې داده چې ده ته نژدې سړی یې غږ واوري ، اودټیټ غږویلو کمه درجه داده چې خپل اوازیې ترغوږو ورسیږي.

پـوښـتـنـه : په کومو لمنځونوکې چې په لوړغږ قرأت ویل کیږي هغو ته څه وایي ؟

ځـــواب :هغو ته جهري لمنځونه وایي ځکه چې دجهر مانا ده په لوړغږ سره ویل.

پـوښـتـنـه : په کومو لمنځونوکې چې قرأت په ټیټ غږ ویل کیږي هغوته څه ویل کیږي ؟

ځـــواب :هغو ته سري لمنځونه وایي ، ځکه چې د سري مانا ده په ټیټ غږ او په کراره ویل.

پـوښـتـنـه : که یوڅوك په ژبه سره دقرائت الفاظ ونه وایي یواځې یې په خیال کې ووایي لمونځ یې کیږي اوکه نه ؟

ځـــواب : نه ! په خیال ځغلولو سره لمونځ نه کیږي ، بلکې په ژبه سره ویل یې ضروري دي.

دلـمـانـځـه د دریـم اوڅـلـورم رکـن

(رکـوع ،سـجـدې) بـیـان

پـوښـتـنـه : درکوع کمه اندازه څومره ده ؟

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ځـــــواب : درکوع کمه اندازه داده چې ملاکړوپه او ورغوي ځنگنو

ته ورسیږي.

پـوښــتـنـه : درکوع مسنونه طریقه څه ډول ده ؟

ځـــــواب : دومره کړوپیدل چې سراوملادواړه برابرشي څنګلې له تشیونه لري وي اوځنګنونه باید په دواړو ورغویو ونیول شي.

پـوښــتـنـه : که چیرته دسپین ږیرتوب یاد بل څه له امله ملا دومره کږو په شي چې درکوع شکل ته ورته شي نو بیابه رکوع څه ډول کیږي ؟

ځـــــواب :په سر سره دې اشاره کوي داسي چې یواځې سر لږ ښکته کړي نو رکوع یې کیږي.

پـوښــتـنـه : له سجدې نه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب :پرځمکه باندې تندی اېښودلو ته سجده وایي.

پـوښــتـنـه :که څوك یواځې په پزه یاتندي باندې سجده وکړي نو سجده یې کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :که چیرې دعذر له امله داسې وکړي نو بیا داروادي ، اوکه له عذره پرته یواځګې پرتندي باندې سجده کوي سجده یې کیږي خو داکار مکروه ده ، اوله عذرپرته یواځې پرپزه باندې سجده نه کیږي.

پـوښــتـنـه : په هر رکعت کې یوه سجده فرض ده اوکه دواړه ؟

ځـــــواب :دواړه سجدې فرض دي.

پـوښــتـنـه :که چیرته تندی اوپزه دواړه زخمي وي نو بیا به سجده څه ډول کیږي.

ځـــــواب :دداسي خلکو سجده یواځې دسر په ښوروولوهم کیږي.

پـوښــتـنـه : ددواړو سجدو په منځ کې به څومره وخت کښیني ؟

ځـــــواب :له لومړۍ سجدې وروسته دې په ډاډه زړه کښیني اوبیا دې دوهمه سجده وکړي.

پـوښــتـنـه :که چیرته داخترونو یادجُمعې اویاهم په یوه بله ستره غونډه کې دخلکو دزیاتوالي له امله که ځای تنگ وو،د شاتني سړی سجده دمخکني سړي په شاباندې کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :کیږي.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

دلـمـانـځـه دپـنـځـم رکـن

(آخري نـاسـتـې) بـيـان

پـوښـتـنـه :په اخيره قاعده کې څومره اندازه ناسته فرض ده ؟

ځـــــواب :دالتحيات د آخري تورو (عبده ورسوله)ترويلو پورې ناسته فرض ده.

پـوښـتـنـه :اخيره قاعده په کومو لمنځونوکې فرض ده ؟

ځـــــواب :په ټولو لمنځونوکې فرض ده که هغه فرض ، واجب ، سنت اويا هم نفل وي.

دلـمـانـځـه دواجـبـاتو بيـان

پـوښـتـنـه : دلمانځه واجبات کومو خبروته وايي ؟

ځـــــواب :دلمانځه واجبات هغو خبرو ته وايي چې کول يې په لمانځه کې ضروري وي ، که چيرته له چا څخه يو واجب په هيره سره پاته شي نو دسجده سهوه په کولو سره يې لمونځ بيرته سهي کېدلی شي ، اوکه په هيره سره ديو واجب له پاته کيدو وروسته بيا هم سجده سهوه ونه شي او ياهم په لوی لاس يو واجب پريښودل شي ؛ دلمانځه بيارا گرځول واجب دي.

پـوښـتـنـه : دلمانځه واجبات څو دي ؟

ځـــــواب :دلمانځه واجبات څوارلس (14) دي:

(1دفرض لمانځه په لومړيو دوو رکعتونو کې قرائت ويل.

(2دفرض لمانځه له دريم اوڅلورم رکعت څخه پرته دهرلمانځه په ټولو رکعتونوکې سورت فاتحه ويل.

(3دفرض لمانځه په اولو دوو رکعتونوکې اودواجبو ، سنتو، اونفل لمنځگونو په ټولو رکعتونوکې له سورت فاتحې نه وروسته يو سورت يا يوغټ آيت اويا درې واړه آيتونه ويل.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

4)د سورت نه مخکې فاتحه ويل.

5)دلمانځه دبرخو (قرأت، رکوع ، سجدې) او ټولو رکعتونو ترمنځ د ترتيب لحاظ ساتل داسې چې ترپايه پورې په ترتيب سره يوپربل پسې اداشي.

6)قومه کول ، يعني درکوع څخه نيغ ولاړيدل.

7)جلسه (ددواړو سجدو په منځ کې سمه ناسته کول.)

8)دلمانځه دارکانو تعديل يعنې چې رکوع، سجده اودلمانځه نور ارکان په ښه ډاډه زړه او ښه توګه سره اداکول

.

9)ړومبۍ قعده يانې په درى اوڅلور رکعتي لمونځونوکې له اولو دوو رکعتونو څخه وروسته د تشهد (دالتحيات) په مقدار سره کيناستل.

10)په دواړو قعدوکې تشهد (التحيات) ويل.

11)دامام لپاره دسهار ، ماښام ، ماخستن ، جُمعې، اخترونو، تراويح ، او روژې مبارکه په وتروکې په زوره " په لوړاواز" قرأت ويل.

12)د سلام په لفظ سره له لمانځه څخه وتل.

13)په وتروکې دقنوت لپاره تکبير اوبيا دعاء قنوت ويل.

14)ددواړو اخترونو په لمنځونوکې زائد تکبيرونه ويل.

دلـمـانـځـه دسنـتـو نو بـيــان

پـوښــتــنــه : دلمانځه سنتونه کومو خبرو ته وايي ؟

ځــــواب :په لمانځه کې چې دکومو شيانو ترسره کول له پيغمبر e نه

ثابت وي ، خوټينګارېږي دفرضو او واجبو د درجې هومره نه وي راغلى سنت ورته وايي که چيرته يوسنت په هيره سره پاتې شي نو نه لمونځ فاسديږي اونه سجده سهوه واجبيږي اونه هم ګناه لري ، اوکه په لوى لاس سره پريښودل

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

شي نوکه څه هم نه لمونځ پرې فاسديږي اونه دسهوې سجده پرې واجبيږي خو پريښوونکی يې دملامتۍ وړ بلل کيږي.

پـوښـتـنـه : په لمانځه کې څو سنتونه دي ؟

ځــــواب : په لمانځه کې يو ويشت (21) سنتونه دي:

_1له تکبير تحريمه مخکې دواړه لاسونه غوږو ته وړل.

_2ددواړو لاسو ګوتې پرخپل حال باندې خورې پريښګوول او قبلې ته يې مخامخ کول.

_3دتکبيرپه وخت کې سرنه ښکته کول.

_4دامام لپاره تکبير تحريمه اوديوه رکن څخه بل رکن ته دتلو په وخت کې دضرورت په اندازه ټول تکبيرونه په لوړغږ سره ويل.

_5دښی لاس ورغوی د چپه لاس پرخپړه دپاسه ايښودل.

_6ثناء (سبحانك اللهم) ويل.

_7تعوذ (اعوذ بالله) ويل.

_8تسميه : بسم الله ويل.

_9دفرض لمانځه په دريم اوڅلورم رکعت کې يواځې د فاتحې ويل.

_10آمين " ويل.   "

_11ثنا ، تعوذ، بسم الله، اوآمين ټول په ټيټ غږ ويل.

_12له سنتو سره سم قرائت ويل ، پدې معنی چې په هر لمانځه کې په څومره اندازه دقرانکريم ويل سنت وي هغومره اندازه يې ويل.

_13په رکوع اوسجده کې دری د ری واره تسبيح ويل.

_14په رکوع کې د سر اوملا برابروالی او دواړه ورغوي پرځنګنو کلك ايښودل پداسي حال کې چې دلاس ګوتې خورې وي.

_15په قومه کې امام لپاره " سَمِعَ اللهُ لمن حمده " او مقتدي لپاره " ربّنا لك الحمد" ويل ، او منفرد لره تسميع او تحميد دواړه ويل.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

16_دسجدې پر وخت لومړی دواړه ځنګنونه پرځمکه لګول اوبيا دواړه ورغوي ، بيا پزه اوبيا تندی.

17_په جلسه اوقعده کې چپه پښه در ول او پرې کښيناستل ، اوښی پښه داسې درول چې دګوتو سرونه يې دقبلې لور ته وي ، او دواړه لاسونه پر ورنو ايښوول.

18_په تشهد کې پر " ۀشهد ۀن لاۀله ۀلاالله " باندې دشهادت په ګوته سره اشاره کول.

19_په آخره ناسته (قعده)کې له تشهد وروسته درود ويل.

20_له درود وروسته دعاء ويل.

21_اول ښي ، بيا چپ لورته سلام ګرځول.

دلمانځه د مستحباتوبيان

پـوښـتـنـه : په لمانځه کې څو شيان مستحب دي ؟

ځــــواب :په لمانځه کې پنځه شيان مستحب دي:

_:1دتکبيرتحريمه په وخت کې له لستوڼو څخه ددواړو خپرو راايستل.

_:2دمنفردلپاره له درى واره زيات تسبيح ويل.

_:3دولاړې په حال کې دسجدې ځای ، په رکوع کې دپښو خپرو، په جلسه اوقعده کې خپلې سينې، اودسلام په وخت کې خپلو اوږوته کتل

_:4په خپل پوره توان سره ټوخی نه کول.

_:5دارږمي په وخت کې خوله بندول ، اوکه خلاصه هم شي نو دقيام په حال کې يې په ښي لاس سره اوپه نورو حالاتو کې د چپه لاس په خپره سره بندول.

دلـمـانـځه کولـو پـوره طـريـقـه

کله چې دلمانځه اراده وکړي ، نو لومړی خپل ځان له هرې غټې او وړې ښکاره بې اودسۍ څخه پاك کړه ،پاکې جامې واغونده پرپاکه ځمکه قبلې ته مخامخ داسي ودريږه چې د دواړو پښو په منځ کې دې فاصله دڅلورو ګوتو په اندازه اويا دېته نږدې وي.

کوم لمونځ چې کوې دهغه نيت په زړه کې وکړه ، لکه : دسهار فرض لمونځ خاص خدايه تالره کوم اوکه يې په ژبه سره ووايې نو هم ښه خبره ده ، بيا دواړه لاسونه غوږوته وروړه، دلاس ورغوي اوګوتې قبلې ته مخامخ کړه ، او بټې

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

ګوتې دغوړو نرمیو ته یوسه په داسې حال کې چې ګوتې دې خورې وي ، اوس نو " الله اکبر " ووایه ، دواړه لاسونه د نامه له غوټې لاندې وتړه داسې چې دښی لاس ورغوی باید دچپه لاس پر خپړه باندې راشي ، دبټې او خچنۍ ګوتې نه کړۍ (حلقه) جوړه او چپه لاس پرې ونیسه.

پاته دری ګوتې باید دمړوند له پاسه وي او نظردې باید د سجدې پرځای باندې وي ، لاسونه به دې همداځېر تړلي وي اوپه ټېټ غږ ثناء ووایه بیا تعوذ، بیا تسمیه، او سورت فاتحه ووایه ، کله چې سورت فاتحه خلاصه شوه نو په ټېټ غږ " آمین" ووایه ، بیا یوسورت یا غټ آیت اویا دری کوچني آیاتونه ووایه.

خوکه چیرته په امام پسې ولاړوې؛ نو بیاترثناء وروسته چوپ اوسه اوچې امام څه وایي په چوپه خوله یې واوره تعوذ،تسمیه، سورهٔ فاتحه، اوسورت هیڅ شی مه وایه.

قرائت په ډاډه زړه او سهي طریقه سره ووایه چټکتیا پرې مه کوه ، بیا الله اکبر ووایه رکوع ته لاړشه ، ګوتې خورې کړه اوپه ورغوي څنګونه کلك ونیسه ،اوملا داسې آواره کړه که چیرته داوبو ډکه کاسه پرې کښیښودل شي هغه هم روغه په خپل حال پاته شي سر له ملا سره داسې برابرکړه چې نه لوړ ه اونه ښکته وي.

لاسونه دې باید له تشیونه لرې وي ، پنډۍ باید نیغې کړې ،بیا په رکوع کې دری واري اویاهم پنځه وارې تسبیح ووایه بیاتسمیع ووایه او نیغ ودریږه تحمید هم ووایه ، امام به یواځې تسمیع اومقتدي به یواځې تحمید وایي ، اومنفرد دې تسمیع او تحمید دواړه ووایي.

بیاتکبیرووایه اوسجدې ته لاړ شه دسجدې پروخت اول دواړه څنګونه پرځمکه ولګوه، بیا دواړه لاسونه ، بیا پوزه بیا تندی اومخ موباید ددواړه لاسونو تر منځ دسجدې پرځای اوبټې ګوتې مودغوړو مخامخ وي ،د لاسو ګوتې دې باید سره نښتې وي ترڅو یې سرونه دقبلې لورته شي ،څنګلې له پښتیو او نس (خېټه) له ورنو اوڅنګلو لرې وي ، اوڅنګلې پرځمکه مه خملوه ، په سجده کې دری یا پنځه واره دسجدې تسبیح ووایه.

دسجدې نه دراپورته کېدو په وخت کې لومړی تندی ، بیا پوزه، بیا لاسونه راجګ کړه ، تکبیر ووایه پورته شه ، اونیغ کښینه ، بیاتکبیر ووایه دوهمه سجده دلومړي هغې په څېروکړه ، بیا تکبیر ووایه اوراپورته شه په راپورته کېدو کې لومړی تندی بیاپوزه، بیاځنګونه راجګ کړه اودپښوپر پنجو باندې نیغ ودریږه لاسونه وتړه اوبسم الله ، سورت فاتحه او یو سورت ووایه (که په امام پسې ولاړوې نو هیڅ مه وایه هرڅه په چوپه خوله واوره) بیا په همغه ترتیب سره رکوع ،قومه، سجده ، جلسه اودوهمه سجده وکړه.

له دوهمې سجدې نه چې راپورته شوې چپه پښه خملوه پرې کښینه ، ښۍ پښه داسې ودروه چې دګوتو سرونه یې قبلې ته مخامخ وي، اوس نو دواړه لاسه پر ورنو باندې کښیږده او التحیات ووایه.

Download from: Aghalibrary.com

Download from: Aghalibrary.com

کله چې ډشهد ډن لا ړله ړلاالله ته ورسېدې نو د ښې او دمنځنۍ ګوتې نه حلقه جوړه کړه اودشهادت ګوته پر"لاړله"باندې پورته اوپر" ړلا الله" باندې یې ښکته کړه اوګوتې تراّخره پورې همداسې ترلې وساته.

تشهدچې ختم کړې که چیرته لمونځ دوه رکعته ۇ نودرود شریف ووایه بیادعا ووایه ، لومړی ښي ا و بیاچپ لورته سلام وګرځوه ، د سلام ګرځولو په وخت کې لومړ ښي لورته مخ وګرځوه او بیاچپ طرف ته هم مخ ورسره وګرځوه.

ښې لورته دسلام ګرځولو په وخت کې دې دښې لوردملائکو اولمونځ کوونکو نیت وکړه او چپه لورته دسلام ګرځولو په وخت کې دې دچپه لور دملائکو او لمونځ کوونکو نیت وکړه ، اوپه کومه خوا کې چې امام وي دهغه لور په سلام ګرځولو کې دامام نیت هم وکړه.

او امام باید په دواړو سلامونوکې دمقتدیانو نیت وکړي.

اوکه چیرته لمونځ درې یا څلور رکعتیه وي نو له تشهد وروسته درود مه وایه ، بلکې تکبیر ووایه او ودریږه ، دریم اوڅلورم رکعت که دفرض لمانځه وي دفرضو له ترتیب سره اوکه واجب یاسنت یا نفل لمونځ وي دهغو له ترتیب سره سم یې پوره کړه ، اوسلام وګرځوه ، له سلام وروسته دا دعا ووایه : " ډللـهمّ ډنـت السّلام ومـنك السّلام، تبارکت یـا ذالـجلال و الړکـرام"

ای خدایه ! ته سلامتیاورکونکی یې، اوسلامتیاهم دتاله لورې ده ، ته دبرکت څښتن یې ای دلویې اوشان څښتنه!

"اللـهم ډعنّي علی ذکـــرك وشـكرك وحسـن عبادتك" [ابوداود]

ای خدایه ! له ماسره مرسته وکړه ترڅو تایاد (ذکر) کړم ، ستا شکراداکړم، ستاینه اوبندګي دې وکړم.

او دادعا ویل هم مسنون دي " لاړله ړلاالله وحـده لاشـریك لـه ، لـه الـملك ولـه الـحمد ،وهـو علی كلّ شيْءٍ قـدیر [بـخاري- مسـلم]

له خدایه پرته بل معبود نشته هغه یواځې دی سیال نه لري، پاچاهي اوتمامې ستاینې هغه لره دي، په هرشي قادردی.

اللّـهمّ لامـانع لـما ډعـطیت ولا مـعطی لـما منــعت ولاینـفع ذالــجد منـك الـجد " [بـخاري – مسلم]

ای خدایه ! څه شی چې ته ورکوې هیڅ څوك یې مخه نه شي نیولی، اوڅه شی چې ورکول نه غواړې هیڅوك یې ورکولای نه شي، اودمالداره سړي مالداري ستاله عذابه دخلاصون په لار کې هغه ته هیڅ ګټه رسولای نه شي

Download from: Aghalibrary.com

Get More e-books from www.Aghalibrary.com
Aghalibrary.com: The Digital Library